

4
70

LACĂRA

L XIX
774
RILIE 1970

reportaj de șapte zile

În slujba binelui obștesc

Într-una din cuvântările sale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a răta că «Esența democrației socialiste constă în aceea că poporul, devenit stăpîn pe puterea politică și pe mijloacele de producție, trebuie să participe nemijlocit la întreaga activitate de conducere a vieții economico-sociale». În acest sens, se urmărește asigurarea cadrului organizatoric și crearea climatului favorabil pentru ca oamenii muncii să-și poată spune deschis cuvîntul asupra tuturor problemelor, să-și manifeste din plin inițiativa, să facă propuneri privind îmbunătățirea întregii activități de construcție socialistă.

Transpunerea în viață a acestor idei a dus la crearea Frontului Unității Socialiste, organism politic permanent, larg democratic, cu caracter reprezentativ, care reunește toate forțele politice și sociale ale națiunii. Frontul recunoaște drept forță conducătoare partidul comunist. Formulate pe scurt, atribuțiile Frontului Unității Socialiste se extind în sfera privind: organizarea campaniilor electorale; mobilizarea directă sau prin mijlocirea organizațiilor aderente a maselor în vederea dezbaterii, elaborării și desfășurării politicii interne și externe a statului, a programului multilateral de construcție socialistă în România, aprobat de congresele, conferințele și ședințele plenare ale C.C. al Partidului Comunist Român.

Rațiunea principală a Frontului Unității Socialiste constă în perfecționarea relațiilor sociale, dezvoltarea democrației și desăvîrșirea unității tuturor oamenilor muncii din România. Iată de ce Frontul Unității Socialiste are, în afara Consiliului Național, și organizații în toate localitățile țării.

Am făcut această succintă prezentare de ordin general pentru acei cititori ai revistei noastre, care ne-au cerut unele lămuriri suplimentare, îndeosebi după recenta Plenară a Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.

Avînd stabilit un asemenea cadru de organizare, Frontul Unității Socialiste, deși a luat ființă doar în urmă cu un an și jumătate, a desfășurat o intensă activitate ce-și află împlinirea în numărare înfăptuiri în orașele și satele noastre. În fruntea acțiunilor obștești s-au situat deputații care au fost propuși și reprezintă deci organizațiile Frontului Unității Socialiste. Prin această uriașă rețea, cetățenii — deputați-consiliile Frontului Unității Socialiste și consiliile populare, circula zilnic mii și mii de propuneri și inițiative gospodărești, menite să facă viața oamenilor mai bună, mai ușoară, să facă orașele și satele mereu mai frumoase.

Bunăoară, numai în județul Constanța, de la alegerile din martie anul trecut, s-au făcut peste 3 700 de propuneri, din care peste 2 400 se referă la acțiuni edilitaro-gospodărești. Studiate cu grijă, căutîndu-se soluții

de înfăptuire, aceste propuneri au prins viață în proporție de 85 la sută. Ce reprezintă pentru localitățile județului înfăptuirea propunerilor se poate aprecia din exemplul comunei Cumpăna. În anul 1969 s-a terminat în comună construcția unui magazin universal și a unui cămin cultural, a fost extinsă rețeaua de apă potabilă cu trei kilometri și s-au efectuat reparații capitale la alt cămin cultural, s-au construit, pe străzile laterale, 6 880 metri pătrați trotuare. În 1970 se va încheia construcția dispensarului uman și a unui magazin cooperatist, se vor amenaja punctele sanitare din satele comunei și se vor construi încă 6 000 metri pătrați trotuare.

În toate județele țării se întînesc comune, orașe, municipii cu realizări remarcabile, rezultate de pe urma înfăptuirii propunerilor cetățenilor. Prin contribuția directă a populației, s-au construit în 1969, în mediul rural, 1 510 săli de clasă, 169 de cămine culturale, 59 de dispensare și case de naștere, 27 de băi publice, 1 234 poduri și podețe și s-au executat lucrări de alimentare cu apă pe o distanță de aproape 83 de kilometri. Acțiunea de electrificare rurală, a cărei importanță nu mai trebuie subliniată, a cuprins anul trecut încă 749 de sate, precum și lucrări de extindere a rețelei în alte 1 339 localități.

Asemenea fapte pot fi citate cu miile. Pretutindeni, hărnicia oamenilor, grija lor pentru a face mai frumoase locurile în care trăiesc și muncesc au determinat entuziasm și inițiativă, spirit gospodăresc în folosirea a ceea ce există pe plan local, dragoste de muncă. Consiliile locale ale Frontului Unității Socialiste, deputații, cetățenii se întrec în adevărate competiții ale hărniciei închinată binelui obștesc.

Stan VLAD

retribuția după cantitatea și calitatea muncii

A luat sfîrșit prima etapă a unui prelungit fapt economic la care, mai mult sau mai puțin direct, am participat cu toții cu un interes pe cît de acut, pe atît de lesne explicabil. Este vorba de încheierea generalizării noului sistem experimental de salarizare și majorarea salariilor, măsură care treptat a cuprins toate ramurile de activitate.

Urmează o nouă etapă în care vom sintetiza experiența dobîndită în urma confruntării noului sistem de salarizare cu viața, îl vom corecta acolo unde va fi necesar și, în cele din urmă, cam spre sfîrșitul anului, se va elabora și adopta o lege care să confere sistemului de salarizare unitate și stabilitate.

Dar dacă în clipa de față e prematur să tragem concluzii de pe

din nou răsună munții!

De cîteva zile Lotru nu mai înseamnă doar cea mai mare hidrocentrală de pe riurile interioare ale țării. Șantierul hidrocentralii de aici a devenit Șantier național al tineretului, iar Lotru a adunat în el nu numai șuvoiul celor 86 de riuri răsfirate, ci și entuziasmul a 2 000 de brigadieri

veniți din toate colțurile țării. Minerii, electricienii, zidarii, muncitori de tot felul își vor uni energiile pentru a da viață unui mare obiectiv al României noi.

În așărind, datorită muncii lor avîntate, luminile scînteind în soare ale Lotrului și ale afluenților săi se vor schimba în lumină adevărată, în stare să hrănească utilajele și instalații de mare forță. În fața tinerilor brigadieri stau sarcini pe măsura entuziasmului lor. Așa cum se arată în chemarea adresată organizațiilor U.T.C., tu-

turor tinerilor din întreprinderile de construcții-montaj, ei străpunge 150 km de galerii, ridică un munte de piatră în malurile riului, vor înscrie pe țintă o mare alpină cu 300 milioane metri cubi de apă.

Șantierul național al tineretului va deveni în același timp înaltă școală de educație patriotică, de cultivare a voinței și erumului. În fotografiile de șapte aspecte de la deschiderea festivalului Șantierului național al tineretului.

urma acestui uriaș experiment economic, se poate în schimb defini, cu precizie, ceea ce reprezintă spiritul legii, rațiunea ei. O rațiune enunțată în principiile cuprinse în Hotărîrea Comitetului Central și a guvernului din octombrie 1967 — privind majorarea salariilor și introducerea experimentală a noului sistem de salarizare, o rațiune care străbate toate actele normative prin care s-a hotărît aplicarea noului sistem în diferitele ramuri, în sfîrșit o rațiune pe care își va ridica edificiul de norme și viitoare lege a sistemului de salarizare.

Sensul esențial al sistemului de salarizare pe care, o dată cu începutul lunii martie îl putem cota ca general-actual, îl constituie traducerea în viață, cu o fidelitate sporită, a principiului retribuției după cantitatea și cali-

tatea muncii, după valoarea socială reală a muncii fiecăruia în parte.

Concret, aceasta înseamnă că veniturile oricărui salariat vor depinde direct de contribuția sa efectivă la ridicarea producției și productivității muncii, la îmbunătățirea activității sectorului în care muncește, în perspectivă la înfăptuirea sarcinilor economice. Meritul personal va fi răsplătit pe măsură. Toți vom fi direct și personal interesați — s-o spunem pe față, bănește interesați — să dobîndim o calificare, iar atunci cînd o avem s-o perfecționăm continuu.

Dar, ca în orice lucru, există și aici un revers. Noul sistem de salarizare îi va nemulțumi pe unii. Pe cei care încă nu s-au obișnuit să cîștige piinea prin muncă serioasă, prin muncă de calitate. Fiindcă noul sistem oferă posi-

bilitatea sporirii salariului tău far în condițiile realizării unor rezultate superioare, dar și aceea a diminuării salariului funcție și în raport de gradul realizării sarcinilor planificate.

Cu alte cuvinte, finalitatea temului de salarizare pe care experimentăm vizează stîrplirea ridicării continue a calificării personale, a măiestriei profesionale, vizează sporirea ponderii morale și materiale în îndeplinirea sarcinilor de salariat, vizează creșterea stabilității forței de muncă. Rostul și jor al noului sistem de salarizare spiritul noii legislații în această materie îl constituie retribuția echitabilă a muncii, progresul economiei naționale, ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii.

I. NICOLAE

me legale

lujba

ienței muncii

optarea — în recenta sesiune a Marii Adunări Naționale Legii organizării și disciplinei muncii în unitățile socialiste este o urmare firească a urmărilor radicale, revoluționare, petrecute în societatea noastră. Deoarece este suficientă doar existența condițiilor obiective pentru a asigura concordanța dintre cerințele de producție și stadiul dezvoltare a forțelor de producție. Mai este necesară și o intervenție, la timpul oportun, pentru perfecționarea relațiilor sociale în general, a celor de producție în special, astfel încât să corespundă ultimelor cerințe ale forțelor de producție.

Lucrările recentei sesiuni a Marii Adunări Naționale s-au arătat că indicele de utilizare a timpului de timp maxim disponibil în industria de stat (de 94%), care se menține constant în ultimii ani, trebuie considerat astăzi ca nesatisfăcător, și faptul că absențele nemotivate au crescut, în perioada 1968-1969, de la 0,4 la 0,7%, în industrie s-au pierdut 40 milioane de ore din cauza întreruperilor, învoierilor, concediilor fără plată, absențelor nemotivate.

Popul imediat al noii legi — și cum rezultă și din titulatura — este de a determina o îmbunătățire esențială și continuă a organizării și disciplinei muncii. Trebuie remarcat că cele două noțiuni — organizarea și disciplina — au fost considerate făcând corp comun. Este un punct de vedere științific, și obligatoriu de conceputul organizării și conducerii muncii în economie.

Un scop final al noii legi este de ansamblu, dacă vreți, constituie asigurarea — prin organizarea și disciplinarea muncii — unui ritm superior de dezvoltare a forțelor de producție, asigurarea unei eficiențe superioare a întregii activități sociale. Din textul normelor legii adoptate rezultă că organizarea și disciplina muncii vor cunoaște un substanțial salt calitativ datorită reconsiderării unor principii, dar și cele privitoare la obligațiile ce revin conducerii unităților, la drepturile și îndatoririle salariaților. Iată de ce se poate spune că noua lege are un caracter novator.

Ceea ce însă depășește — în importanță economică și juridică — este felul în care este privit cel ce muncește, salariatul: ca producător, dar totodată și ca proprietar al mijloacelor de producție și al produsului muncii.

În dubla lor calitate de proprietari și producători, oamenii muncii poartă răspunderea în fața societății atât pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu, cât și pentru contribuția la îndeplinirea cerințelor ce revin unității respective în ansamblul de dezvoltare economică, social-culturală a țării, precum și pentru asigurarea dinii și disciplinei în producție, asigurarea și întărirea proprietății socialiste.

În aceste condiții, obligațiile de serviciu, respectarea ordinii și disciplinei în producție se transformă într-o obligație morală față de societate.

Cu alte cuvinte, noua lege este un act juridic, economic, politic, moral și etic.

N. IONESCU

Oamenii muncii din întreaga țară obțin zi de zi succese tot mai importante în depășirea planului de producție, a indicilor calitativi ai produselor și în întărirea disciplinei în muncă. Astfel, la uzinele «Semănătoarea» din Capitală s-a realizat în acest an o producție suplimentară în valoare de 11 milioane lei, un beneficiu suplimentar, ca urmare a reducerii cheltuielilor la producția-marfă fabricată, de 3 336 000 lei și o creștere a productivității muncii de 6% față de ultimul trimestru al anului trecut. Întărirea disciplinei la fiecare loc de muncă s-a concretizat, printre altele, prin mărirea coeficientului de utilizare a tuturor capacităților cu 9% față de ultimul trimestru al anului 1969.

Legea organizării și disciplinei muncii în unitățile socialiste de stat, votată recent de Marea Adunare Națională, a fost primită cu vie satisfacție de colectivul uzinelor «Semănătoarea», deoarece împreună cu noul sistem de salarizare stabilește o echitate în raportul dintre retribuție și muncă.

Conștienți de îndatoririle pe care le au în producție, oamenii muncii de la uzinele «Semănătoarea» își sporesc în aceste zile eforturile pentru realizarea unei largi game de mașini agricole, de înaltă calitate, ca cele din fotografie, atât de necesare agriculturii noastre în plină dezvoltare.

CALITATEA, la ordinea zilei

O condiție sine-qua-non a dezvoltării economiei noastre naționale este ridicarea continuă a calității produselor. Aceasta explică de ce partidul nostru, încă de la Congresul al IX-lea, a preconizat o serie de măsuri care, datorită activității muncitorilor, inginerilor și maștrilor, s-au concretizat în produse ai căror parametri calitativi s-au îmbunătățit continuu, fiind apreciate pe piața internă și impunându-se competitiv pe piața externă. Totuși, cu toate că întreprinderile au fost dotate cu instalații și utilaje la nivelul tehnicii moderne și cu toate măsurile organizatorice luate pe parcurs, nu de puține ori, în unele întreprinderi și chiar ramuri, s-au produs mărfuri de slabă calitate, sub nivelul produselor similare de pe piața mondială, cu performanțe tehnico-funcționale mai slabe, cu un finisaj ce lasă de dorit.

Pe orice om al muncii — care se străduiește din răspuțeri să-și îndeplinească conștiințios lucrul, care cu abnegație și tenacitate folosește întreaga sa energie și capacitate creatoare în slujba calității muncii — îl durea faptul că o unealtă fabricată în țară se dovedea mai slabă ca alta importată, cind o marfă autohtonă cumpărată din magazin prezenta defecte ca rezultat al unei munci de mîntuială. Au fost și mai întîlnim încă multe cazuri de acest fel, care nu numai că ne nemulțumesc și ne revoltă, dar aduc și serioase prejudicii economiei naționale. Acest lucru nu mai putea fi acceptat.

În contextul și la nivelul actual al dezvoltării noastre, problema calității nu putea rămîne un factor secundar al producției, ci trebuia așezată ca problemă de stat pe primul plan.

Secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a subliniat la Congresul al X-lea al P.C.R. că «Ridicarea calității produselor, realizarea de produse cu caracteristici tehnico-economice superioare trebuie să constituie o preocupare de prim

calitatea: o datorie de onoare

Am avut recent marea satisfacție de a vedea consfințită prin lege una din preocupările noastre constante: anume cea legată de calitatea produselor pe care le obținem. În Legea privind asigurarea și controlul calității produselor am reținut, printre alte articole menite să ridice la un nivel superior activitatea fiecăruia dintre noi, cel care stipulează datoria de onoare a tuturor muncitorilor de a executa produse de înaltă calitate și de a răspunde, evident, de calitatea muncii prestate. Consider că prestigiul profesiei noastre este astfel și mai mult pus în lumină, că înalta calificare, hărnicia, autoexigența vor căpăta noi valențe. În ce mă privește, ca ajutor în cadrul secției aparataj-montaj frîne, am căutat, alături de tovarășii mei de muncă, să răspund, printr-o mobilizare a tuturor forțelor, sarcinilor sportive ce ne stau în față. Executăm în secția noastră operații de ajustaj, alezaj și lustruit a căror perfecțiune este controlată de aparate ultrasensibile ce nu iartă nici cea mai infimă fisură! Să adaugă că o bună parte din frînele de tip KE finite la noi sînt destinate exportului, și vom fi de acord că în secția noastră munca de cel mai înalt nivel tehnic este mai mult decît obligatorie. Bineînțeles că este loc de mai bine. Recenta Lege privind asigurarea și controlul calității produselor, cît și ansamblul de hotărîri care întesesc în totalitate la perfecționarea și dinamizarea întregii noastre activități economice au creat un puternic spirit de emulație. Fiecare dintre noi doarește să-și ridice calificarea profesională; s-a născut o puternică opinie de masă împotriva lucrului făcut de mîntuială, a rebuturilor. Eu în activitatea mea n-am avut rebuturi, fac parte dintr-o echipă de muncitori cu înaltă calificare. Indicatorii de plan au fost cu strictețe, lună de lună, îndepliniți. Dar situația nu ne mulțumește, după cum am spus. O analiză atentă a dus la constatarea că mai avem posibilități de reducere a consumului de metal, de eliminare a rebuturilor sau a remaniierilor. Sînt convinși că avem capacitatea de a da produse de și mai bună calitate. Statul ne-a oferit posibilitatea de a ne însuși profesia și de a ne perfecționa neconținînd în cadrul lor. De la începutul lui ianuarie a.c. a intrat în vigoare și la noi în uzină noul sistem de salarizare care aduce substanțiale sporuri de venituri

tuturor celor ce posedă înaltă calificare în producție și dau dovadă de disciplină și atașament față de locul de muncă.

Este deci normal, mai mult, este o problemă de conștiință să răspundem cu toții unei atare griji printr-o cit mai intensă și mai calificată activitate.

Radu ALEXANDRU — ajustor,
secția aparataj-montaj frîne,
zinele «23 August»

comerțul și calitatea produselor

Ne-am prezentat, de astă dată în postură de reclamanți, la responsabilul cunoscutului magazin bucureștean de articole de menaj «1001 de articole» din Bulevardul 1848. O mașină de tocat carne nou-nouț, strînsă fiind din șurubul ce o fixează de masă într-o manieră «ceva mai forte», se frînsese ca un băț de chibrit. Evident, o fisură interioară a fontei din care era turnată. Erau oare întru totul respectate prevederile STAS 4139-67 după care fusese realizat produsul (inscripție aflată pe obiectul în cauză)? Gestionarul comercial a ridicat plictisit din umeri, răspunzîndu-ne: «Nu avem de unde să știm!» Și a adăugat suspicios: «Cum nu avem de altfel de unde să știm dacă nu cumva ați scăpat pe jos mașina și din această cauză s-a spart!»

Este evident că un asemenea răspuns dovedește lipsă de înțelegere a obligațiilor ce revin comerțului în ce privește calitatea mărfurilor vîndute. Dar noua Lege privind asigurarea și controlul calității produselor, recent votată de Marea Adunare Națională, prevede clar (în art. 31): «Unitățile producătoare și cele comerciale răspund față de cumpărătorii interni pentru orice defecte de fabricație sau orice alte vicii ascunse apărute la produsele vîndute fără termen de garanție și reclamate în termen legal...»

Discutînd acest caz cu tov. D. Iacoviță, inspector-șef al Inspectoratului comercial de stat al Municipiului București, domnia-sa ne-a spus:

— Neîndoind că gestionarul magazinului la care vă referiți a greșit și, conform H.C.M. nr. 2503 din 1969, art. 2, lit. D el este pasibil de o sancțiune — amendă de 200-400 lei — pentru refuzul de a proceda la înlocuirea, repararea

sau restituirea contravalorii obiectului vîndut și care nu corespunde din punct de vedere calitativ. Noua lege prevede și ea, în art. 31, așa cum ați amintit, obligațiile comerțului în acest sens. La ora actuală sînt în curs de elaborare, conform prevederilor articolului 43 din lege, actele normative menite a pune de acord reglementările în vigoare, cu prevederile noii legi. Printre altele, se preconizează ca în fiecare unitate productivă să funcționeze, în afara organelor controlului tehnic de calitate, și cite un delegat al comerțului pentru recepția calitativă. Ca atare — dat fiind că legea prevede un termen de trei luni pînă la definitivarea actelor normative — vreau să fac o propunere: delegații comerțului pentru recepția calitativă a produselor să nu fie în nici un caz salariați ai direcțiilor comerciale județene sau municipale; cel mai potrivit ar fi ca ei să fie subordonați direcțiilor și direcțiilor generale de ramură din Ministerul Comerțului Interior. Exigența lor nu va fi, astfel, influențată de nici un fel de considerente izvorîte din mărunte interese locale.

S. IVAN

cuvîntul de ordine: calitatea!

Sîntem la uzina de prelucrare a maselor plastice-București.

Interlocutorul nostru — ing. Nicolae Sirbu, directorul uzinei — ne împărtășește cîteva idei pe marginea Legii privind asigurarea și controlul calității produselor, adoptată recent de forul suprem al puterii de stat:

— În principiu, și pînă acum întregul colectiv răspundea de calitatea celor 600 de sortimente pe care le produce uzina noastră. În fapt, însă, deficiențele calitative nu aveau consecințe directe și palpabile pentru fiecare muncitor în parte. Or, conform Legii privind asigurarea și controlul calității produselor muncitorii «răspund de calitatea produselor realizate și suportă prejudiciile cauzate de nerespectarea documentației, disciplinei tehnologice, care provoacă rebuturi, remaniieri sau produse a căror calitate nu se încadrează în normele stabilite». Aceste riguroase precizări stimulează individual și colectiv (inclusiv comitetul de direcție) exigența față de acordarea «notelor» unui produs pe faze de producție pînă la rampa de expediție.

— Așa-numitul C.T.C. va avea

un rol preponderent în acordarea cu maximum de obiectivitate a calificativelor despre care aminteați?

— Bineînțeles. Dar și la acest capitol recenta lege a adus elemente noi: compartimentul de control tehnic al calității va fi subordonat atît conducerii uzinei cît și Inspectoratului general de stat pentru controlul calității produselor. Această dublă subordonare atestă faptul că subiectivismul nu încapă, sub nici o formă, în relațiile dintre C.T.C. și întreprindere. Incluziunea șefului C.T.C. ca membru de drept în comitetul de direcție al întreprinderii sau consiliul de administrație al centralei situează, evident, controlul de calitate la nivelul sarcinilor hotărîtoare ale producției.

— Știe toată lumea, și dv. cei direct productivi încă mai bine, că un produs este bun sau nu și în funcție de calitatea materiilor prime și a materialelor folosite. Neajunsurile de acest fel au șansa de a fi îndepărtate?

— Prevederile cuprinse în Legea privind asigurarea și controlul calității produselor sînt obligatorii pentru absolut toate întreprinderile. Prin urmare, nu vor face excepție nici combinatele chimice și petrochimice de la Gorzești și Pitești — ca să amintesc doar de doi dintre furnizorii uzinei noastre. Așadar, avem convingerea că o dată cu intrarea în vigoare a acestei legi se va împlini o armonie perfectă între furnizor — producător — beneficiar și nimeni nu va mai avea a se plînge vreo dată că este obligat să accepte compromisiuri în privința calității produselor, fie ele semifinite sau finite.

Noua lege, o dată cu aplicarea ei, va trebui să creeze o opinie unanimă față de acest imperativ al producției bunurilor materiale destinate propășirii patriei noastre socialiste.

Viorica CIORBAGIU

la «grivița roșie»

Sîntem la vechea «Grivița roșie», reprofilată azi ca uzină producătoare de utilaj tehnologic pentru industria chimică, pentru construcția de vagoane-cisternă, cazane de abur, piese de schimb. În aceste zile, noua Lege privind asigurarea și controlul calității produselor s-a bucurat din partea colectivului de aici de o atenție deosebită — ne spune tov. Constantin Zamfir, secretarul comitetului de partid. Dacă în trecut, adaugă domnia-sa, s-ar fi adoptat măsuri mai hotărîtoare cu privire la controlul asigurării

calității produselor în cursul de șurării procesului de producție rezultatele ce au fost obținute colectivul uzinei ar fi fost cu te altele.

— În secția noastră, ne împărtășește ing. Radu Alexandru, șef adjunct al secției cazane (cel mai important sector al uzinei noua lege a fost studiată și precrată cu mare atenție de între colectiv. În trecut, mărturisesc, spune domnia-sa, nu s-a dat to atenția cuvenită calității produselor. De aceea s-au înregistrat răneri în urmă. Aceasta și din cauză că nu era reglementată în mod răspunderea care revenea fiecărui om cu privire la calitate, fapt care a dus la rebuturi, întîzieri și maniere costisitoare. Articolele n legi implică răspunderea person a fiecărui om din colectiv, independent de funcția pe care o are.

— Ce s-a făcut concret în secția zangerie după apariția legii?

— În primul rînd — ne informează ing. Alexandrescu — s-au luat măsuri severe pentru ridicarea calității sudurii automate la fabricarea rezervoarelor de presiune destinate utilajului chimic. Aceasta, întrucît modul cum se suda în trecut s-a dovedit necorespunzător, ce ce diminuea gradul de calitate a acestor utilaje. Deci, de acum înainte sudura de calitate superioară se va reflecta și în respectarea riguroasă a parametrilor proiectați și, implicit, în funcționarea agregatului. S-a luat decizia ca sudura (sudura este în această uzină unul din operațiile cele mai importante care vor da lucrul de calitate a fie — conform noii legi — stimulați, iar cei care vor lucra necorespunzător (faptul va fi depistat prin controlul sudurii la aparatul Roengen), să suporte, materialmente consecințele.

— În ceea ce privește șefii de secție ei asigură în momentul de față, în spiritul noii legi, o asistență atentă a lucrului și dau o îndrumare mai directă tuturor factorilor care concurează la realizarea producției maștrii, tehnicienii, inginerii, muncitorii.

— Acum — încheie ing. Alexandrescu — asigur personal asistență tehnică în sectorul sudurii automate în ceea ce privește fabricarea rezervoarelor de 50 mc iar un șef adjunct al secției, ing. Vasile Popescu, asigură asistența tehnică în sectorul care se ocupă de montarea mecanismelor reactoarelor chimice pe care le fabrică uzina lată, așadar, numai un aspect a noilor măsuri determinate de Legea privind controlul calității produselor care va contribui la ridicarea indicilor calitativi ai muncii noastre.

F. URSEANU

COPERTA NOASTRĂ

Prin artiști ca Josephine Baker se mădică puțin adevărul frumoaselor cu vînte «ars longa...»

Fotografie de S. STEINEL

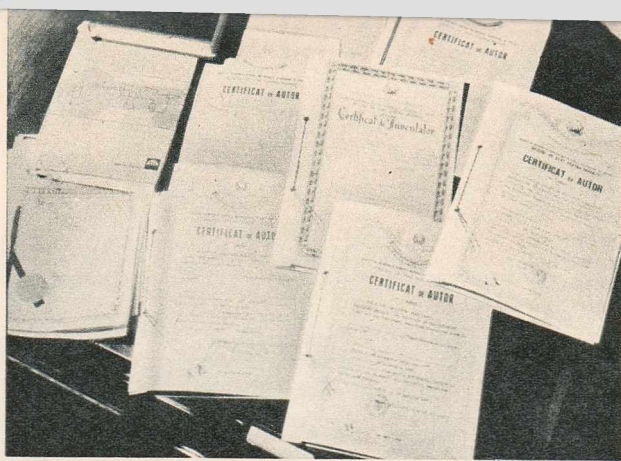
Prezentarea artistică
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Scintei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Scintei».

medalie de aur la viena

Salonul internațional de invenții și brevete — Viena 1970 — mașina de împrăștiat îngrășămente prin centrifugare — invenția inginerului român Pavel Babiu — a primit medalia de aur. Invenția este o mașină de lucru de la categoria mașini agricole a Institutului Politehnic din București are, la cei 34 de ani ai săi, o bogată experiență în domeniul mașinilor agricole, ramură în care a brevesingur sau împreună cu alți colaboratori diferite invenții cu caracter de originalitate apreciate de specialiști. Redăm câteva exemple: mașina de semănat și prășitoare SPC-6, mașina săpat gropi MSG-1, combina recoltat porumb CT-2-R, dispozitiv pentru semănat discontinuu la sfecla de zahăr și altele. În geografie, inginerul Pavel Babiu dă explicații studenților despre invenția sa.

I.T.

mesaje dîmbovițene în timp

Sub titlul de mai sus vor avea loc de la 5 pînă la 12 aprilie, la București și Tîrgoviște (lăudabilă inițiativă a Universității populare-București în colaborare cu Comitetul pentru cultură și artă al județului Dîmbovița), o seamă de manifestări culturale-artistice despre care, înainte de orice, trebuie spus că depășesc cadrul restrîns al județului amintit, vizînd viața spirituală a țării. Programul manifestărilor, bogat și extrem de divers, cuprinde printre altele: simpozioane («Pe plaiuri dîmbovițene», «Dîmbovița — vatră de istorie»), un Co-

locviu al artelor, prezidat de Șerban Cioculescu, o Seară literară dîmbovițeană, prezidată de scriitorul Mircea Horia Simionescu, vernisajele expozițiilor «Mesaje dîmbovițene în timp» și «Artiști plastici dîmbovițeni», manifestări culturale-artistice, folclorice etc. În ultima zi, la Tîrgoviște, vor avea loc o Paradă a portului, cîntecului și dansului popular, un spectacol de sunet și lumină «La porțile istoriei», inaugurarea casei memoriale «G. Petrașcu» etc.

E. D.

CRONICĂ JUDICIARĂ

angrosistul invizibil

Procurorul Vasile Brăilescu și maiorul de miliție Dumitru Iacob ne-au prezentat, la sediul Procuraturii județene Brăila, pe unul dintre cei mai înrăiți escroci, prezență permanentă în evidențele judiciare din ultimii 30 de ani: DOBRICĂ PASCU, zis Valentin Rădulescu, zis Aurel Munteanu etc. Redăm un fragment din convorbirea purtată, timp de trei ore și jumătate, cu acest individ incorrigibil:

— Cu mici excepții, observ că activitatea dumatilă de înșelăciune era profilată pe vînzarea angro a unor cantități imaginare de cereale.

— ...Da, cota fixă era de cîte 25 de tone pentru fiecare escrocat. În total am «vîndut» vreo 200 de vagoane. Ele n-au existat altfel decît în descrierile mele sau pe rampa silozului «Vitan», unde le arătam de la distanță clienților mei.

— Rețin că armele inducerii în eroare constau în: pofta de chilipir a escrocaților (ei înșiși amatori de speculă), studierea lor prealabilă, ținuta sigură arborată de dumneața ș.a. Este totuși posibil să fi convins atîția creduli, și numai prin aceste mijloace, că deții sute de oi și zeci de tone de cereale proprietate personală?

— Mă foloseam și de bonul de recensămînt fals, obținut de la Consiliul popular al comunei Mărașu.

— În ce împrejurări?

— Între două condamnări, m-am stabilit în satul Tăcău, din balta Brăilei. M-am dus acolo cu «recolta» unei ultime înșelătorii — piei de astrahan, țuică, bani — și m-am stabilit la cea de-a 79-a «soție» a mea — Ludovica Mercan. Prin intermediul ei, am răspîndit prin împrejurimi zvonul că sînt proprietarul unor stîne de oi situate puțin mai la sud — în balta Borcei. În contul lor am încheiat diferite tranzacții. Cînd s-a făcut recensămîntul animalelor, în luna ianuarie, am obținut înscirierea mea în evidențe cu zeci de animale pe care nu le avusesem niciodată. Apoi, cu biletul de recensămînt asupra mea, am încheiat cu reprezentanții D.C.A. contracte pentru lînă în valoare de zeci de mii de lei.

— Cine ți-a făcut numărătoarea și înscirierea animalelor invizibile?

— Învățătorul Gh. Rotărescu, recenzor pentru satul Tăcău.

— El susține însă că te-a refu-

zat, deoarece și-a dat seama «de la început» că ești «un om necinstit». Spune că te-a trimis la recenzorul-șef, în speranța că acesta va cere să-i arăți animalele.

— Minte cu talent. A uitat, se vede, țuica pe care a băut-o de la mine. E adevărat că Gh. Rotărescu m-a trimis cu un bilet la consiliul popular și la recenzorul-șef. Acest bilet era redactat într-o asemenea manieră, încît eu să pot susține că el mi-a numărat oile, dar și el să se poată apăra în caz de neplăceri. Dați-mi dosarul, să vă găsesc biletul și să-l citim. Ascultați și dv.: «A venit la mine tov. Pascu Dobrică spre a-i trece vitele pe care le posedă. Întrucît ieri... am predat documentele... dacă dv. vreți, să-l introduceți la tov. Dumbravă Gh. spre a-i trece vitele, bineînțeles tot în documentele satului Tăcău. Tov. Dumbravă poate să facă acest lucru. Tov. Pascu Dobrică posedă: 8 berbeci, 160 de oi, 4 scroafe mari și 6 măgari. Cu bine!» Mai încapere vreo indoaială? Eu, în viața mea, n-am avut nici măcar un cătel.

— Secretarul consiliului popular din Mărașu a mai făcut verificări?

— Șerbana Nistor? Nu. Dacă verifica, nu m-ar fi înscris! Dacă nu mă înscris, numărul escrocheriilor mele ar fi fost mai mic.

— Cu cît?

— În primul rînd, nu mai puteam încheia cele 2 contracte cu D.C.A.-ul, fiecare pentru cîte 500 kg de lînă, în valoare totală de 44 000 de lei. Probabil că și suma banilor storși de la participării creduli ar fi fost cu cîteva zeci de mii de lei mai mică.

— La ce te gîndești acum?

— La ce se poate gîndi un anchetat? Ce pedeapsă voi primi, dacă mai reușesc să ies din închisoare — am 58 de ani — ce voi face cînd voi fi din nou liber... Ce n-aș da să pot lua viața de la capăt, ca om cinstit!

Sergiu ANDON

miss primavera — europa 1970

Și în acest an, la cea de-a 17-a ediție a Festivalului de folclor de la Agrigento, s-a instituit concursul pentru decernarea titlului «Miss Primavera — Europa 1970». Distincția a revenit româncei Elena Merișoreanu, solistă a ansamblului de amatori «Junii Sibului».

aeroportul internațional otopeni

Bucureștii va dispune de un nou aeroport internațional.

La Otopeni vor putea ateriza și decola turbopropulsoare și turbo-reactoare intrate recent în dotarea companiilor aeriene din lume, printre care IL-62, Boeing 707, DC-8, Trident, TU-104 și 134. De asemenea, vor putea fi primite și ultimele aparate aflate în stadiul de proiectare, construcție sau încercări, printre care AN-22, Concorde, Lockheed-1011 și altele.

Porta aeriană internațională de la Otopeni va deveni un important punct de tranzit intercontinental. Potrivit unor estimări ale sectorului de prognoză economică din cadrul TAROM-ului, în circa zece ani trafic aerian internațional prin Otopeni va depăși un milion de călători anual.

Gh. AGIU

SALUTARA DEMITIZARE A OMULUI CARE ADUCE PLOAIA

Pentru o națiune a cărei preocupare productivă esențială a constituit-o până nu demult — mai precis până a nu începe procesul de industrializare socialistă, proces cu radicale urmări economice și sociale — agricultura, pentru o națiune a cărei populație activă lucrează, chiar și în prezent, în proporție de 55% în agricultură — ceea ce înseamnă o depășire categorică, sub acest aspect, a tuturor celorlalte ramuri ale economiei, pentru o națiune stăpînă pe un teritoriu de 23 750 000 ha, dintre care, la sfîrșitul lui 1967, 14 838 600 ha, deci o suprafață cu mult peste jumătatea totalului, erau destinate agriculturii, pentru o națiune în care fiecărui cetățean îi revin, statistic bineînțeles, 0,51 ha de pămînt arabil și 0,77 ha de pămînt agricol, în sfîrșit pentru națiunea noastră, pentru noi, este lesne de înțeles interesul deosebit care l-au stîrnit dezbaterile din cadrul Plenarei Comitetului Central al P.C.R. din 17-19 martie asupra programului național privind gospodărirea rațională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigații, îndiguiri, desecări și de combatere a eroziunii solului în anii 1971—1975 și prevederile generale de perspectivă pînă în 1985, lucrare care tocmai datorită perspectivelor ample pe care le vizează dobîndește și meritul de a fi absolut inedită.

Este acceptat de noi toți că fără o agricultură intensivă, modernă, de înaltă productivitate, organizată pe baza ultimelor cuceriri ale științei, nu ne vom putea construi societatea socialistă multilateral dezvoltată spre care tindem.

Or, o astfel de agricultură implică — prin-

tre altele — și o aprigă bătălie împotriva secetei. O bătălie condusă după principii tactice și strategice moderne, după principii științifice și cu mijloace materiale pe măsura lor. Și iată că așa — de la general la particular — am ajuns și la subiectul rîndurilor de față: irigațiile. Adică pîrghia nr. 1 pentru aprovizionarea — la timp și potrivit necesităților — a solului cu apă, deci una dintre pîrghiile de seamă pentru asigurarea și creșterea producției agricole. Că irigațiile sînt de o importanță vitală pentru agricultura țării noastre ne-o spun cifrele, ne-o spun observațiile specialiștilor, făcute de-a lungul anilor, de-a lungul anotimpurilor.

În Dobrogea și în cîmpia Dunării, 50 de ani dintr-o 100 sînt secetoși. Din pricina precipitațiilor neindestulătoare, dar mai ales din pricina distribuției lor neuniforme în rîstimpul de vegetație a plantelor, cam jumătate din suprafața agricolă a țării, mai cu seamă cea din cîmpie și de pe coline, este afectată de secetă. Ceea ce înseamnă recolte incerte, variind trist-spectaculos de la un an la altul.

Astfel stînd lucrurile este evident de ce sîntem acut interesați în extinderea lucrărilor de irigații. Numai așa vom putea sili pămîntul să dea roade pe măsura întregului său potențial.

**Trecutul
sau ce-am făcut pînă azi**

Irigațiile au cunoscut în anii socialismului un substanțial proces de dezvoltare datorită investițiilor mereu crescînde alocate

în acest scop. Să încercăm să reconstituim ceva din drumul parcurs.

Din 1966 și pînă în 1970 statul a destinat lucrărilor hidraulice mai bine de 9 miliarde lei, sumă la care trebuie adăugat aportul cooperativelor agricole de producție.

În 1965 aveam doar 265 000 ha irigate, iar la finele lui 1970 vom avea de circa patru ori mai mult, adică vreo 900 mii ha irigate.

S-au construit și sînt în curs de construcție mari sisteme de irigație. Iată nume care, fără explicații, spun ceva: Băilești—Calafat, jud. Dolj; Gălățui—Călărăși și Pietroiu—Ștefan cel Mare, jud. Ialomița.

În valea dobrogeană Carasu, 64 de stații de pompare și repompare, bransate în sistem unic, vor ridica apa «de Dunăre» la 120 metri deasupra fluviului și — în final, prin 1972 — o vor redistribui — prin canale cimentate însumind o lungime de 628 km și prin conducte subterane totalizînd 1 180 km — o vor redistribui deci pe o suprafață de 174 mii hectare.

Pentru edificarea doar a acestui sistem, investițiile alocate s-au ridicat la peste 2,7 miliarde. În schimb, cu toate că exploatarea pămîntului astfel irigat este abia la început, rezultatele au și început să fie satisfăcătoare. La porumb, de pildă, s-a realizat un spor de recoltă între 2 200 și 4 000 kg la hectar, iar la fin de lucernă de circa 7 000 kg la hectar.

Realizări, succese și totuși lucrurile nu stau prea bine. Pentru că, față de posibilitățile reale «din teren» noi am rămas în urma altor țări ce dispun de condiții de climă și sol similare. Pe scurt, agricultura noastră nu bate pasul în ritm cu ceea ce

reprezintă azi o agricultură modernă avansată.

Situația a fost amplu și temeinic analizată în cursul Plenarei și s-au stabilit cauzele evoluției neoptime a agriculturii: unele concepții greșite despre rolul specialistului și acela al înzestrării tehnice superioare, greșeli în procesul de exploatare a terenurilor, greșeli în proiectarea și execuția unor lucrări, proasta calitate a unor materii folosite, neîndeplinirea obligațiilor de aprovizionare ce reveneau unor ministere etc.

Desigur, aceste deficiențe generale afectate în mare măsură și bunul mers dezvoltării rețelei de irigații. Un exemplu aproape 70 000 de ha amenajate pentru irigare în cincinalul anterior — din pricina unor greșeli de felul celor enumerate mai sus — au fost scoase din folosință sau reamenajate, ceea ce a implicat cheltuieli nejustificate.

Și totuși, nu trebuie uitat că actualul cincinal nu numai că ne-a sporit suprafața irigată cu aproximativ 700 mii hectare, dar totodată ne-a îmbogățit experiența în organizarea și desfășurarea lucrărilor de acest fel. Nu trebuie uitat că în ultimii cinci ani întreprinderile au fost dotate cu utilaje moderne și că s-au format mii de cadre specializate.

Sau, cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu, «există deci acum o bază bună de plecare».

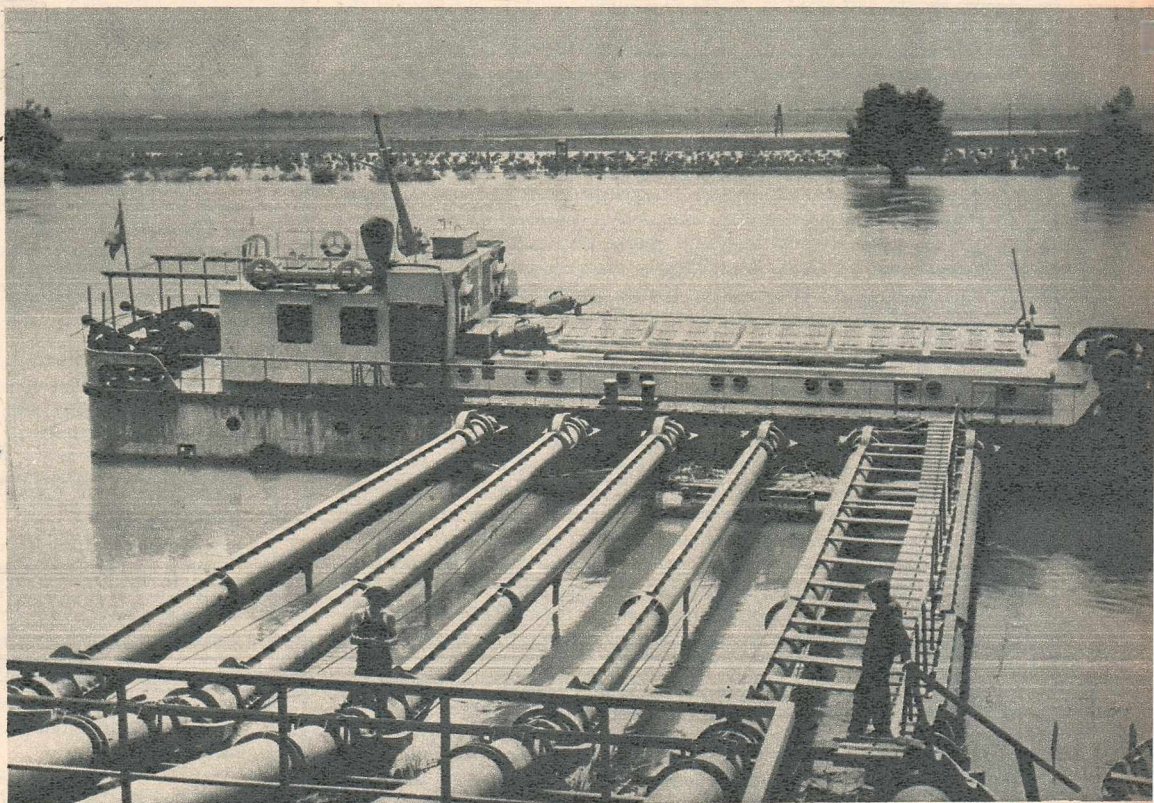
**Viitorul
sau ce vom face începînd de azi**

La Congresul al X-lea al P.C.R. s-a st-

▶ **Apă pentru pământ, apă pentru roade, apă pentru oameni! Civilizațiile antice au apărut în apropierea marilor surse de apă. Civilizația contemporană are nevoie de apă pentru agricultură și populație, dar și pentru industrie. Unii teoreticieni sînt tentați să adopte drept criteriu al nivelului de civilizație și confort al unei anumite societăți consumul de apă pe locuitor.**

▶ **Canale descoperite, impermeabilizate cu dale de beton, ori conducte îngropate și cu presiuni dirijate, ori rigole de beton armat pe piloni, într-un cuvînt investițiile sînt consumate numai pentru soluții moderne de irigare.**

▶ **La o asemenea demonstrație — fotografică — de tehnică nouă folosită în irigații, am socotit că — în textul explicativ — nu ne rămîne nimic mai bun decît să reamintim cîteva vechi proverbe românești tot despre apă: «Cînd casa ta are sete, nu vărsa apa pe drumuri», «Cînd ploaia se risipește, apă nu se mai găsește».**

...t că pentru a asigura creșterea și intensificarea producției agricole este necesar să ne preocupăm cu precădere și de extinderea lucrărilor de irigații. Iar programul național recent adoptat jalonează cu precizie ce trebuie de făcut pentru îndeplinirea acestei sarcini de o stringentă necesitate. acum iată obiectivele concrete pe care mează să le realizăm.

În anii 1971—1975 vom asigura irigații într-o suprafață de 1 200 000—1 500 000 ha. Deci, adunat cu ceea ce avem azi, în 1975 vom beneficia de roadele certe ale unei suprafețe irigate de circa 2,4 milioane ha. Dar privim mai departe. În următorii 15-20 de ani — socotiți tot de la finele lui 1970 — vom fi irigați întreaga suprafață apreciată azi ca posibil de irigat, adică vreo 5 milioane, sau jumătate de hectare.

După cifre, cîteva principii! Sistemele de irigații se vor amenaja acolo unde sursa de apă oferă condiții tehnico-economice avantajoase. Evident, e vorba de primul rînd de apă Dunării, și de Cîmpia Română, și Podișul Dobrogei. Din suprafața irigată se va iriga, 30% va reveni I.A.S.-urilor, iar 70% C.A.P.-urilor. Tipurile de amenajare și metodele de udare se vor stabili în funcție de condițiile concrete oferite de teren, dar oricum se va opta pentru soluții tehnice perfecționate. Amenajările mici, locale, vor trebui să ia ființă la cît mai multe întreprinderi agricole, firește la acelea care nu aparțin zonelor unde pot fi practicate marile sisteme.

Lucrări speciale de amplare vor constitui cele șase canale magistrale de irigație pentru transferul apei din zonele exceden-

tare în zonele cu consumul de apă peste posibilitățile resurselor locale: Siret—Ialomița, Someș—Crișul Negru, Mureș—Crișul Alb, Mureș—Bega, Olt—Vedea și Siret—Bîrlad. Aceste canale de derivare vor asigura apa necesară pentru încă 1 milion de hectare, azi puse sub semnul recoltei incerte din pricina eventualelor secete.

Tot o lucrare specială o va constitui redarea pentru agricultură — prin irigare — a 120 mii hectare de nisipuri și soluri nisipoase din sudul Olteniei și din Dobrogea.

Bineînțeles, toate aceste lucrări vor necesita investiții uriașe. Doar în perioada 1971—1975 volumul investițiilor pentru realizarea tuturor acțiunilor prevăzute în program, nu numai a acelor de irigare, se va ridică la suma de 39 miliarde.

Iată de ce, tot logică este și înființarea unei comisii guvernamentale de recepție a marilor sisteme de irigație. Va crește în acest fel răspunderea pentru calitatea lucrărilor, pentru predarea lor în termenele prevăzute, pentru raționala folosire a investițiilor.

Investiții mari, însă și perspectiva unor efecte economice mari. Față de culturile neirigate, se prevede un spor de producție de 3 000 kg/ha la porumb, 1 000 kg/ha la floarea-soarelui, 12 000 kg/ha la sfecla de zahăr, 7 000 kg/ha la fin de lucernă, 1 600 kg/ha la grâu.

Mă simt dator să închei cu o explicație. Programul național stabilește ce vom face în privința lucrărilor de irigație începînd din anul 1971, iar în subtitlul acestui capitol am scris «ce vom face începînd de azi». Nu este nici o greșală. Dimpotrivă, formulația este în spiritul programului. Pentru că

îndeplinirea completă a planului de irigații ne obligă să luăm, încă de pe acum, toate măsurile pentru o bună pregătire a acestor lucrări.

«Se sîrșește blindul mit...»

În cuvîntarea ținută la Plenară, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut o remarcă deosebit de importantă pentru traducerea în viață a programelor naționale privind agricultura. Socotim folositor s-o reproducem:

«Este necesar să se înțeleagă că fără cadre cu temeinice cunoștințe nu vom putea asigura ridicarea nivelului general al agriculturii, iar programele care ni le propunem și investițiile pe care le facem nu vor da rezultatele așteptate».

Deci, e limpede, tot de specialiști depinde și soarta agriculturii. Iar dacă ne referim la subiectul limitat al articolului de față, concluzia nu suferă decît o ușoară modificare: tot de specialiști depinde și soarta irigațiilor.

Și-acum, să ne fie îngăduit să continuăm — pro causa — alt fel versul lui Panait Cerna: «Se sîrșește blindul mit...» începe realitatea. Cu alte cuvinte, «omul care aduce ploaia» va căpăta concretețe și se va multiplica. Personajul-idee, personajul-speranță, personajul-vis al atîtor generații de agricultori se materializează, devenind palpabil și, în sfîrșit, eficient. Blindetea i se transformă în energie. Romanșozitatea în acțiune.

Demitizarea poate îl va banaliza pe irealul om mult așteptat s-aducă ploaia. Dar e un proces care, pur și simplu, ne prinde bine. Sîntem mai mulțumiți, ba chiar, s-o

spunem pe față, interesați să-l știm așa: om ca toți oamenii, obișnuit, ca noi toți; fără aureolă, însă mereu prezent la datorie. Decît să-l visăm, e mult mai tonic să-l știm simplu coautor al producției agricole, membru în C.A.P. Să contăm pe el ca pe oricare alt tovarăș de muncă și cauză.

Să nu fie nimic altceva decît un însuflețit absolvent de școală agricolă, medie sau superioară, tehnician sau inginer, repartizat într-un I.A.S. sau C.A.P. Ori cercetător la o stațiune agricolă experimentală ca aceea de la Bechet-Dolj, de exemplu. Proiectant ori constructor-montor de rețele de irigații. Ori funcționar priceput în administrația agriculturii, într-un consiliu popular județean, sau în Ministerul Agriculturii și Silviculturii, sau în Uniunea națională a cooperativelor agricole de producție, U.T.C.-ist ori militar care, alături de preocupările de bază, găsește timp să lucreze pe unele din marile șantiere de irigații ale patriei.

Nu-i pretindem nimic mai mult ex-fabulosului erou decît să fie un simplu țaran în accepția modernă a cuvîntului. Adică, stăpîn pe o profundă și nuanțată calificare.

Mie unuia mi-ar plăcea să-ntreb de el pe primul țaran care mi-ar ieși în cale și să capăt un răspuns cam așa:

— Cum să nu-l cunosc, doar e consătean cu mine. Priceput flăcăul. Dacă o ține cu apa tot așa, în iarnă îl alegem membru în consiliul de conducere.

Nelu IONESCU

de Petru ISPAS

A MURIT UN ZÎMBET

Ne obișnuisem cu el precum consătenii lui Creangă cu pupăza din tei. Numai că el nu ținea loc de ceas. Nu ținea loc de nimic. Era el și atit — un biet corb pripășit cine știe cum. Iar în viața noastră ajunsese un fel de zîmbet. Vara, spre seară, cînd oamenii se adunau la cite o poartă și tocău vorbe, el cobora pe marginea șanțului și, demn, se plimba printre noi. Îl mai lua în seamă cite o femeie care, sătulă să tot fie trasă de fustă, îi arunca un pumn de sămînță de dovleac. Spărgea sămînța parcă în neștire, la fel ca toți ceilalți, atent la poveștile oamenilor. Cînd se întuneca bine, și parcă puțin speriat de grozăviile spuse de oameni, se retrăgea la fel de tăcut, și dispărea în noapte. După o vreme, cite cineva îi observa lipsa și se mira seară de seară la fel, hotărînd: «Eeei, uite dom'le, a plecat și lon. Ia să mergem și noi pe la casele noastre». Dimineața, pînă aproape de prînz, își avea reședința în poarta orbului. Îl aștepta cuminte, impasibil, ferindu-se supărat de pașii nesăbuiți ai trecătorilor grăbiți. Sta demn și solitar, privind superior strada cu oamenii grăbiți, încruntați, știind din instinct sau din obișnuință că la acea oră nimeni nu avea timp de el. Îl aștepta pe orb care ieșea în poartă cu scăunelul lui mic. Și-l așeza tăcut, mereu în același loc. Cred că erau foarte mîndri amîndoi. Se ignorau o vreme, fiecare așteptînd ca celălalt să dea primul semn de viață. Și zi de zi, cel care pierdea era orbul. Poate și pentru că nu mai avea răbdare. De la amiaza zilei trecute și pînă acum stătuse singur, el și întunericul lui. Acum era nerăbdător să afle vești, să vorbească cu cineva. Dar aștepta ca celălalt să-i dea primul semn și pierdea. Mereu pierdea. «Ai venit, loane? Ești aici?» Și-și pleca capul puțin într-o parte ascultînd încordat. Și celălalt tăcea ca un bulgăre de cărbune încremenit acolo, lingă marginea șanțului. Atunci orbul pipăia întii cu mîna apoi cu bastonul de jur-împrejur, cu grijă, cu gingășie să nu vătămăze cumva din neatenție făptura aceea mică. După care își trăgea bățul lingă el, se încrunta, mirînd ceva și, în sfîrșit, se hotăra: «Bună dimineața, loane». Atunci el i se urca în brațe, se cuibărea pe un genunchi al orbului și răspundea în felul lui croncănit. Treceau femeile spre piață și dădeau binețe și orbul le răspundea pentru amîndoi. Și vecinele întrebau: «Ce mai faceți?» Și orbul răspundea: «Eh, discutăm și noi ca oamenii, mai punem țara la cale... Se zice că a început războiul. E adevărat?» «El nu ți-a spus?» «Ce știe el?» Și apoi iar rămîneau singuri. Și lon își frecă capul mic și fin de mîna orbului, și omul se simțea cuprins de o căldură lăuntrică inexplicabilă, și se bucura de viața așa cum era el. «Aseară ai fost la poartă la Marita? Cine a mai fost? Leana? Tudor? Jenica? Mița... A fost și Mița! Și Marita a spus iar povestea aia cu strigoi care te strigă noaptea și dacă răspunzi râmii cu gura strîmbă? Măi, măi, proastă e. De război s-a vorbit? Cine, Tudor, Apostol? A, păi Apostol știe — a fost și în '916. Dar asta o să fie greu, tare greu. Poate că ar trebui să pleci și tu că dacă încep să dea cu bombe ce-ai să te faci? Ce facem noi? Eh, de unul ca mine nu-i păcat. Eu, gata... Dar sînt copiii, sînt oamenii tineri, ești tu, loane, de voi e păcat, e mare păcat». Și iar tăcea o vreme, unul încercînd să pătrundă prin întunericul lui spre cine știe ce rază de lumină, spre o amintire de demult, iar celălalt privind demn și indiferent strada. Așa-i apuca amiaza cînd lon începea să se foiască nerăbdător pe piciorul orbului. «S-a și făcut de prînz, loane? Iote-te dom'le ma a trecut și ziua de azi! Apoi cu sănătate, loane, și să auzim mîine de bine». Și orbul își lua scăunelul și se îndrepta cu pașii siguri, ca un vîzător, spre cămăruța lui din fundul curții, iar lon zbura pînă-n capul străzii, în fața băcănii lui Capbun, unde-și avea grătarul cu momițe și măduvioare Stamate Parlăgiul. Se așeza sub grătar, un cărbune printre alți cărbuni, și aștepta. Stamate își desfăcea coșul, iar el, lon, simțind mirosul de carne proaspătă, abia adusă de la abator, își începea numărul spre hazul tuturor care se nimereau acolo. Sărea în sus și se dădea o dată peste cap în aer căzînd în picioare. Și apoi încă o dată, și încă o dată după care rămînea nemîșcat, cu capul puțin într-o parte, privind cu un singur ochi la parlăgiu. «Mă, tu ai să mă scoți la pepeni! Ce negustor sînt eu cînd încep vînzarea fără bani?» Și lon întelegînd toate astea în felul lui mai sărea o dată făcînd o tumbă în aer, după care aștepta privind cu un ochi la parlăgiu. Pînă își primea porția de bojoc. Și apoi, pînă se însera, cînd treceau spre casă ultimii hamali din port, lon își plătea mîncarea prezentîndu-și numărul spre hazul oamenilor și creșterea deverului lui Stamate. Seara își lua din nou zborul, căutînd din înalțuri poarta cu oamenii adunați. Cobora pe marginea șanțului pășind printre ei demn, apucînd cu ciocul poalele cite unei femei și nelăsînd-o pînă nu-și primea pumnul de sămînță. Și oamenii îl priveau zîmbind, bucușii că lon e acolo, miștîndu-se că toate sînt așa cum au fost, în ciuda faptului că se auzea bubuitul tunurilor, iar pe străzi mărșăluiau armatele lui Hitler. Pînă într-o seară, cînd un om cu o armă automată s-a oprit în mijlocul drumului, s-a uitat la lon care se rotea pe cerul încă roșu de amurg, căutînd poarta cu oameni, a ridicat arma și a tras. A ochit bine, mișelul. Ion, făcînd un ultim salt din zbor și strigînd dureros de omenește, s-a prăvălit ca un bolid din înaltul cerului în poarta orbului, strivindu-se de pietrele colturoase ale caldarîmului. Acolo l-a găsit orbul dimineața, pipăind la început cu mîna, apoi cu bastonul. L-a luat în brațe, l-a așezat pe genunchi și, clătîndu-și capul într-o parte și alta, l-a certat cîntînd sau plîngînd, Dumnezeu știe: «loane, loane, nu ți-am spus să pleci băiete că războiul-i greu, treabă grea, treabă ciinoasă...» Și-i mîngîia corbului penele negre, oprindu-se cu mîna tremurîndă pe rana deschisă: «loane, loane...»

de Emanuel VALERIU

LOGICA PROVERBELOR

Ar fi prea mult să înșir într-o cronică sportivă proverbe! Unul totuși am să-mi îngădui să citez, deși este binecunoscut, dar nu mai puțin controversat: «Deșteptul își face vara sanie și iarna car». De ce tocmai acest proverb, acum, în pragul primăverii? Chiar pentru faptul că cel mai proaspăt sezon al anului pare să fie neutral, dacă ar fi să ne luăm după simpla literă a înțelepciunii populare, în care se aminteste doar de anotimpurile extreme: de iarnă și de vară. Prin urmare, primăvara ar putea să fie inclusă într-unul din cele două sezoane, sau exclusă, după voia fiecăruia.

Mișcarea noastră sportivă s-a văzut înzestrată, în această primăvară, cu două noi și frumoase baze sportive: patinoarul artificial și noul bazin acoperit (cu mărirea sălii de atletism), destinate activității sportive în timpul iernii. Bucuria tineretului amator de hochei, patinaj, natație și atletism poate fi apreciată de către fiecare cititor, astfel încît nu voi insista. Utilitatea lor este, la rîndu-i, atît de evidentă încît nu necesită argumente, ci doar robuste speranțe pentru recucirirea unui loc printre participantele la C.M. grupa B, pentru o prezență onorabilă la patinaj artistic, într-o competiție serioasă, ca și consolidarea unui prestigiu care s-a conturat recent la Viena, în campionatul «in door» de atletism.

Faptul că beneficiem, în sfîrșit, de aceste moderne baze, absolut necesare oricărui sport național angajat în competiția prestigiului mondial, reprezintă doar un început ce trebuie salutat cu o sinceră satisfacție. Aceasta nu înseamnă însă că motivele de nemulțumire, care au presărat drumul acum încheiat, se cer a fi șterse din memorie. Într-adevăr, încetineala poticnită cu care s-au realizat noile construcții sau amenajările necesare (cazul sălii de atletism), tergiversările prilejuate de numeroasele avizări și reavizări de soluții tehnice, ritmul șchiop, pînă la dezechilibru, în care s-a pus la punct patinoarul «23 August» spre a putea găzdui europenele de box (ca și inutila investiție făcută atunci), finișul disperat al lucrărilor de acoperire propriu-zisă a suprafeței de gheață a aceleiași baze (se va uita oare că ploaia poate impieta asupra calității gheții, deoarece acoperișul n-o reține integral?), terminarea în buza verii a bazinului acoperit și începerea extinderii sălii de atletism tocmai acum, cînd sportivii ies afară, toate aceste fapte relevă un spirit nu prea gospodăresc printre cei puși să răspundă de destinele mișcării fizice organizate de la noi. În timpul construirii acoperișului patinoarului cei interpeleți de ziaristi răspundeau invariabil: «N-aveți nici o grijă! Va fi gata la timp, este un lucru hotărît, iar campionatul e musai să se țină».

Genul de încredere manifestat nu ne poate încînta. Ca evenimentele să ne silească acțiune prin iminența lor, nu ni se pare o cale tocmai chibzuită de urmat. O primă consecință a fost comportarea echipei românești de hochei, străină ca și străinii la ea acasă pe gheața de la «23 August»! Mă întreb: cum se explică întîrzierile constatate? Bazinul de natație trebuia să fie pus la dispoziția înotătorilor în decembrie 1969, și așa ar fi fost normal pentru a permite, în timpul iernii, antrenamente și concursuri. Sala de atletism ar fi trebuit să-și primească oaspeții, în noul spațiu mărit, tot anul trecut, în decembrie, dar de-abia după titlul european al Vioricăi Viscopoleanu a căzut zidul vechii clădiri, începîndu-se lucrările de extindere. O altă iarnă ratată în bună parte, pentru atleți și atlete, s-a înscris în rîndul celor multe și trecute. Nu mă îndoiesc că argumente există și desigur că, în decursul lunilor și anilor de întîrziere, ele au fost pe larg și în mod repetat etalate. În același timp însă mă gîndesc dacă n-au existat sau dacă n-ar trebui să existe preocupări față de eficiența noilor baze, în condiția termenelor lor mereu depășite, o ordine a responsabilităților și a reparațiilor, fie și morale, ce se cer a fi obținute? Actuala situație îmi sugerează o comparație cu industria, domeniu în care nu se poate concepe instalarea unei stații pilot după începerea producției! În sport însă vîd că se mai poate.

Sentimentul jenant al lucrului în gol, al inadvertențelor de logică, pare a nu supăra, prea mult, în domeniul respectiv. Poate fi și asta o poziție. Nu de lungă durată însă. Pînă cînd va fi denunțată, ne rămîne înțelepciunea proverbului de care am amintit. Să nu mai folosească ea nimănui!

CU BRÎNZĂ

Sînt unii docti care susțu ancestralul caseus ar fi favorabil la intelectualilor, că ar avea o atracție organică, sără și irezistibilă spre acest ment; ce mai, se dau în vînt el. Această stranie preferință are explicația — afirmă tot dur lor — în faptul că banalul pi lactat are în componența sa misterioase elemente brînzice tonifică intelectul și stimulează tivitatea cerebelului și talent acționînd asupra fanteziei mai ca un automobil «Dacia» 130 un «sofeur» de bicicletă, sau concert pop la un câțelandru: fără uzaj «du monde». Pentru combata această erezie — în probabil de un semidoc, mîni de brînză, care urmărea să-și vedească înaltul nivel de intelectualitate la care a ajuns pe baz bicienii pe care o avea față de produs alimentar — este nec organizarea unei mese rotund discuții care să elucideze această problemă.

Pentru reușita dezbaterilor necesare citeva piese de studiu ar putea fi:

Primo = un platou pe care fie așezate mici feliiuțe de tele împoșonate cu cite o feliuț castravete verde de seră, fie bine fixată cu cite o scobito mică feliuț de caș proaspăt că să li se adauge firisoare de verde; citeva biscuiți «Istria» cu unt peste care s-a aplicat o guriță de brînză de vacă, peste presărăm sare și chimen.

Secundo = un număr de două chifle de fiecare particip chifle care în prealabil sînt uns puțin unt pe dinafară, iar înăun (prin tăiere în două) cu mai n. Tot într-insele adăugați vreo d felii subțiri de brînză afumată să cuprîndă și o felie de ceafă, afumată, după care pomenitele introduc în cuptor și se serv fierbinți.

Tertio = șvaițer sau cașcaval Penteleu aseasonat cu mere ic tane bine lustruite.

Cele trei «obiecte de studiu» servesc la masă în ordinea indic

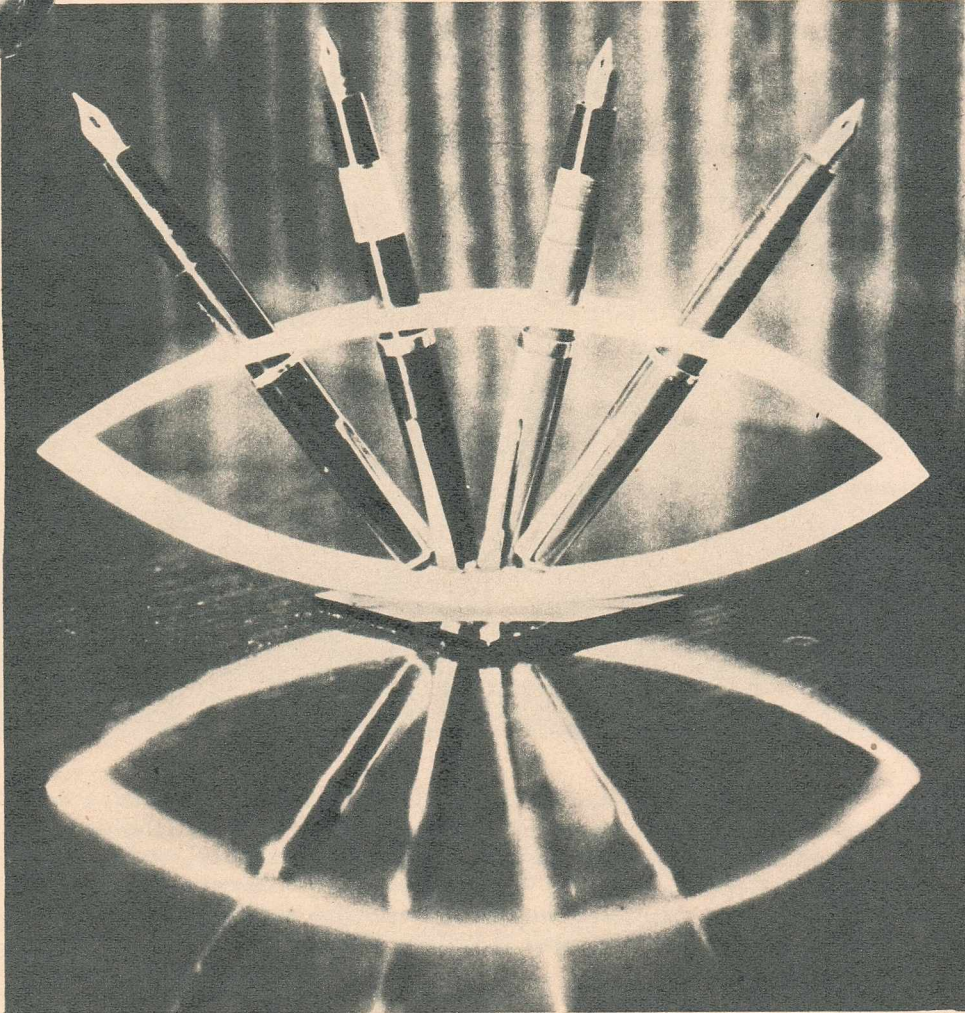
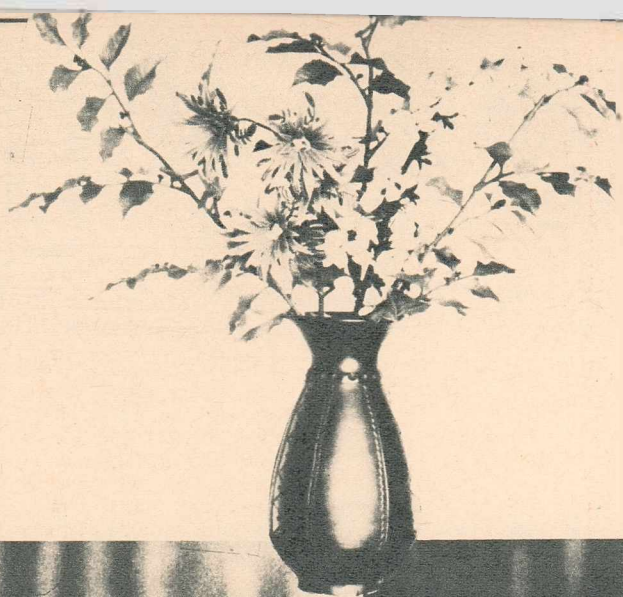
La primul fel se poate serv țuiculiță, recolta 1969, iar la c lalte cite un sprîț, după gust buzunar. Pentru buna desfășur a discuțiilor, partea lichidă se veste cu măsură.

În calitate de gazdă, trebuie lăuți inițiativa și să-i puneți în rent pe comesei asupra obiect lui întîlnirii. Acest lucru se po face o dată cu prezentarea prii lui fel și a primului pătărel țuică. Dacă vreunul din comes nu este de acord cu obiectul discuției, i se va servi iaurt.

La felul doi se intră în subii și în sandvișurile fierbinți. A cei care vor încerca să facă discu minări în rîndurile amatorilor brînzeturi pot fi desființați pe cu argumentul că cei care au ventat cele mai solicitate sort de brînză nu erau intelectuali și asemeni se cunosc destui intel tuali cu talent și fantezie care c sumă numai vegetale și carne, fără a știrbi cu nimic calitățile r tritive ale acestui tradițional ment, se poate demonstra că fost și mai sînt încă destui oam pe lumea asta care îl consumă pomană, adică fără a deveni n deștepti sau mai talentați.

Dacă cumva — la felul trei vreun comesean nu-și explică ce lipsesc deseori diferite sortu de brînzeturi din magazine (ca Z mora, Nasal, Bucegi etc.), trebu să vă exprimați speranța că și org nele comerciale de resort, ca n-au făcut prea mare brînză în p vința asta, o vor face în viitor, r mic, pe calități și sortimente.

FLORILE CARE NU SE VEȘTEJESC NICIODATĂ...

...și-au deschis petalele pentru prima oară, acum 6 ani, pe malul stîng al Cîbinului. Au completat de atunci elementele decorative a sute de mii de locuințe, ornamentînd armonios interioarele acestora.

Trandafirii sau garoafele, lalelele și anemonele, împreună cu încă aproape 36 de specii florale «răsar» aici în minute și «cresc» în secunde. «Pămîntul» din care se nasc se numește polietilenă, iar căldura și lumina soarelui sînt cele emanate de inimile tinerelor care lucrează în «sererele» industriale ale întreprinderii «FLARO» din Sibiu.

E de ajuns să arunci o singură privire în expoziția permanentă a uzinei, ca să-ți faci o imagine despre multitudinea de lucruri mărunte — ca proporții, mari și diverse — ca utilizare, rodul muncii celor peste 2 000 de oameni care lucrează la «FLARO». Am fi tentați să credem că e o exagerare — dar nu e de loc — atunci cînd afirmăm că nu există unitate industrială în țară, indiferent de profil și capacitate, care să nu ia contact măcar cu unul dintre cele peste 1 000 de produse prezente în aproape 1 300 de sortimente, marcate cu emblema «FLARO»-Sibiu.

În luna mai a anului 1827, guvernul francez acorda lui Petrarhe Poenaru — care în acea perioadă studia la Școala politehnică de la Paris — brevetul de inventator al primului stilou din lume.

Revoluționată, tehnica instrumentelor de scris avea să-și găsească noi și vrednici urmași în cei care produc anual, în uzina de pe malul stîng al Cîbinului, circa 1 300 000 stilouri cu cerneală în 14 variante.

Alături de stilourile Vega, Vega SM, Mercur, pixurile cu pastă marca Duplex cu două culori și Maxima cu o rezervă de pastă mai mare reprezintă ultimele noutăți ale uzinei sibiene, prezente la începutul acestui an în librării și magazine de specialitate. Trusa de creioane C4 și trusa Quartet (creioane cu pastă în 4 culori) se înscriu de asemenea printre realizările de ultimă oră.

Arcuri textile, pichere, cursori, cocleți, spete, garnituri rigide pentru carde sînt titlurile citorva accesorii utilizate în industria textilă cu care muncitorii din această ramură industrială sînt familiarizați de mult. Și dacă în urmă cu 3 ani, industria noastră textilă era nevoită să importe întreaga cantitate de cursori, iată că astăzi cea mai mică, dar cea mai importantă piesă a mașinii de filat (ring) se fabrică la «FLARO» alături

de portbobină (alt accesoriu textil), care asimilată anul trecut aduce țării o economie de circa 3 milioane lei valută.

Pichere e denumirea piesei care schimbă direcția suveicii într-un război de țesut. Colectivul uzinei a realizat această piesă din material plastic, renunșînd astfel la importul de piele specială din care se confecționa în trecut.

«Grațioza» (vechea titulatură a fabricii) producea la ora debutului, adică acum 47 de ani, plicuri, penițe, pioneze. Produsele pionieratului (exceptînd plicurile) le găsim și astăzi în nomenclatorul uzinei, alături de ace cu gămălie, agrafe de birou, andrele, croșete, cîrlige pentru pescuit...

De circa 4 luni o nouă categorie de produse au pe ele ștanțat «FLARO»-Sibiu. E vorba de tacîmurile realizate în secția fostei fabrici de cuțite Ocna-Sibiului.

Cronometrat, procesul de fabricație al unui cap de termos, fabricat într-una din secțiile de prelucrare a maselor plastice, durează 1 minut. Producția în 24 de ore = 1 440 bucăți.

În altă secție se realizează capace de distribuție a curentului pentru motoare de autovehicule, rotoare și fișe de curent precum și butoanele de aragaz.

— Ați vrea să ne spuneți — îl întrebăm pe directorul întreprinderii, Silvestru Moldovan — în cît timp se realizează astăzi, la «FLARO», întreaga producție a anului 1938?

— În 10 zile.

— Ce perspective se întrevăd pentru viitorii ani?

— În anul 1971, uzina noastră va produce întreaga gamă sortimentală de stilouri și creioane cu pastă. Dezvoltarea noilor capacități de producție va permite, de asemeni, asimilarea în procesul tehnologic de noi accesorii textile, cum ar fi garniturile rigide pentru cardă de bumbac, unele sortimente noi de ace textile etc. Concomitent cu aceasta, ne îndreptăm în continuare eforturile spre realizarea unor produse demne de prestigiul firmei noastre. Dacă în 1964, constatările, neplăcute pentru noi, referitoare la calitate, indicau la capitolul «rebuturi» un procentaj de 5%, astăzi ele înregistrează doar 0,3%.

— Pe cînd credeți 0,0%?

— În cel mai scurt timp.

Emil CIULEI

OPERATIUNEA 0,17

Dr. ing. E. Costin, expert FAO, și scepticul de ieri, Haj Yaacub Abdel Malek, președintele cooperativei de beduini ELKASR, pe plantații.

Reportaj din Republica Arabă Unită
de Toma George MAIORESCU

Undeva, peste actualitatea «fierbinte» pe care o aduce «criza din Orientul Mijlociu» pe scena politicii mondiale, paralel cu războiul cald se mai poartă un război. Un alt fel de război — liniștit, tenace, constructiv — e războiul dus în Republica Arabă Unită pentru transformarea deșertului. «Războiul dezvoltării» sau, după numărul dosarului său, Operațiunea 0,17. Angajat în el, și un român. Doctorul în științe silvice, inginerul Eugen Costin.

R.A.U.: un milion kilometri pătrați din care Valea Nilului nu acoperă decît 30 000 kmp. Restul — 96% deșert... Deci 30 000 kmp hrănind o populație de 30 milioane, care-și adaugă în fiecare an încă un milion. Cu alte cuvinte o demografie galopantă și un spațiu agricol limitat. De milenii trăiau oamenii aici după capriciile Fluviului-Zeu: după 7 ani grași, 7 ani slabi. Primul obiectiv: supunerea Nilului. Astfel s-a născut în calea apelor o piramidă modernă, în corpul căreia s-a turnat de 17 ori mai mult granit decît în cea de-a «șaptea minune a lumii» — marea piramidă a lui Keops. Și iată că întîile pete verzi pe imensitățile încremenite ale galbenului au și apărut...

Dar marea artificială și sutele de canale care răspîdesc apele Fluviului-Zeu spre nisipuri nu vor putea ajunge niciodată în deșertul de nord-est. Aici nu există nici ploii. Trăiesc în schimb 100 000 de beduini nomazi, rătăcind cu turmele lor de capre după cîte un petic de mărăciș. A învinge deșertul înseamnă a schimba condiția prebiblică a beduinului cu o condiție contemporană. A transforma nomadul în agricultor.

PĂDURILE DINTRE DUNE

Părăsim suburbiile Alexandriei și ne angajăm pe șoseaua internațională de nord-est spre Marsa Matrouh, spre El Alamein. La volan, noua mea cunoștință, doctorul în științe forestiere bucureșteanul Eugen Costin. Pe bancheta din spate, unul dintre asistenții săi, Mostafa Nossier. Din loc în loc, săpate în stîncă, imense cisterne romane, rămase de pe vremea lui Antoniu și

a Cleopatrei, folosite de beduini ca rezervoare în care adună picăturile de apă de ploaie.

Galbene, vălurite, netede ca oglinda, mișcătoare sau încremenite, poroase ca buretele sau strălucitoare ca sticla, — nisipuri. Dune...

Brusc, de pe peisajul monoton o adiere... iberică. Mori de vînt. Oare fata morgana mă transportă în patria lui Don Quijote?

— Sînt într-adevăr pompe eoliene — mă liniștește doctorul Costin. Sub dune există pînze de apă freatică. Beduinul care sapă o fîntînă primește gratuit o moară de vînt, puieți de măslin, midgal și smochin. În plus, dacă plantează 80 de pomi fructiferi, va primi alimente pentru cinci persoane timp de 6 luni, iar cînd va întrece 200 — pentru 9 luni. Pînă în ziua cînd va putea trăi din propria recoltă...

Apoi — pe creasta dunelor — o dungă neagră... Pomi...

— Împărăția mea, îmi spuse doctorul, privind orizontul nemișcat și încă lăptos pe care soarele pare un prelung tub de neon.

— E ca-ntr-o vrajă, spun. Un fir de nisip nu se clintește. Totul e încă adormit.

— Să vedeți cînd încep furtunile de nisip... Nu mai rămîne nici un punct de sprijin, nimic stabil, totul se amestecă, fuge... În cîteva minute o mașină ca a noastră își va arăta numai culoarea grundului. Sau, poate, nici atît... Culturile periferice sînt nimicite...

Cînd și-a așezat mica tabără de corturi în apropierea satului El Kasr, doctorul Costin a fost întîmpinat cu o rezistență mută. Veneau în tăcere oamenii de aramă, în cămăși lungi pînă la pămînt, cu burnusuri în cap, în grup sau cîte unul, se așezau tăcuți în

jurul corturilor, în afara perimetrului taberei, și priveau. Urmăreau fiecare mișcare a oamenilor care săpau nisipul, îl cîntăreau, îl amestecau cu lichide și-și notau în caiete observațiile lor neînțelese. Nu îi împiedicau în treburile lor, dar nici nu îi ajutau. Îi priveau tăcuți și neîncredători. Într-o zi, mai marele satului, pe nume Haj Yaacub Abdel Malek (față triunghiulară, nas acvilin și ochi verzi de lînx), cu o alură demnă de un patriarh, s-a apropiat de șeful expediției:

— Nu vă pierdeți timpul, a spus. Nu irosiți puterile fără rost. Aici nu se poate face nimic. Dunele sînt de mii de ani. Ele vin zburînd, se așază, apoi pleacă singure ca să lase locul altor dune. Așa le-a fost scris și așa va fi cît timp există Sfinxul.

— Vom tăia aripile dunelor, să nu mai coboare peste semănături, să nu mai zboare fără rost și să distrugă recoltele și le vom sili să se așeze pentru totdeauna, a răspuns doctorul.

Lucrul continuă. E măsurat nivelul de umiditate a nisipului în vîrfurile dunelor și pe versanți. Sînt măsurate distanțele de mare. (Știți — le explica doctorul Costin celor patru ingineri arabi care-l însoțeau — la prima vedere dunele par a fi la fel, dar ele au diverse valori calorice, umiditate diferită, compoziție chimică deosebită.) Și, în sfîrșit, cînd toate studiile sînt minuțios pregătite și stabilite cu precizie speciile și adîncimile necesare fiecărei specii, încep plantările primilor puieți.

— Ce vreți să faceți aici? — întreba cîte un beduin.

— Pădure, răspundea doctorul.

— Pădure? — se mirau beduinii. Căci ei n-au văzut niciodată așa ceva și oricît și-ar fi

strunit imaginația nu și-ar fi putut închipui ceva asemănător în mijlocul nisipurilor.

— Da. Din acești puieți pe care îi vedeți plantați în nisip, vor crește arbori mari. Arbori care vor imobiliza pentru totdeauna dunele, iar nisipurile vor deveni roditoare.

— Atunci trebuie, doctore, să săpați canale de irigație, dar Nilul e foarte departe, spunea Haj Yaacub. De la Allah e lăsat fără apă să nu crească nimic. Oazele au pînă pentru că au apă...

— Pădurile noastre vor crește fără ajutor, spunea specialistul român. Plantăm poame care să se mulțumească cu umiditatea nisipului și cu aerul din zori. Aici va fi uriașă oază.

După cîteva luni «minunea» s-a înfăptuit. Primele păduri începeau să foșnească. Ilimbajul inaccesibil beduinilor (dar și mie) se numesc Acacia cyanophylla, Acacia cyclops, Tamarix articulata etc., etc., specii îndelung adaptate condițiilor prelungi de secetă și temperaturilor ridicate.

Așa a început românul Eugen Costin, absolvent în 1947 al facultății bucureștene de silvicultură și expert FAO din 1967, mare experiență a fixării nisipurilor în deșert.

— Și astăzi — îl întreb pe doctorul Costin — cum se comportă astăzi beduinii față de plantații?

— Întrebă-i — îmi spune rîzînd doctorul. Îl întreb pe Haj Yaacub Abdel Malek. Îmi răspunde ca-n carte: «Allah nu ne-a dat apă ca s-o lăsam să moară sub pămînt. Allah nu dă nimic pentru omul care doarme». Haj Yaacub a devenit unul dintre cei mai pasionați militanți ai Operațiunii 0,17...

Oamenii deșertului au început să creadă în pădurea doctorului Costin. În pădurea care le schimbă destinul.

Despre pădurile deșertului scriu ziarele emit programe posturile de televiziune, vorbesc specialiștii și beduinii. Experiența doctorului român în științe silvice a reușit din plin. De la locuitorul deșertului la ministrul toți au fost convinși că da, pădurile pot crește în plin deșert fără canale de irigație, fără

Peisaj și culori noi in deșert: eucalipti.

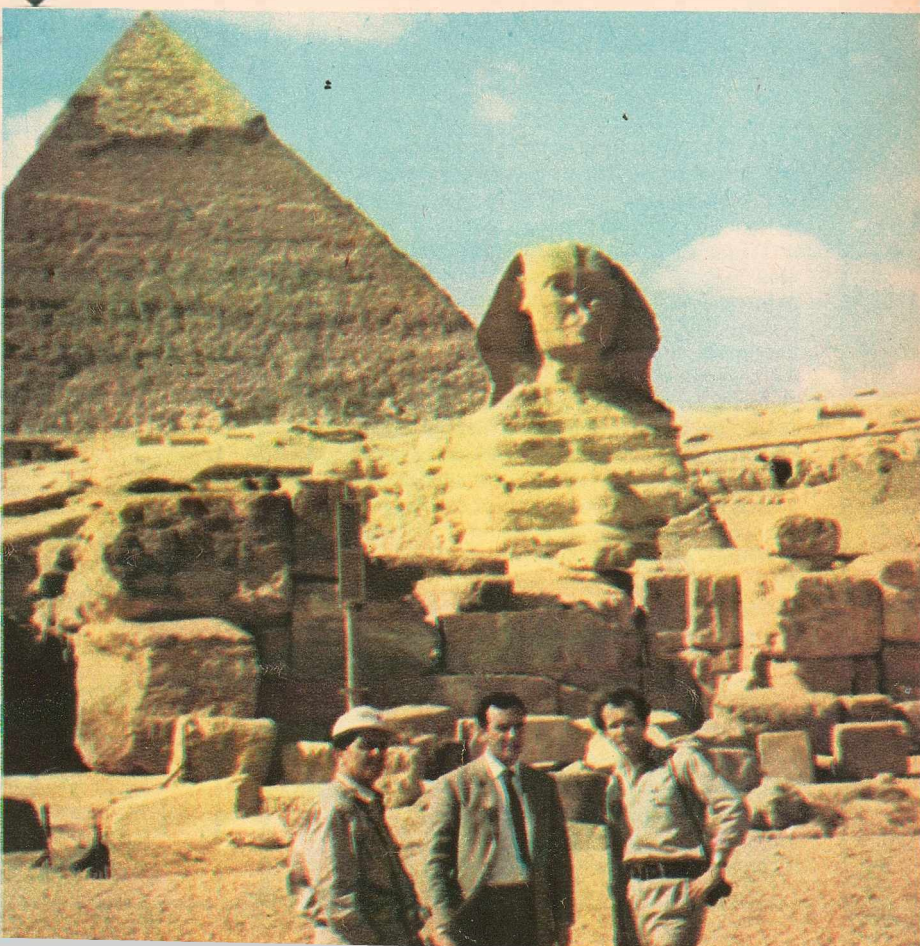
Aici va foșni pădurea.

Operațiunea 0,17 in ofensivă: canale de irigație și perdele de protecție.

La limita deșertului se incheie Operațiunea 0,17. Odată vor foșni pădurile și în jurul piramidelor.

... că dunele pot fi fixate o dată pentru deauna.

PĂTRUNDEREA ÎN DEȘERT

... două zi pornim cu 120 km la oră spre Cairo. Părăsim Alexandria, întinderile cu nisip, apă sălcie și mil ale lacului Mariout — și iată din nou dune... După un timp de goană, la orizont se profilează o câmpie întunecoasă (spre deosebire de dunele albe din zilele trecute, alb-aurii, numite «arabesque», cele de azi, brune-ruginii, sînt «continentale» constituind o prelungire neruptă a imensului deșert saharian).

— Casaurină — spune doctorul.

— Adică? — întreb.

— O perdea de protecție din casaurină crește la noi. N-are echivalent românesc. Ne apropiem de o zonă irigată. Pe neașteptat apar pete negre și verzi. Cît ne apropiem, ele se transformă în linii. Sîntem în zona proiectului TAHRIR, unul dintre proiectele de irigație de cea mai mare amploare. Se realizează cu asistența mai multor țări.

— Pătrunderea în deșert — remarcă doctorul — a devenit unul dintre obiectivele principale ale guvernului egiptean și FAO. Apar canale de toate dimensiunile: magistrale, secundare, de drenaj. Apa din Nil este absorbită ca un burete de nisipul avid. Solul mineral, îmbibat cu apă, devine deosebit de fertil. Apa adusă de la zeci de kilometri face din nisipurile de transformă în orezării. Culturi de porumb sau grâu, în vii. Ochiul se destinde. Se pare că verdele este și aici un miraculos regenerador al celulei optice. Respir ușor, trăsăturile mi se destind.

Trec felahi, îmbrăcați în halate albe, purtînd pe umăr cazmale și cobilițe de rafie. Și în deșertul, pustiu fără sfîrșit, cu dune și arbuști de specia aloxeilor. Cerul e albastru, străveziu. Nici o aripă nu-l străfulgeră. Nici un nor. Aici nu plouă niciodată. Din loc în loc buldozere puternice curăță autostrada de nisipul adus de furtunile izbucnite din enin. Altfel, spațiul e incremenit. Imense

teritorii însetate de apă. Și, în afară de banda neagră de asfalt care despică în două imensitățile, același galben, galben, galben... Apoi, la orizont, apar clădiri-tip, stîlpi de înaltă tensiune. O stație de transformare. Și iar perdele de protecție, canale... Miraj? Fata morgana? Nicidecum. Am intrat în zona proiectului Wadi Natron.

Mașina oprește în fața unui imobil alb cu două etaje. Doctorul are nu se știe ce treabă cu niște puieți. (La Wadi Natron există și o pepinieră.) După cîteva minute se întoarce cu un bărbat corpulent între 45-50 de ani, bronzat, în cămașă albă și ochelari fumurii. E inginerul Mahfaez Salîm, directorul general al întreprinderii pentru reorganizarea deșertului în zona Wadi Natron. Oamenii pe care îi întîlnim îl salută pe doctor cu un respect deosebit, dar și cu bucuria cu care întîmpini un vechi și bun cunoscut. Se pare că aici Costin e ca acasă.

Directorul, în jurul căruia s-au adunat cîteva ingineri (probabil, cadrele de conducere ale instituției), se angajează într-o discuție aprinsă, susținut, din cînd în cînd, de completările celorlalți. Costin ascultă atent. Se expun probleme de specialitate, pe care n-am cum să le înțeleg. Înțeleg însă, prin liniștea ce se așază atunci cînd vorbește Costin, că scurtele propoziții ale inginerului român poartă aici girul autorității de specialitate.

— Ca în anii următori prin deșert să plutească miresele florilor de portocal, spune Costin, avem nevoie de două condiții: prima este dezvoltarea. Cealaltă se numește pace.

Cînd ne-am despărțit, în umbra încă subțire a eucaliptilor și salcîmilor tineri, printre flori și puieți, în acea insulă verde de răcoare, împresurată din toate părțile de nisipuri fierbinți, ne-am strîns puternic mîinile.

Dacă înțelepciunea are vechimea piramidelor, această înțelepciune ne reamintește peste milenii că timpul nu poate fi înfruntat decît de spiritul uman. Iar acesta echivalează cu creația pașnică. Operațiunea 0,17 e o confirmare...

de Lucian RAICU

Nichita STĂNESCU:

UN PĂMÎNT NUMIT ROMÂNIA

Într-o formă simplificată și ingenuă, și poate tocmai de aceea seducătoare, regăsim în noul volum un Nichita Stănescu dotat cu toate caracterele generale știute ale poeziei sale. Tentația care rezultă în urma aglomerării de exegeze critice fastidioase, încărcate uneori pînă la ilizibil, ar fi să decupăm versuri, strofe, fragmente și piese întregi frumoase pur și simplu, fără vreo altă determinare și în afara oricărei încercări de motivare filozofică. Altă ispită ar fi de a căuta aici, explicate simplu și pe înțeles, de către poetul însuși în postură superior didactică, marile obsesii ale liricii sale. O poezie se intitulează chiar *Necuvinte*, lămurind pentru oricine sensul complicatului volum anterior: «Visez acel laser lingvistic/ care să taie realitatea de dinainte/ care să topească și să străbată prin aura lucrurilor/. Acel cuvînt îl visez/ care a fost la-nceputul lumilor lumii/ plutind prin întuneric și despărțind/ apele de lumină/ născînd pești în ape și născînd/ ape și lumini în lumină/ născînd pești în ape și născînd ape și lumini în lumină./ Visez acel laser lingvistic/ care să taie realitatea de dinainte/ care să smulgă într-una luminii/ partea ei de apă, cu pești/ Care să smulgă într-una lumini/ ce e apă cu pești în ea și s-o lase/ tot mai pură și mai singură și mai pură/ pînă cînd se face din nou întuneric».

Altă ispită ar fi de a urmări insistent felul cum știe Nichita Stănescu să reabiliteze «teme uzate», prin simpla iradiere a farmecului său liric atît de personal, cum știe să emită un sunet nou, de o specifică rezonanță, chiar în interiorul unor teme cel puțin aparent epuizate, consumate: «Nu-l uitați pe cel căzut în război/ lăsați-i din cînd în cînd un loc liber la masă/ ca și cum ar fi viu între noi/ ca și cum s-ar fi întors acasă./ De fapt el s-a întors dintre noi întîiul,/ numai că s-a întors puțin mai ostent și pe un pat nevăzut și-a așezat căpătiul/ lîngă veniții acasă din mit./ El și-a făcut lucrul lui și acum/ poate că îi e sete, o sete arzînd/ ora pînă la noi, ca un fum/ Deci lăsați pentru el să cadă vin pe pămînt./ Nu-l uitați pe cel căzut în război/ strigați-l din cînd în cînd pe nume/ ca și cum ar fi viu printre noi/ ...și atunci el va surîde în lume» (*Nu-l uitați*). Poezia de inspirație patriotică are la Nichita Stănescu un aer de cucernicie autentică, de candoare nesimulată, o simplitate austeră pătrunzătoare, un timbru aparte de neconfundat, rezultînd din natura liberă, adolescentină, a inspirației: «Un aer istoric înconjoară aceste privești montane/ Încă se mai pot auzi corzile vibrînd/ ale arcurilor de bronz/ azvîrlind din grote săgețile de foc/ mai jos, spre dealuri, spre vii/ Mă gîndesc la bătrînul preot Deceneu,/ incendiatorul strugurilor/ și-un ger de ianuarie/ îmi îngheață vinu-n pahar/ Aș vrea să ningă/ să mă ningă pe față/ cu fulgii subtili/ ca niște schelete albe ale apei» (*Un aer istoric*). În sfîrșit, sînt și în acest volum ca și în toate cele anterioare poezii marcate de o inefabilă prezență, numită Nichita Stănescu, ceea ce, la rigoare, înseamnă mult, înseamnă ceea ce înseamnă, și ne poate dispensa de un comentariu prea subtil.

de Teodor MAZILU

DERBEDEUL TULBURAT DE MIREASMA FLORILOR...

Că X e un derbedeu n-ar fi cine știe ce. Cazuri de acest fel s-au mai văzut. Dar X e un derbedeu cu pretenții. Și încă un derbedeu cu pretenții morale. După ce te trage pe sfoară, te obligă să-l și stimezi. Are nevoie nu numai de banii tăi, ci de stima ta... În egală măsură. Dacă-i dai gologanii și nu-i dai stima, se supără.

Uită pungășia pe care a comis-o și te somează, ca un bandit de drumul mare, să-i acorzi pe loc un împrumut, evident nerambursabil, și-o considerație plină de evlavie. Toate pe loc — și stimă, și bani gheață.

Dacă ești mai slab de înger, îi dai dracului banii numai să scapi de mutra lui. Dar el rămîne pe loc și te privește dojenitor; mai așteaptă ceva...

Îi dai banii, îi aruncă în buzunar cu aerul că-ți face ție un hatîr, dar tot nu pleacă. Nu i-ai dat tot ce avea nevoie. Vrea și stima ta. Vrea să-l apreciezi, să-l inviți la masă și să-l socotești un om dintr-o bucată. Chiar dacă te vinde, trebuie să te mărturisești lui ca unui frate. Dacă nu-i acorzi stima ta, se simte jignit și, la un moment dat, începi să ai iluzia că, într-un acces de demnitate, îți va da banii înapoi... Nu, pînă aici nu merge cu nebunia. Îți ia banii și așteaptă plin de înțelepciune să-ți revizuiești concepțiile. Îți acordă el stima lui, are încredere în tine...

E indignat cînd o femeie, pe care a părăsit-o, nu-i poartă o amintire de neșters. El vrea să n-aibă nici o bătaie de cap și să rămînă o amintire frumoasă.

Chiar dacă derbedeul te-a tras pe sfoară la modul cel mai ordinar, cînd te zărește pe stradă, se repede spre tine și te îmbrățișează ca un vechi prieten. El îți cere să-ți amintești de toată porcăria ca de-o întimplare de basm.

— Îți mai amintești? Era o zi așa de frumoasă, un soare atît de plăcut, liliicii înfloriseră...

El uită că-n ziua aia în care liliicii înfloriseră te-a tapat de două mii de lei...

De ce o mai fi avînd nevoie și de amintiri frumoase?

De ce o mai fi avînd nevoie și de mireasma liliacului?

De ce nu ia banii și nu tace dracului din gură?

de H. DONA

Așa cum era de așteptat, nici nu s-au stins bine ultimele acorduri ale Festivalului de la Brașov și pe adresa redacției au și început să sosească scrisori de tot felul, conținînd comentarii, observații, elogii, critici (mai ales critici)... Deoarece, la ora cînd aceste rînduri văd lumina tiparului, a și trecut aproape o lună de la încheierea competiției, ne vom permite să nu intrăm în detalii și să nu reaprimem controverse pe care timpul se îngrijește să le estompeze. În tot cazul, am considerat acest număr mare de scrisori drept o dovadă de încredere și de prietenie față de noi și am admirat încă o dată pasiunea și seriozitatea cu care ați oameni discută despre lucruri în care n-au investit nici un interes personal și care, în orice caz, la ora cînd scriau, erau ireversibile. O deosebită satisfacție ne-a produs și faptul că, spre deosebire de ceea ce s-a petrecut anii trecuți, nici un cititor nu mai folosește injurii și vehemențe verbale; dimpotrivă, tendința spre o argumentare convingătoare este sensibilă în majoritatea scrisorilor. Ceea ce nu înseamnă că păreriile nu sînt foarte diferite, ireconciliabile chiar. Dacă **Monica Mureșan** din Cluj îl apreciază foarte mult pe **Dorin Anastasiu**, iar **Gh. Ciobanu** din Băcești, jud. Vaslui, găsește că a cîntat excelent, **Paula Avram** din București îl apreciază pe tînărul interpret drept «mediocru, cu un firicel de voce, afectat și fără pic de nerv». Studentul **Petre Ioniță** din București îi critică pe cronicari pentru inconsecvență și slabă corelare cu opinia publică, în timp ce mai mulți studenți timișoreni își îndreaptă săgețile împotriva modului în care televiziunea a efectuat transmisiile. **Julietta Capitonopol** din Călimănești, jud. Vilcea, nu are destule superlative pentru **Doina Spătaru**, în timp ce **L. Grădinaru** din Iași nu a fost satisfăcut de microrecitalul **Luminiței Dobrescu**. Și așa mai departe...

Alături de iubitorii de muzică ușoară, o altă categorie de pasionați este constituită din supporterii echipelor de fotbal. Exprimîndu-ne într-un număr trecut adevine la propunerea ca echipa «Progresul» să capete sau să recapete numele de «Venus», am primit o avalanșă de scrisori, care de care mai inimoasă și mai încurajatoare (mulțumiri speciale pentru extrem de amabilele scrisori ale tovarășilor **C.V. Nicolaescu** și **Horia Cernătescu** din București!). Spre edificarea celor care mai au prejudecăți în materie, vreau să precizez că toate scrisorile se disting prin ținuta lor cultă, prin tonul lor elevat. Și mai sînt unii care se miră de ce o bună parte din scriitorii noștri sînt «microbiști»! În ce ne privește, ne reafirmăm calitatea de «venusofili» (honnei soit qui mal y pense, cum se zice în Anglia).

Și fiindcă tot vorbim despre scrisori care ne-au bucurat, s-o amintim și pe cea primită de la tov. **Nicolae Stoica**, mecanic de compresoare la Întreprinderea minieră **Teliuc-Hunedoara**. Dumneasa urmează clasa a XI-a a liceului seral și face zilnic cîte 5 km dus și 5 km întors de acasă pînă la școală. «În timpul liber, ne scrie mai departe, îi ajut pe părinți la gospodărie și ascult muzică. Îmi place mult Bach cu «concertele brandenburgice», din care am și o placă, îmi plac «Clavecinel bine temperat» și Concertul pentru două viori și orchestră, dar aceste din urmă discuri nu le găsec nici în ruptul capului la Hunedoara. De asemenea, Haydn, Mozart, Beethoven, iar dintre români, Enescu...» Bună e și pasiunea pentru muzică ușoară dar, pare-se că mai mare plăcere îți face citind despre un mecanic hunedorean care-l iubește pe Bach.

Trecînd la o altă artă — și anume la pictură — semnalăm și scrisoarea primită de la cititorul **Constantin Teodor** din București, care nu e de acord cu operele unor tineri maeștri ai plasticii noastre contemporane. Ne-am simțit tentați să discutăm în contradictoriu cu stimatul nostru corespondent, dar, din păcate, nu dispunem aici de spațiul necesar. Pînă la găsirea unei ocazii favorabile, îi propunem tov. **Constantin Teodor** să reflecteze asupra unei chestiuni. Faptul că mai toți criticii de artă, mai toți oamenii realmente competenți în pictură apreciază arta lui C. Piliuță, de pildă, nu vă dă de gîndit? De ce să credem că numai noi deținem adevărul, iar toți specialiștii se înșală?

Din aceleași motive, sîntem siliți să nu dăm curs nici invitației — tentante — la polemică a cititorului **Florinel Ion** din comuna **Brașiștea**, jud. Mehedinți, pe teme cinematografice (sau, mai exact, pe tema ecranizărilor). Deoarece ne anunță că va veni la București, îl rugăm să ne viziteze la redacție.

În încheiere, un sfat pentru cititorul (sau cititoarea) care și-a ales pseudonimul «Un grup de 35 de eleve din clasa a XII-a din București». Cînd n-ai aflat că o propoziție trebuie să aibă nu numai subiect, ci și predicat, cînd scrii «la întrecut pe actorul», e bine să-ți alegi un pseudonim mai modest (elevele din clasa a XII-a au acum grîja bacalaureatului). În altă ordine de idei, e evident că tovarășului **Andrei Magheru**, prezentatorul de la Brașov, i se poate scrie la Televiziune.

Un univers de cultură,
confort și civilizație

MILCOV

DANA

Din marele lor respect pentru științe, arte și literatură, ca și pentru documentele prin care aceste comori ale spiritului omenesc se păstrau și se vor putea transmite următorilor, vechii greci au creat un cuvânt de care omenirea întreagă nu se mai poate lipsi: bibliotecă (biblion = carte și theke = lap, scrin).

Omul modern, în preocuparea de a da fiecărui obiect din locuința sa cele mai diferite întrebuințări, pe care să le obțină fără sacrificii de spațiu, trebuie să aibă, evident, în vedere și bibliotecă.

Pe această linie, în intenția de a aduce îmbunătățiri esențiale în viața dv. de interior, întreprinderile Ministerului Industriei Lemnului au creat și lansat în fabricație, pe scară largă, bibliotecile cu caracter multifuncțional MILCOV și DANA. Construite din corpuri modulate și din materiale de cea mai bună calitate, finisate cu îngrijire, aceste două tipuri de bibliotecă vă oferă nelimitate posibilități de amenajare interioară, în mod estetic și util, în perfectă armonie cu restul mobilierului.

MILCOV este o bibliotecă compusă din 5 corpuri, de tipuri și utilități diferite; vitrină cu geamuri culisante, dulăpior cu nișă și două sertare, dulăpior cu uși culisante, bar și nișă, dulăpior cu masă rabatabilă, putându-se combina după gusturile și necesitățile dumneavoastră, fie de-a lungul unui singur perete, fie — prin separarea, alăturarea sau suprapunerea corpurilor — în orice parte a camerei și în orice altă formulă.

Așadar, nu numai un raft pentru păstrarea cărților, ci și atâtea alte elemente de confort și eleganță, întrunite într-o singură garnitură pe care o puteți procura din comerț fie în totalitate, fie în mai multe părți componente.

Cît despre bibliotecă DANA, ea este realizată din 7 corpuri modulate. Imaginați-vă cîte combinații se pot obține prin simpla alăturare sau suprapunere a modurilor: etajeră pentru cărți cu 6 compartimente; vitrină cu compartiment-bar și două compartimente pentru cărți; corp cu patru compartimente pentru cărți și patru sertare; un corp cu spațiu pentru haine, închis cu două uși, avînd și o nișă la partea superioară; vitrină cu două geamuri culisante, nișă pentru aparatul de radio, picup sau magnetofon și un compartiment inferior cu două uși; un corp superior-ajeră cu două compartimente; un corp superior cu două uși glisante.

Fantezia concepției, eleganța și ingeniozitatea care se degajează din aceste piese de mobilier evoluat sînt atît de evidente încît nu mai rămînc decât dificultatea alegerii.

PUBLICITATE

Ion Valeriu POPA

▲
Lenin
la 7 noiembrie 1919,
în Piața Roșie.

Marelui conducător al revoluției
ii făcea o deosebită plăcere să asculte părerile oamenilor muncii
soldaților, activiștilor de rînc

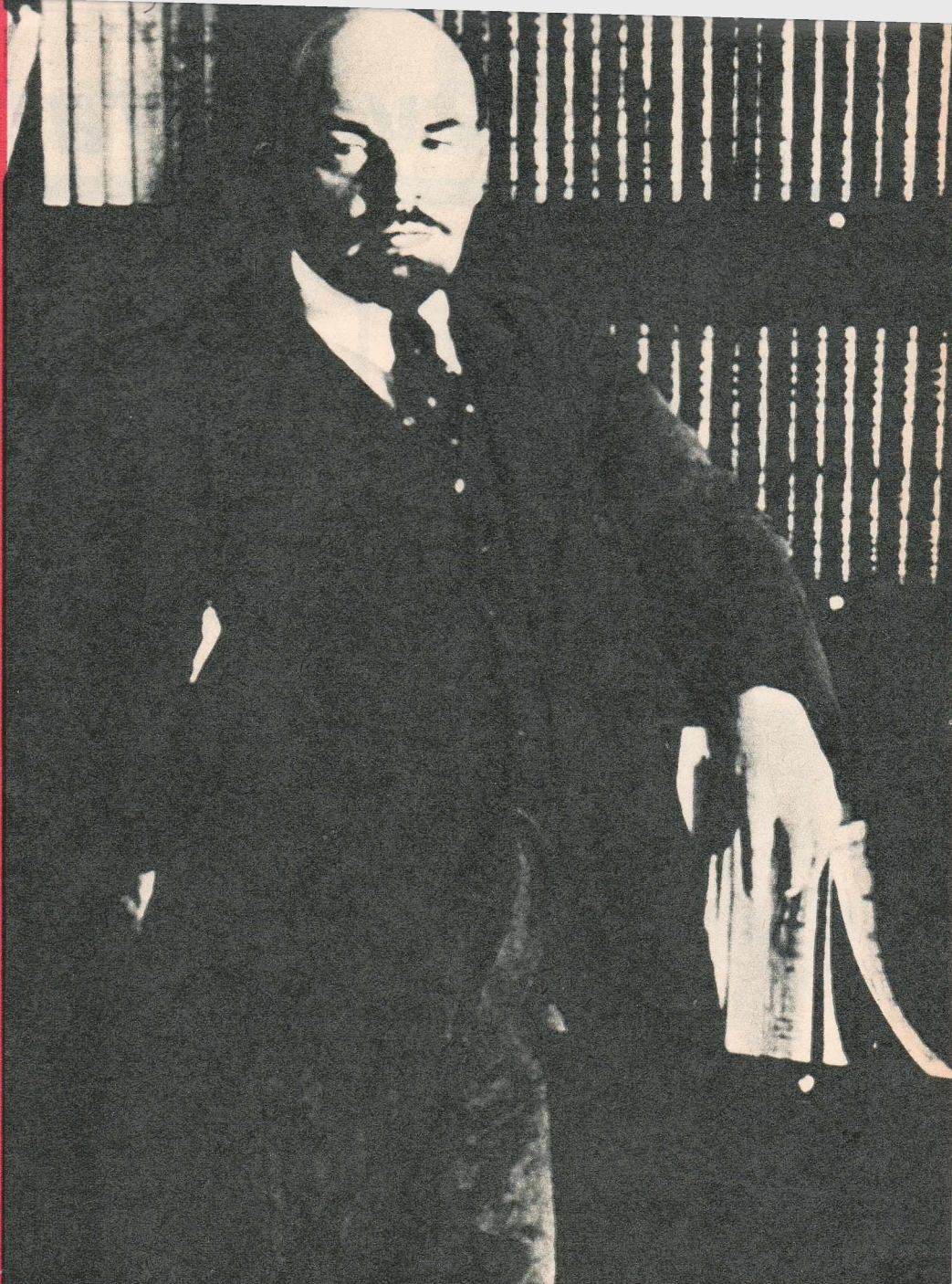
decembrie 1922.

Printre ultimele fotografii ale lui Lenin, una sa de lucru de la Kremlin.

LENIN LA MASA DE LUCRU

Correspondență specială din MOSCOVA
de la F. ANDREEV (A.P.N.)

Aici, în biroul său
genialul gânditor a elaborat
multe dintre lucrările sale teoretice.

Printre acele locuri care evocă în modul cel mai pregnant atmosfera în care a trăit și a muncit geniul revoluției, primul plan se înscrie, fără îndoială, cabinetul lui Vladimir Lenin din Kremlin, unde el a lucrat în ultimii ani din viață.

Intrarea în clădirea, de o arhitectură veche, a guvernului este străjuită de brazi înalți, încremeniți parcă. Scara marmură a clădirii, construită în secolul al XVIII-lea, poartă un proiect al marelui arhitect rus M.F. Kazakov, pe la etajul al doilea. Pe aici urcau cei ce veneau la Vladimir Ilici — muncitori și scriitori, oameni de știință și reprezentanți ai cercurilor de afaceri de peste hotare. E drept, și în acea vreme clădirea avea ascensor, dar el funcționa rar, deoarece nu exista suficient curent electric. Dacă vizitatorul era întâmpinat de o santinelă, care-i prezenta actele, apoi, trecând prin sala de ședințe, care avea totodată și ca anticameră și ca secretariat, intra în biroul de lucru al lui Lenin.

De-atunci nu s-a schimbat nimic aici. Totul în cabinet a rămas așa cum era în decembrie 1922, când Lenin s-a ridicat la masa sa de lucru pentru a părăsi pentru totdeauna această încăpere. El a plecat să se odihnească și timp de multe luni toți i-au așteptat reîntoarcerea. Erau întoarse zilele calendarului, teancul de ziare de pe masă sporea în care zi, soseau scrisori, dar Vladimir Ilici nu s-a mai întors.

Acum ai impresia că în cabinet timpul s-a oprit în loc — atât de multe poate să spună această cameră despre omul care a muncit aici vreme de aproape cinci ani. Iată garnitura simplă de călărie de pe masa de lucru, acoperită cu o stofă verde, lampa de birou obișnuită, aparatul telefonic, minărea din sfeșnice. El ținea întotdeauna la îndemână carnetele de notițe, foarfeca cu care făcea tăieturi din ziare, lista de numere de telefon. În dreptul mesei se află un jilț, simplu și ușor, cu fundul și speteaza de răchită, iar în stânga și în dreapta — două etajere turnante, lucrate după schiurile lui Ilici. În ele se află materialele ale congreselor și conțințelor partidului, codul de legi al statului sovietic, diverse îndreptare și dicționare, un buletin statistic. Pe masa rotativă erau adunate decupaje din ziare, mai

ales corespondențe din țară. Vladimir Ilici urmărea cu atenție semnalele corespondenților muncitori și țărani. De-a lungul pereților cabinetului se înșiruie biblioteca, cu circa 2 200 de volume.

În fiecare zi, la orele 9 și câteva minute Lenin intra în cabinet, cu mersul lui grăbit și energic. Ziua lui de lucru începea la această oră, deoarece se sfârșea adesea la ceasurile 2—3 din noapte. O jumătate de oră o consacra consultării ziarelor și corespondenței. La 10 fix venea să-și prezinte raportul secretarul de serviciu sau șeful Direcției Treburilor Consiliului Comisarilor Poporului. Existau oare în acea vreme vre-o problemă mai mult sau mai puțin importantă de care să nu trebuia să se ocupe Lenin? Se pare că nu. Apărarea țării și primele centrale electrice, unitatea partidului și învățămîntului public, mișcarea comunistă mondială și concesiunile străine, foamea și problema încălzirii teatrelor, noua politică economică și lupta împotriva birocrăției...

...Răzgul smuls cu prețul grelei păci de la Brest s-a terminat. Imperialismul internațional a trimis împotriva Puterii sovietice armatele a 14 țări. Trebuiau reunite toate resursele umane și materiale ale țării, pentru a rezista și învinge în această luptă inegală. Lenin a preluat conducerea Consiliului Muncii și Apărării constituit atunci. Lozincă partidului «Totul pentru front! Totul pentru victorie!» a unit milioane de muncitori și de țărani. În cabinetul de lucru al lui Lenin se întruneau în acei ani consilii militare, veneau comandanți de seamă ai Armatei Roșii. Poposeau aici adesea comandanți, comisari și soldați, trimiși ai fronturilor, ai marilor unități militare. Ei plecau contaminați de optimismul lui Lenin, de încrederea în victorie. Iată hârtile militare, relicvele istorice ale acelor zile. Pe o hartă mare, prinsă pe perete, erau marcate cu stegulețe liniile fronturilor. În cabinet s-au păstrat și două scheme de deplasare a trupelor Armatei Roșii în perioada aprilie-iunie 1918.

... Războiul civil nu s-a sfârșit încă, dar partidul și Lenin au pus în fața țării o nouă sarcină grandioasă — sarcina electrificării Rusiei. Printre cei care veneau acum în cabi-

netul de lucru al lui Vladimir Ilici au început să predomină oamenii de știință și economiștii, muncitorii. Cu creionul în mână Lenin socotea costul primelor centrale electrice, nota ordinea de construire a lor. Ideea aceasta l-a captivat pe de-a întregul, și el i-a entuziasmat cu ea pe activiștii de partid, pe oamenii de știință, pe ziariști...

...În tot acest răstimp Lenin n-a conținut nici un moment să se preocupe de problemele teoretice. Aici, în cabinetul său de lucru, el scrie încă în martie-aprilie 1918 «Sarcinile imediate ale Puterii sovietice», iar în anul 1920 cartea «Stingismul» — boala copilăriei comunismului». Și tot aici a redactat articolele «Marea inițiativă», «Despre stat», «Despre dictatura proletariatului», «Despre impozitul în natură» și altele.

Ușa cabinetului lui Lenin era larg deschisă pentru delegații țăranilor și ai muncitorilor, pentru oamenii de știință, activiștii de partid, pentru toți cei care aveau nevoie de sfatul și ajutorul lui Ilici, care veneau la Kremlin să-și spună părerea, să facă propuneri cum să se organizeze mai bine munca într-un sector sau altul al construcției socialiste. Vizitatorul simțea imediat că a venit la un om căruia îi poate împărtăși totul, și pleca înaripat, dobîndind noi puteri și mai multă încredere. În amintirea acestor întâlniri, în cabinetul lui Lenin au rămas daruri lucrate special pentru el de oamenii muncii. Lenin le păstra cu grijă. Cu aceleași grijă sînt păstrate și azi.

«În anul 1922 — ne spune Liudmila Kunețkaia, custode științific al cabinetului și locuinței lui V.I. Lenin din Kremlin — starea sănătății lui Vladimir Ilici s-a înrăutățit mult. Fiind adesea bolnav, medicii cer să i se dea perioade de odihnă suplimentare. În decembrie, Lenin pune la pînc lucrările pentru a le lăsa locțiitorilor săi și se pregătește să plece la Gorki. În dimineața zilei de 12 decembrie el a intrat de câteva ori în cabinet. Apoi a revenit la ora 17,30. A vorbit la telefon, a expediat o scrisoare, a primit pe Stomoniakov, Dzerjinski. La ora 20,15 a plecat acasă. La această oră este astăzi oprit ceasul în cabinetul de lucru al lui V.I. Lenin».

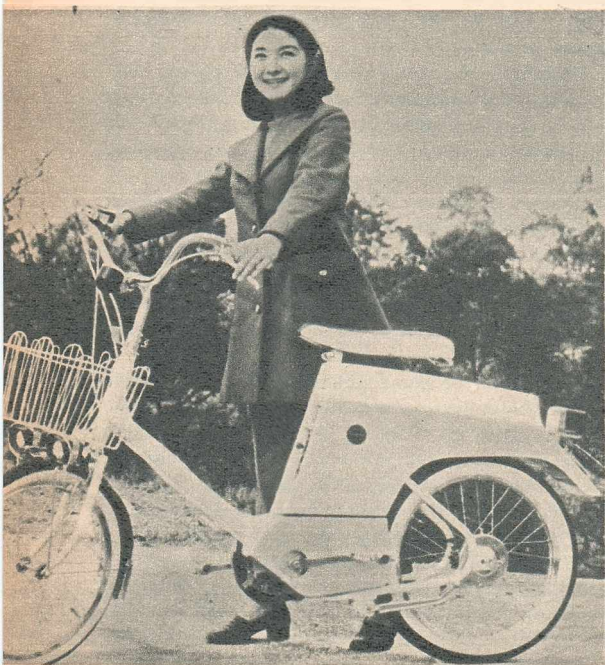

griji

Reflecțiile numitei Lady, cățea-mamă: «Dacă nu-l văd pe jos, printre labele mele, s-ar putea să fie sus, între urechile mele. Și, oricât ar părea de paradoxal, acolo-i mai greu de supravegheat».

Deocamdată doar sub forma de prototip, prezentată la Expo '70 — Osaka, bicicleta electrică face, fără doar și poate, senzație. Echipată cu 12 baterii (reșarjabile) de câte 12 amperi/oră, strănepoata contemporană a velocipedei ne va purta, fără să obosim pedălind, cu o viteză de 20 de kilometri pe oră. E prevăzută totuși și cu clasicele pedale pentru eventualitatea descărcării bateriilor.

pedale inutile

RECORDURI ȘI PERFORMANȚE

ZOO

• **CEL MAI MARE** ochi îl are caracatița: un diametru de 40-50 de centimetri.

• **CEL MAI ÎNALT** punct al Gibraltarului este singurul loc din Europa în care trăiesc maimuțe în stare de libertate.

• **ANIMALUL** cel mai «gros de obraz» este hipopotamul. Pielea lui are o grosime de 5 cm și cântărește în total circa 250 kg.

• **GHEPARDUL** este recordmanul la alergări în lumea animală. Performanța sa: 135 km pe oră.

• **CEL MAI VECHI** animal domestic este ciinele. Omul l-a îmblinzit cu 18 000 de ani înaintea erei noastre.

• **RECORDUL** de longevitate în lumea animală îl deține broasca țestoasă. Unele specii trăiesc pînă la 150 de ani, iar broasca gigant din Oceania poate chiar depăși 250 de ani.

• **CAMELEONUL** nu este numai singurul animal care își schimbă culoarea pielii, ci și unica vietate care poate privi în toate direcțiile. Cu un ochi el privește în față și în sus, iar cu celălalt în spate și în jos.

• **ANIMALUL** cu cea mai impresionantă dentiție este narvalul, o rudă a balenei. El trăiește în apele reci polare și are un dinte lung de 2 metri, în felul lui o foarte periculoasă armă de atac.

• **PĂIANJENII** sînt viețuitoarele care suportă cea mai mare altitudine. Ei au fost găsiți în zonele foarte înalte ale globului pămîntesc. În Himalaya au fost găsiți la o altitudine de 6 700 m.

• **MIRIAPODUL** este într-adevăr animalul cu cele mai multe picioare. El nu are însă niciodată o mie de membre inferioare, așa cum arată numele său. Specia care deține recordul în picioare este cea descoperită în 1958 în Panama: avea 784 picioare.

• **CEL MAI VOLUMINOS** mamifer care a trăit vreodată pe pămînt a fost Indricotherium transuralicum, o specie de rinocer ale cărui rămășițe au fost găsite în apusul Asiei. El a trăit în urmă cu 20-40 000 000 de ani, cântărind aproximativ 16 tone.

• **GOLIAȚII** lumii insectelor sînt reprezentați de o insectă originară din Brazilia, cu o lungime de 18 cm, și de cărăbușul-elefant din Venezuela, care cântărește 250 g.

• **ANIMALELE** care rezistă cel mai bine la frig sînt ghițele. Ele pot suporta o temperatură de minus 110°C, în timp ce ursul alb din Arctica nu rezistă la o temperatură mai joasă de minus 80°C.

debbie, micuța stea a motocicletei

Nu are decît 4 anișori, dar — după cum obișnuiește să spună tătici ei, motociclistul Edward Chandler — Debbie a crescut pe motocicletă părintească, între coarnele ghidonului. Acum își conduce singură propria motocicletă Honda, cu un motor de 50 CP (foto 1). Uneori, Debbie, mărnișoasă, îi face o concesie frățiorului Richard invitindu-l să ia loc în ataș (foto 2).

SOSOII, FLORENȚA, MADAME STELUȚA» et Co.

de V. SAVIN
Fotografiile autorului

ineri infractori. Faptele lor se încadrează în diferite clase ale Codului penal. Sunt urmărite și sancționate ca infractori. Societatea îi pedepsește pe autorii lor. Dar cel mai rău este că se pedepesc ei înșiși. Nevrînd nici să învețe, nici să lucreze, ei își irosească fără nici un rost anii cei mai frumoși — ireversibilii ani ai tinereții. Și nu numai anii, ci și viața. Atât cea fizică, cât și cea morală.

— Că-l, de pildă, pe Adrian Șoșoi din Constanța (str. Cantacuzino, 2). Cuvîntul de «șoșoi» are și un înțeles specific: acela de iepure. La înfățișare arată însă nu ca un iepure, ci ca alt... patruped, al cărui nume ne abținem să-l citim: ochii tulburi, părul nepieptănat de săptămîni zile, îmbrăcat cu o pufoaică veche și murdară și cu o cămașă de pantalonii ponosiți. E tăvălit tot în noroi, de la picioare până jos.

— Cîți ani ai, Șoșoiule?

— Chiar azi (sîntem în 20 martie — n.a.) împlinesc 26 de ani.

— Cum aflăm în continuare că e de profesie cazangiu, dar că și practicînd meseria de ani și ani, preferînd să-și piardă timpul prin circiumi, profitînd de solitudinea și înțelegerea lor de veterani ai acestor localuri.

— Nu vrea să lucreze. S-a angajat de mai multe ori, dar de fiecare dată, după cîteva zile de muncă, nu s-a mai prezentat la lucru, preferînd să-și piardă timpul vagabondînd pe străzi și prin circiumi. Mai mult beat decît treaz, a devenit scandalagiu, pînă la urmă suferînd și o condamnare de un an și jumătate pentru huliganism. Eliberarea condiționată din detenție nu i-a ajutat: Șoșoi și-a reluat vechile obiceiuri. Iar în ultima vreme nu mai vrea de loc să lucreze. Vină mare au și acei pe lingă care Șoșoi se «lipește»: cei care l-au «cinstesc». Dacă nu va renunța la acest mod de viață, va rămîne imposibil ca pînă la urmă să nu ajungă din nou în spatele grîndului de închisoare. Căci dacă nu va comite iar acte de huliganism, va fi, indiscutabil, autorul altor delictelor. Pentru că, nemuncînd, nu se poate pînă la urmă să nu ajungi să furi, să furi...

— La cei 26 de ani ai săi, cu meseria pe care o cunoaște, Adrian Șoșoi ar mai putea să redevină om. Cu o singură condiție: să se apuce de muncă!

— Florența D. are 23 de ani. Frumușică, elegantă, inteligentă. Am găsit-o la miliția Constanța într-o cameră cu două duzină de alte tîfhere de vîrstă ei (sau mai tinere), conduse de organele de miliție pentru delictul — rușinosul delict! — de practicare a prostituției. Precum aveam să vă spun mai tîrziu, nici una dintre ele nu era la prima «vizită»: toate erau recidiviste, care mai suferiseră condamnări pentru același delict.

— Florența D., originară din Bacău, a sosit la Constanța cum 9 ani, în urma unor neînțelegeri cu mama sa vitregă.

— Ce s-a întîmplat pe urmă? Sora mai mare, înțelegînd că eșit dragostea ce trebuie s-o poarte celei ce i-a cerut dăpost și îngrijire, nu a trimis-o nici la școală — mai avea doar o singură clasă pentru a termina liceul! — nici să se angajeze în vreo meserie. Avea posibilități s-o țină acasă:

soțul ei e macaragiu în port, ea — infirmieră la spitalul de copii. «Lasă, Florența, ai să stai acasă, ai să-ți supraveghezi nepoții... pînă o să-ți găsim un soț bun și o să te mărităm». În scurtă vreme, Florența a început să frecventeze barurile. Printre cei cunoscuți la un coniac și o cafea s-a aflat și un tînar ce i-a devenit «soț». Mai clar: cu care a început să trăiască în concubinaj. «Menajul» a durat doi ani, timp în care Florența a dat naștere și unui copil — mort la vîrstă de 3 luni. Cînd tînarul «soț» a plecat în armată, Florența s-a trezit din nou singură. Și s-a angajat ca lucrătoare sezonieră în baruri și restaurante. Dar nu pentru multă vreme, deoarece a constatat că e mult mai plăcut să fii... servită decît să servești pe alții. De la disprețuirea muncii pînă la prostituția calificată nu e decît un singur pas. Pentru că într-un oraș portuar cum e Constanța, pe unde vin atîția marinari și turiști de prin toată lumea, dacă ești tînară și drăguță, nu e de loc greu să găsești un bărbat dispus să-ți plătească o friptură, o sticlă de vin și costul unei perechi de ciorapi!

— Depistîndu-i-se «ocupația», Florența a fost de mai multe ori arestată, iar în 1969 condamnată la 10 luni închisoare. Eliberată numai după 6 luni, s-a reintors la «Zorile», la «Continental» și la «Cazino», reluîndu-și vechea «ocupație».

— Cum privești viitorul, Florența? Ce ai de gînd să faci?

— Dacă scap și de data aceasta, mă cumîntesc! Mă fac și eu infirmieră, ca sora mea. Și apoi o să mă înscriu în școala de surori... Poate să-mi termin și liceul...

— Sînt oare sincere aceste dorințe?

— Pentru a fi, ar trebui ca tînăra din fața noastră să ajungă cu adevărat la convingerea că fără muncă nu se poate trăi.

— Căință ne mărturisește și «Ica», o tînară originară din comuna 23 August, jud. Constanța. Are 17 ani, dar arată cel puțin cu zece mai matură. La 15 ani a fugit de acasă pentru a se «mărita» (citește: a trăi în concubinaj) cu un bărbat de 32 de ani — și a ajuns unde o vedem. Nici ea nu vrea să muncească, preferînd trotuarul, spre care a fost îndrumată de «prietenele» din societatea ce și-a format-o repede la Constanța: Mariana, Giulia, Carmen, Dida, Dorina, Livia... O dată cu «profesia» pe care și-a ales-o, și-a asumat și riscurile: la 17 ani are la «dosar» mai multe internări în spital pentru boli venerice, mai multe arestări, procese, o condamnare.

— Cine încurajează decăderea acestor tînere, cui folosește ea?

— Ne-au declarat-o chiar ele: există o sumă de proxeneți și proxenete care sînt principalii profitori ai rușinoasei lor meserii. Nuți C. ne-a indicat-o pe gazda ei (cu ora sau cu noaptea): «madame Steluța», deținătoarea unui apartament într-un bloc din cartierul Abator. Floarea U. și altele ne-au indicat-o pe «madame Aurica» din bd. Republicii 70. Și așa mai departe.

— Tov. lt.-colonel Constantin Turda, comandantul Miliției Municipiului Constanța, cu care am stat de vorbă, ne-a spus:

— Climatul infracțional în rîndurile acestor tineri își are rădăcinile în fuga lor de muncă. Nevrînd să muncească, este inevitabil să ajungă la infracțiune, în cazurile de față la prostituție. Noi am încercat de mai multe ori să le salvăm din mocirlă, ajutîndu-le să se încadreze în muncă. Au însă de-a face cu alți «sfătuitori» — care le «îndrumă» în sens contrar. Sînt tocmai cei ce au interes ca aceste tînere să se prostitueze: proxeneții și semiproxeneții.

— Ce înțelegeți prin aceste două categorii?

— Cei ce le găsesc «clienții» sau numai le pun la dispoziție camerele — luîndu-le cea mai mare parte din banii pe care ele îi primesc vînzîndu-și trupul, ca și cei ce le găzduiesc pentru a se «distra». Pe unii dintre ei i-am identificat. Am și înaintat procuraturii dosarele unui întreg grup: Alexandru U., Ion V., Stere R., Octavian G. Cazul este vrednic a fi adîncit: toți aceștia sînt muncitori constructori de înaltă calificare. Obținînd apartamente în noile blocuri construite de stat, au ajuns la concluzia că pot renunța să muncească, realizînd venituri exorbitante prin exploatarea unor asemenea nenorocite. Toți acești proxeneți sînt, din nenorocire, oameni tineri (sub 30 de ani), care preferă să trăiască dintr-o asemenea rușinoasă exploatare decît să muncească. Din nou fuga de muncă cinstită — factor de generare a climatului infracțional.

— Organele de miliție din Constanța — ca și din alte orașe — nu se ocupă însă numai de anchetarea și trimiterea în judecată a tinerilor infractori de felul celor pe care i-am amintit mai sus, sau a celor din alte categorii. Înainte de întocmirea dosarelor penale ce le-au adus sau le vor aduce condamnări, acești tineri și tînere au fost de mai multe ori invitați la miliție, s-a discutat cu ei, au fost sfătuiți cu blîndețe, duși la Oficiul de repartizare a forțelor de muncă și încadrați în diferite întreprinderi sau pe șantiere. Mulți dintre ei s-au cumîntit, și-au însușit meserii onorabile, au devenit cetățeni respectați. Unii însă au preferat s-o ia de la capăt cu parazitismul, bețiile, specula, prostituția, proxenetismul...

— Am întîlnit pe culoarul miliției un grup de patru tineri, trei dintre ei trecuți cu cîteva luni peste pragul majoratului și unul minor.

— Ce e cu acești băieți?

— Sînt o parte din «băieții din Piața Chiliei»...

— Denumirea nu spune nimic unui neavizat. Dar cei ce locuiesc în cartierul respectiv al Constanței știu despre ce e vorba. În Piața Chiliei vagabondează o serie de tineri fără ocupație specializată în «ciordeala» măruntă. Și în ultima vreme și-au găsit o foarte originală sursă de venituri: «vămuesc» pe toți copiii ce trec spre școala din apropiere: 1 leu, 2 lei sau chiar numai 25 de bani — cît are un copil în buzunar, atîta trebuie să plătească «vamă» spre a fi lăsat să meargă nebătut la școală. Dacă nu plătește,

SOSOI FLORENȚĂ «MADAME STELUTA» et Co.

i se iau pixul, radiera sau caietul

— Cu toate micile găinării cu care i-am prins, — ne-a declarat tov. lt. col. C. Turda — nu le-am întocmit acte de trimitere în judecată. Ei nu sînt arestați, și nici anchetați, i-am invitat aici și chiar astăzi mergem cu ei la Oficiul de repartizare a forțelor de muncă. Vor fi angajați în diverse întreprinderi sau pe șantiere de construcții și, dacă își vor vedea de treabă cu seriozitate, se vor putea califica, devenind oameni.

Aplaudăm asemenea acțiuni care arată că miliția nu e numai un organ de reprimore a infracțiunii, ci și de prevenire a ei și, mai ales, de îndrumare și sprijinire a tinerilor ce nu cunosc bucuriile muncii, a celor care, dacă ar fi lăsați de capul lor, ar îngroșa, fără discuție, rîndurile infractorilor.

SPICURI DINTR-UN REFERAT AL UNUI CABINET DE CRIMINALISTICĂ

Preocupări în sensul îndrumării tineretului spre muncă și învățatură există în numeroase foruri: familia și școala, organizațiile obștești de tot felul și în special cele de tineret, colectivele de muncă din întreprinderi, autoritatea tutelară din cadrul fiecărui consiliu popular etc. Și este normal să fie așa, aceasta fiind însăși rațiunea de existență a școlii, a organizațiilor de tineret etc. Dar și în preocupările organelor chemate să reprime infracțiuni — cum e cazul, în exemplul de mai sus, al miliției, sau, în cel de mai jos, al procuraturii — un loc important îl ocupă acțiunile de prevenire a infracțiunilor juvenile, de îndrumare spre drumul cinstei a celor ce le-au comis, de sprijinire a tinerilor infractori pentru a păși pe o altă cale, cea a muncii.

Solicitînd tov. Dumitru Popescu, procuror-șef al Municipiului București, date în legătură cu infractorii minori și tineri, d-sa ne-a pus la dispoziție un referat special în această problemă, întocmit de Cabinetul de criminalistică al Procuraturii.

Am găsit, citate în acest referat, numeroase cazuri de infracțiuni. Furturi mărunte, ca acela comis de minorul Marin N. (17 ani) care a sustras două borcane de dulceață dintr-un magazin cu autoservire; sau ca acela comis de minorii Stelian, Marin și Ana G., care au escaladat fereastra unei locuințe de unde au furat... câteva creioane. Alte acte mai «spectaculoase», ca cele de huliganism în stare de ebrietate comise de minorii Gh. și Const. C., ori ca furtul a două autoturisme (pe care le-a abandonat după o «plimbare»), comis de minorul E. C.

Unii încep numai prin absențele de la școală, continuă cu vagabondarea pe străzi și practicarea jocurilor de noroc, pentru a termina cu furturi calificate. Este cazul lui Ion V., care a evoluat în acest fel, ajungînd pînă la urmă să comită 6 furturi. Celor mai mulți, popasul în instituturile de reeducare sau în închisori le ajută; sînt însă destui și cei care nu trag nici o învățatură din pedepsele primite — cum e cazul lui Marin Surcel. Condamnat ca minor, de două ori, pentru furturi, la vîrsta de 20 de ani el comite noi furturi, pentru a fi din nou condamnat, de astă dată, la pedepse mai grele ca major și recidivist ce este. Numai la o singură procuratură locală din București — procuratura sectorului 3 — într-un semestru, din totalul tinerilor trimiși în judecată pentru diferite infracțiuni, 19% din minori și 22,5% din tinerii adulți (18—22) erau recidiviști.

Și încă o cifră: peste 40% dintre minorii trimiși în judecată în același semestru nu învățau nici carte, nici vreo meserie, nu aveau nici o ocupație — în timp ce restul de aproape 60% erau elevi sau studenți, ucenici sau muncitori în marea lor majoritate doar formal, neținîndu-se nici de învățatură, nici de muncă.

lată însă și alt fel de acțiuni ale procuraturii, menite să prevină infracțiuni de felul celor citate. Într-un singur semestru organele bucureștene ale procuraturii au organizat:

— 14 consfătuiri cu părinții minorilor aflați în anchetă sau lăsați în libertate supravegheată;

— 8 consfătuiri cu cadrele didactice din școlile unde au fost un număr mai mare de elevi anchetați;

— 34 conferințe în școli, la casele de cultură și în întreprinderi, avînd ca temă infracțiunile comise de tineri și îndrumări pentru colectivele întreprinderilor respective, pentru părinți sau pedagogi;

— discuții purtate la Procuratură cu sute de părinți ai unor tineri infractori ale căror procese penale au fost suspendate în speranța îndreptării vinovaților;

— 459 sesizări la autoritatea tutelară și la școli pentru urmărirea comportării unor infractori minori trecuți prin anchetă și lăsați în libertate supravegheată;

— 63 de sesizări făcute colectivelor unor întreprinderi, pentru punerea în discuție a celor în cauză — respectiv

Rochie de jersey în două piese — bineînțeles cu minifustă — ciorapi fini, manichiură, coafură (puțin deranjată după o noapte petrecută la miliție!), iată principalele preocupări ale Florenței D. Dar caracteristica ei principală nu e eleganța, ci ceea ce o unește cu celelalte colege: nu-i place munca. La 23 de ani are deja 4 ani de «meserie» și cînd am fotografiat-o se afla în ajunul celei de-a doua condamnări pentru delictul de prostituție.

32 de cazuri de părinți ce au constituit exemple proaste pentru copiii lor și 31 de cazuri de tineri salariați anchetați pentru cauze penale.

Precum se vede, societatea noastră socialistă știe nu numai să sancționeze infracțiunea juvenilă, dar mai ales s-o prevină și să-i ajute pe autorii ei.

FRUMOSUL CONTRAST

Pașii anchetei noastre ne-au purtat și prin școli. Am poposit în modernul grup școlar al Ministerului Industriei Ușoare din cartierul Titan.

Aici, după cum ne-au arătat tov. ing. Ioan Opreșiu, directorul grupului școlar, și directoarea Maria Benjaminov, cazuri grave, ce ar merita să fie consemnate, nu s-au înregistrat. Desigur însă că printre cei 3 000 de elevi se găsesc și unii cu tendințe spre lenevie, chiul, parazitism, tineri care nu vor să învețe, care nu vor să muncească. Școala este însă foarte severă cu aceștia. La depășirea a 24 de absențe nemotivate, elevul este eliminat, avînd dreptul să se reinscrie, dar numai cu încunoștințarea părinților săi. Dacă el continuă să absenteze, este exmatriculat, cu dreptul de a se reinscrie — în aceleași condiții — abia în anul următor.

Am stat de vorbă cu cîțiva dintre elevii frunțași ai școlii. Recomfortantă convorbire pentru ziaristul nevoit să ia parte în prealabil la penibilele întîlniri din birourile miliției constănțene sau din dosarele penale ale Procuraturii Municipiului București!

lat-o, de pildă, pe tînăra Cecilia Scurtu în vîrstă de 21 de ani. Nouă copii au crescut — sau mai cresc — în căminul familiei casierului comunal V. Scurtu din comuna Valea

Lungă, jud. Dimbovița. Unul e muncitor, a doua studență la Facultatea de stomatologie, a treia este Cecilia, frunțașă din anul II al școlii tehnice textile, cu care de vorbă. A patra soră e elevă în ultima clasă a liceului industrial alimentară, o alta elevă la un liceu industrial chimic. Alți patru, dintre care trei preșcolari, sînt a Nouă copii crescuți în greutăți — dar nici unul nu făcut de rîs familia care i-a educat. Cecilia, după absolvirea școlii elementare, a urmat școala profesională textilă Cisnădie, devenind țesătoare la fabrica «Bucegi» din Cioasa. Aci a lucrat timp de 4 ani, absolvînd în același și liceul seral. După aceasta, ea a cerut și a obținut trimiterea în școala tehnică. Peste trei luni va ter-

NONCONFORMISM ȘI INDISCIPLINĂ

În ce măsură este imoral și socialmente periculos nonconformismul? Pentru a răspunde, să facem mai întîi o distincție între o «modă» decadentă și o tradiție incontestabil pozitivă. Reprezentînd tendința nihilistă față de valorile general-recunoscute și consacrate de societate, nonconformismul, în prima lui accepție, nu este, așa cum cred unii, o modă ieftină, puerilă și trecătoare, o manifestare en vogue, ci, mai mult, o stare morbidă care frizează descompunerea morală și spirituală. Deseori, ni se înfățișează asemeni unui teribilism, dar teribilismul nociv întîlnit mai cu seamă la indivizii tineri convinge că afirmarea personalității se poate realiza doar prin ieșirea din comun, sfîdînd linia majorității. În cazul cînd morbul nonconformismului negativ este lăsat să lucreze nestingherit, corosiv, tinerii respectivi devin autorii unor acte de indisciplină sfîrșind în delincvență.

Nonconformismul mai are însă și o altă accepție, aceea de condiție sine qua non a progresului social. El presupune un spirit independent, întemeiat pe o fermă disciplină interioară, implicînd, desigur, un complex de relații și elemente externe ce influențează evoluția individului, îi determină în ultimă analiză linia de plutare în oceanul social. Circumstanțele externe sînt alcătuite în principal din principiile și normele consacrate la un moment dat de societate și modalitățile lor de materializare. Nonconformismul pozitiv, pentru că despre el vorbim, se situează, în orice conjunctură, în fruntea luptei îndreptate împotriva rutinei și închistării spirituale. El militază cu vigoare pentru instaurarea unei gândiri libere și creatoare, contribuînd astfel la întărirea spiritului de obiectivitate și la promovarea curajoasă a adevărului și echității în toate compartimentele vieții sociale. Este nonconformist nu de dragul notiunii în sine, ci pentru că intuieste că nimeni altul că numai astfel poate fi cu adevărat folositor societății. Manifestă o rezistență critică în fața nonvalorilor, căuțînd în același timp să ofere soluții pentru înlocuirea lor cu altele autentice. În această activitate de creație constă marea său merit. Iată motivul principal pentru care este contestat și repudiat de cei ce nu acceptă controversa teoretică. Și este cu atît mai periculos pentru aceștia, cu cît este un luptător mai dîrz și mai perseverent în convingerile sale, în nonconformismul său pozitiv.

Pentru dușmanii nonconformismului pozitiv reprezintă un nonsens însăși realitatea, palpabilă de altfel, că selecția valorilor autentice nu poate fi realizată în alt mod. Descoperirea acestei realități obligă... De aici incomoditatea înfruntării altor păreri și ostilitatea față de cei care, cu curaj, pe baza unei gândiri independente, contrazic o părere consacrată de autoritatea ierarhică a unui sau altuia... Din această pricină apare uneori o confuzie tendențioasă între nonconformismul de orice natură, pe de o parte, și actul de indisciplină, pe de altă parte.

Este semnificativ în acest sens cazul unui tînăr inginer căruia i se desface contractul de muncă întrucît forurile

ierarhice au fost nemulțumite de perseverența cu care își susținea punctul de vedere în realizarea unei soluții tehnice originale. A fost considerat act de indisciplină neconformarea tînărului cu un sfat «binevoitor» din partea «celor în drept», prin care i se cerea să-și limiteze inițiativa la cadrul restrîns al locului de muncă, întrucît «numai cadrele cu experiență îndelungată în practica profesiei sînt îndreptățite să facă propuneri». Ulterior, soluția tehnică oferită de inginer și-a dovedit eficiența economică, iar acesta a fost reintegrat printr-o hotărîre judecătorească.

Într-un alt caz, unui tînăr i se reproșea lipsa bunului-simț întrucît a avut curajul să afirme că o cauză a insucceselor colectivului de muncă ar constitui-o, printre altele, și incompetența unor factori de răspundere din acel compartiment al vieții sociale, împrejurare dovedită de altfel.

Asemenea manifestări demonstrează, de fapt, o anume sterilitate sufletească și o incapacitate intelectuală și morală de a înțelege coordonatele majore ale timpului. Rezultă așadar că o disciplină rigidă, formală, fără scop, este o ficțiune fără valoare. Ne putem mindri doar cu o disciplină care este așezată pe o traiectorie bine definită, cu un scop bine determinat. Disciplina, în ultimă analiză, se cere finalizată prin corelarea sa la scopurile fundamentale ale societății. Dacă, dimpotrivă, ideile și aspirațiile individului, puse în slujba colectivității, se lovesc de zidul mușcăit al inerției și conservatorismului, definit printr-o «disciplină» fals interpretată, iar omul este muștrat cînd nu merită, condusă să va putea suferi o metamorfoză nedorită (blazare, ostilitate socială), și în pierdere va fi în primul rînd societatea. În asemenea împrejurări nonconformismul pozitiv se poate transforma spontan și definitiv într-unul negativ.

Este rațiunea pentru care noua societate caută în permanență mijloacele cele mai eficiente pentru a înlătura practicile de arbitrar de care se cramponează în mod obișnuit incompetența morală și intelectuală a celor ce detestă și repudiază, ori de cite ori au prilejul, nonconformismul pozitiv. Sfîrșitul acestor dușmani ai progresului social ne-o sugerează Nicolae Labiș în poezia «Munca»:

«Nu sînt ei fiii țării, ci-s terpe stîrpiri,
Și ochiul nostru ager îi vede și îi arde,
Și rînd pe rînd zvîrliri-vom în groaba cu lături
Pe trîntorii ascunși după stîndarde».

Poetul ne relevă și temeiul convingerilor sale:

«Eu am o chezășie cînd spun c-așa va fi:
Pun chezășie muncă modestă și cinstită,
Pe care milioane de oameni, zi de zi,
O duc cu încordare, în fierbere grăbită».

Gabriel-Iosif CHIUZBAIAN
judecător

de Ioan GRIGORESCU

moda

Într-un secol deopotrivă al geniului și demenței, publicitatea poate face din malformație ideal. Dar, din imposibilitatea de a o reproduce în serie, ea naște monștri sacri. Două femei, una la 18 ani, cu aparențe de efeb de 13 ani, englezoaica Twiggy, și alta la 26 de ani, lungă de aproape doi metri (1,93) și slabă de numai 54 kg, prusaca-lituaniană Vera Gottlieb von Lehndorf, zisă Verushka, au devenit cele mai celebre modele. Prima oferă imaginea nimfetei candidă și inocente, ochi exagerat de mari care pun întrebări impudice, trup băiețesc abia posedând însemnele feminității, solicitând parcă inițiere și promițând perversitate. Cealaltă, femeia-cocor, femeia-șarpe, femeia-stilp de telegraf, realizează, cu cele mai lungi picioare din lume, pașii motanului încălțat, iar cu brațele ca două furtune, îmbrățișarea caracatiței.

Fenomene mai curînd destinate antropometriei medicale și kineziterapeutice, aceste manechine de lux oferă drept model linia imposibilităților. Dar tocmai în asta constă sanctitatea monștruoșității lor. A fi monstru sacru înseamnă a fi admirat pentru că nu poți fi ca toată lumea, dar și pentru că toată lumea, de o anumită condiție socială, ar vrea, dintr-un motiv sau altul, să fie ca tine. E expresia nevoii de cult al personalității într-o lume în care adevăratele personalități se bucură de cel mai cras incult.

Disputa mini-midi-maxi nu este decît o diversie în căutarea altor monștri sacri. Twiggy s-a cam împlinit și după trei sezoane de glorie a început să dispară de pe afiș, Verushka a «îmbătrînit» și se refugiază discret în lumea ecranului. Antonioni ne-a arătat-o în «Blow up», searbădă în enigmatismul ei fără enigme, mai mult ca o demonstrație de panopticum, întocmai cum face Fellini cu femeile pahidermice din filmele lui.

Noi am fost ceva mai cruțați de tentații, epoca a cunoscut succesiv perioadele ei de uniformitate vestimentară pe măsura ascensiunii pe treptele nivelului de trai: perioada rochiei-sac (la propriu), imediat după război, cu dunga ciorapului absent trasă cu creionul direct pe epiderma gambei, perioada paltonului pe puncte, perioada lodenului, a «balonzaidărului», a fiș-fișului. Acum ne interesează «ultimul strigăt», pe care în domeniul modei îl recepționăm întotdeauna cu patru-cinci ani întâziere.

Începem să vorbim despre «monștrii sacri». Sintem în actualitate.

Bărbaților, veritabililor, imbatabililor bărbați, li s-a impus barba haotică, stufoasă, rasputiniană, și nu la vîrsta senectuții, ci a tuteilor. Deși, în esență, acest atribut puros al masculinității rămîne doar exteriorizarea virilității pe măsura îndoii asupra realei virilități, barba face pe toate meridianele furori. Unii spun că ea ar fi doar un produs al ecranului panoramic cu antichitate de butaforie și mămuci de carton, și motivarea aceasta a apărut și pe la noi servită cu promptitudine de cîteva mii de bărboși-lățoși care, de vreo cinci ani, susțin că ar juca în «Dacii» sau în «Haiducii». În completarea bărbii vine pipa cu tabac autohton, purtat în pungile golite ale altor tutunuri de marcă, dar ea se vrea numai un însemn al reușitei sociale în divergență cu vîrsta și realitatea. Pletele la bărbați, perciunii în limbă de pantof sau bakenbarzii à la Franz Joseph dau puștii încă neîmplinite de adevăratele însemne ale bărbăției: senzația maturizării romantice, izvorită din nevoia de a sfida ingenuitatea, inocența, puritatea vîrstei. Mai ridicol, atributul abuzului epilar apare în efortul de a-l cultiva cu osîrdie sub țeste pleșuvite, sub tîmple pe care noblețea părului cărunț și obrații cu riduri în forma literei S se vor cu orice preț atenuate de lațe țircovnicești lăsate să crească dintr-o stupidă credință în întinerirea chipului printr-o cit mai fidelă apropiere de candoarea gorilei. Slavă Domnului, nu-i vrem pe toți rași, tuși, frezați după un anumit «stas», care să indice cu exactitate în centimetri și milimetri lungimea firului de păr, stufozitatea bărbii sau linia mustății. Înclin să cred că importante nu-s pletele, ci ceea ce se află sub ele, dar prea adeseori am certitudinea că, la unii, po-doaba capilară începe să crească nu din pielea craniană, ci chiar din circumvoluțiunile creierului. Singură, neatacată de nimeni și nimic, rămîne chelia, și cum fac parte din tagma iremediabililor pleșuvi, mă consolez cu credința că absolut toți bărbații au chelie, numai că unora le crește păr pe ea.

Moda ține de stilul unei epoci, dar singura epocă cu «styl» rămîne antichitatea elină care nu vedea în acest cuvînt decît vîrfurile ascuțite cu ajutorul căruia săpa cuvintele în piatră. Celebrul naturalist francez Buffon spunea că stilul este însuși omul, dar tot lui îi aparține maxima: «Omul este singurul animal cu fese!». Constatarea mi se pare uluitoare prin banalitatea revelației, cu atît mai mult cu cît, deseori, sînt nevoit să recunosc că, unora, cu sau fără plete, tocmai fesele sînt cele care le dau stilul.

Acesta este adevăratul nostru tineret, cel care crede în muncă, în cinste, în seriozitate: Georgeta Mihalache din anul II al școlii profesionale de filatoare și elevii frunțași ai anului II ai școlii tehnice textile, Vasile Deu și Cecilia Scurtu.

«Băieții din Piața Chilieii» sau, mai exact, o parte din «gașca» de tineri fără ocupație ce au speriat cu scandalurile și furtișagurile lor un întreg cartier. Iată-i fotografiați, înainte de a păși pragul oficiului repartizării forțelor de muncă, în vederea încadrării lor în întreprinderi sau pe șantiere, unde vor avea posibilitatea să-și însușească o calificare și să devină oameni în rîndul oamenilor. Vor folosi ei această posibilitate? Să sperăm că da.

Floarea U. a venit din județul Dolj pentru a lucra pe un șantier la Constanța. Ea provine însă dintr-o familie ce i-a oferit proaste exemple: mama ei și-a abandonat soțul și copilul cînd acesta avea numai 7 ani, iar tatăl și-a luat o concubină. După alți 7 ani, mama și-a amintit că are o fiică pe care trebuie s-o «căpătuiască» și a măritat-o cu sîla. «Căsătorirea» forțată a unui copil de această vîrstă n-a putut avea alte urmări decît cele pe care le-a avut: Floarea a fugit de la soțul ei mai vîrstnic, care o brutaliza, a încercat să stea o vreme cu mama ei la Tulcea, după care s-a angajat pe un șantier de construcții din Constanța. Dar ari a făcut cunoștințe și apoi «prieteni» de la care a aflat că e «păcat» să muncească pe șantier pentru 1 200 lei pe lună, atîta vreme cît truarele Constanței oferă posibilități de cîștiguri fără muncă. Așa a ajuns ea în exploatarea proxenetei Aurica N., împreună cu încă alte trei colege de «profesie».

această școală, avînd calificarea de tehnician țesător.

— Îți place meseria pe care ți-ai ales-o, Cecilia?

— Foarte mult! N-aș schimba-o cu nici o altă meserie. E adevărat că, la 16 ani, cînd după terminarea școlii profesionale am intrat în fabrică, mi-era foarte greu: ziua trebuia să muncesc pentru a învăța meseria, iar seara, la liceul seral. Am avut însă norocul să întîlnesc oameni de inimă care m-au ajutat cu dragoste: profesorii Beu și Danciu în școală, maistrul de sector Grigore Gheorghe în fabrică. Toată viața îmi voi aminti cu recunoștință de ei!

Asemănătoare este și povestea lui Vasile Deu, coleg de promoție cu Cecilia Scurtu. Fiul unui croitor din comuna Hușnicioara, jud. Mehedinți, el a rămas orfan de mic copil. Urmînd școala profesională textilă din Lugoj, i-a plăcut foarte mult meseria pe care și-a ales-o, și a muncit cu rivnă (directoarea Maria Benjaminov: «Îl caracterizează corectitudinea, seriozitatea și perseverența cu care muncește»), Vasile Deu este și el acum în pragul absolvirii școlii tehnice, care-i va elibera diploma de tehnician țesător. În școală fiind (are 26 de ani), s-a căsătorit cu o colegă de profesie, repartizată în prezent la țesătoria «Cazane» din Orșova, unde se pregătește și el să plece.

Am stat de vorbă și cu o elevă din școala profesională. Se numește Georgeta Mihalache, are 18 ani și e originară

din comuna Pelinu, jud. Ilfov. Tatăl ei a murit acum 11 ani și mama, țărancă cooperatoare, și-a crescut cu greu cele trei fete, educîndu-le însă în spiritul muncii și al cinstei.

Georgeta este una dintre cele mai bune eleve din școală: a terminat primul an cu media 9,88 și anul acesta are note asemănătoare. Va absolvi școala în iunie și va intra la «Industria Bumbacului», întreprindere ce a sprijinit-o în școală, pe baza unui contract.

— Ce planuri de viitor ai, Georgeta?

— Îmi plac foarte mult și învățătura, și munca. Voi munci pe brînci să-mi însușesc meseria de filatoare, a cărei ucenicie am făcut-o în școala profesională. Mă voi înscrie și eu la liceul seral, dar nu intenționez să părăsesc fabrica, ci vreau să învăț numai pentru a fi mai pregătită, a-mi însuși o calificare tot mai înaltă în meseria pe care mi-am ales-o. Îmi place cel mai mult, din tot ce învăț în școală, tehnologia meseriei. În aceasta vreau să mă specializez — și cred că voi reuși.

Nu ne îndoim că Georgeta va reuși. Așa cum, în condițiile pe care le oferă societatea noastră, pot reuși toți tinerii care iau viața în serios, care nu fug de muncă, cărora le e dragă cinstea.

BEATA TYSZKIEWICZ:

„Vă rog să mă credeți că filmul este pasiunea vieții mele“

«Există un astfel de film: TOTUL DE VÎNZARE»

Beata Tyszkiewicz, vedeta nr. 1 a cinematografilei poloneze, nu are nevoie, credem, de nici un fel de prezentare prealabilă. De când a debutat — la vârsta de 15 ani — a jucat în peste 30 de filme, binecunoscute, și ne-ar fi greu să le amintim chiar pe toate. Alegem câteva: «La noapte va muri orașul», «Prima zi de libertate», «Manuscrisul găsit la Saragossa», «Cenușă», «Marisa și Napoleon», «Păpușa», «Totul de vânzare».

Cu câteva ore înaintea plecării ei la Budapesta, i-am solicitat un interviu pentru cititorii revistei «Flacăra».

— În ultima vreme ați fost foarte solicitată de către regizorii din alte țări. Ați vrea să numiți câteva din participările dv. la realizarea unor filme străine?

— Am turnat în multe țări, printre care Franța, Republica Populară Ungară, Brazilia, Mexic, India. Recent, am fost protagonista filmului sovietic «Un cuib de nobili», realizat de prestigiosul cineast Andrei Mihalkov Koniciovski, după romanul lui Turgheniev. În sfârșit, mi-am văzut împlinit unul din marile mele vise, acela de a juca într-o ecranizare după un mare clasic rus. Am uitat să vă reamintesc că debutul meu într-un film străin a fost cel din creația regizorului belgian André Delvaux «Omul cu craniul ras». De curînd m-a anunțat că are de gînd să mă solicite pentru încă un film. Nu știu despre ce este vorba, deocamdată. Acum plec la Budapesta, pentru «Frumoasa comedie», o povestire cinematografică foarte colorată, ceva în stilul lui «Tom Jones» al lui Richardson.

— Există vreun rol anume cu care nu v-ați întîlnit încă?

— Întîmplarea a vrut ca toate rolurile mele de pînă acum să fie dramatice. Și... în costume de epocă (cele mai multe). Mi-au plăcut, de altfel, foarte mult, totuși de la un

timp încoace îmi doresc o comedie în genul aceleia realizată de Billy Wilder «Unora le place jazzul». Aș vrea să joc într-un film la care oamenii să ridă cu lacrimi.

— Care dintre multele creații înscrise în filmografia dv. vi s-a întipărit cel mai puternic în memorie?

— Există un astfel de film: «Totul de vânzare» al lui Wajda. Pînă și hotărîrea de a face acest film a fost luată în împrejurări excepționale, legate de dispariția tragică a lui Zbigniew Cybulski. Cu puțin timp înaintea morții sale, l-am întîlnit, întîmplător, pe aeroportul din Roma. El abia sosisese, eu mă întorceam în țară. Mi-a mărturisit atunci că este cam supărat pe soțul meu, pe Wajda, pentru că de atîta vreme nu s-a mai gîndit la el, ca actor. La despărțire, mi-a aruncat această frază: «Spune-i că într-o zi i se va face dor de mine». După cîțva timp am plecat cu soțul meu la Londra. Wajda deja vorbise cu David Mercier să scrie un scenariu special pentru Cybulski, să-i pună în lumină personalitatea sa extraordinară. Dar acolo, la Londra, am aflat groaznică veste a morții lui Cybulski. Wajda a hotărît atunci ca următorul său film să fie totuși un film despre Cybulski. Munca la acest film a fost cum nu se poate mai interesantă. Toți jucam propriile noastre roluri din viață.

— Preferați cinematografia teatrului sau televiziunii?

— Absolut. Mă consider numai și numai o actriță de film. Cinematografia este o artă care îți cere un mare efort și nervi disciplinați. Vă rog să mă credeți că filmul este pasiunea vieții mele. Cînd mă aflu pe un platou, oboseala, oricît de mare ar fi, dispare. Toate grijile mele rămîn în urmă. Încep să joc și atunci sînt fericită.

Interviu realizat de W. BENSON

telegrame

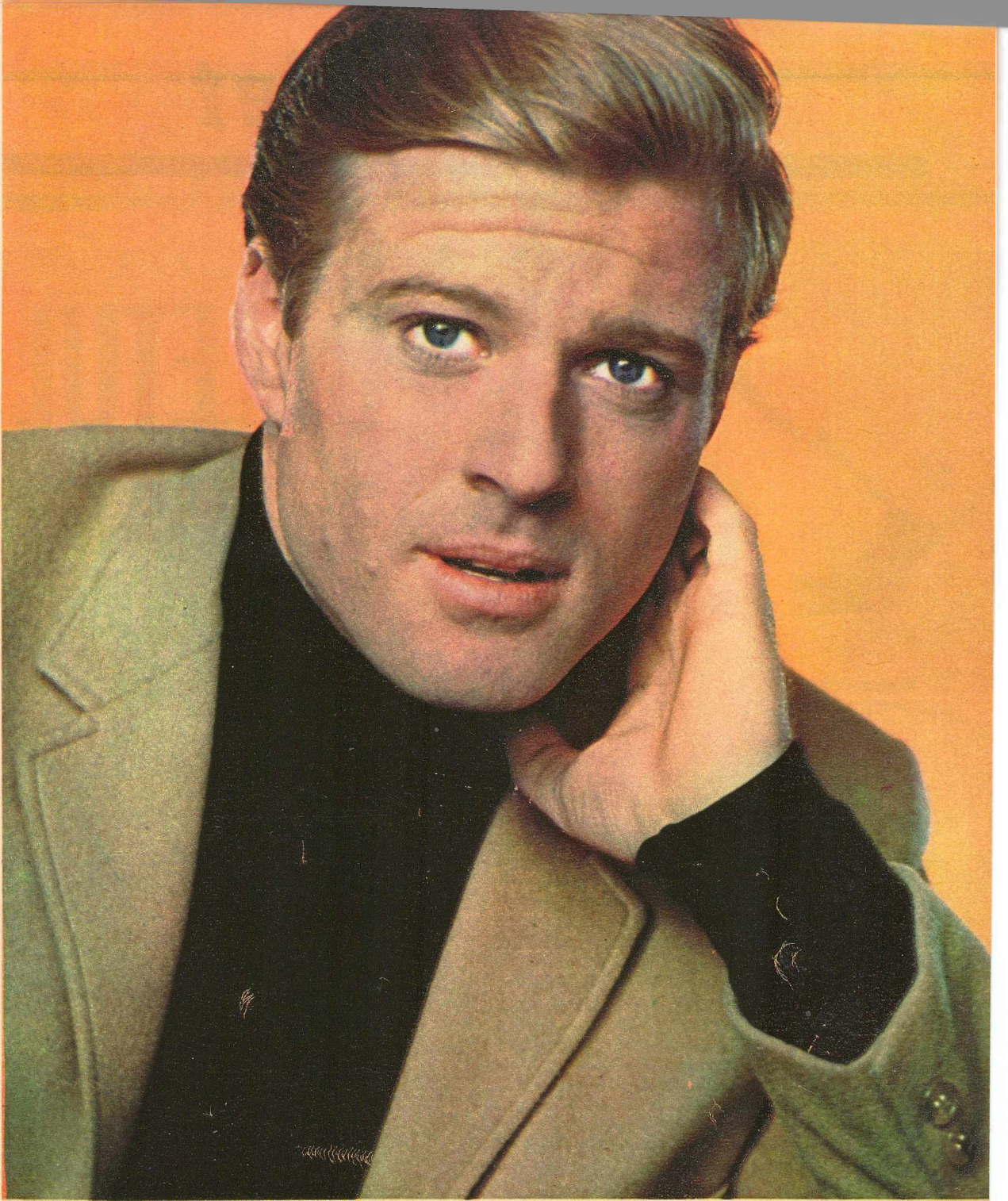
● Ani în șir, întrebă dacă nu are de gînd să devină și producător, Peter O'Toole răspundea invariabil «Eu nu sînt om de afaceri, sînt doar un clovn» Iată însă că de curînd «clovnul» de geniu pe nume Peter O'Toole a anunțat că împreună cu Jules Buck va finanța patru filme pentru societatea Centaur Productions.

● O tinăără actriță care își cucerește un loc tot mai considerabil în inima spectatorilor francezi este Sylvie Fennec (foto 1). În ultimele luni, filmografia ei s-a îmbogățit cu trei titluri: Balul contelui d'Orgel, Specialistul și Ei.

ACTORI ȘI ROLURI

Urmărirea al lui Arthur Penn ne-a cunosțință nu numai cu protagonistul, ci și cu Marlon Brando, ci și cu un alt actor în cu o reală forță dramatică: Robert Ford.

Simmons și John Forsythe într-un film proaspăt, al cărui titlu spune totul: The by-end.

● Filmul regizorului american George Seaton, aeroportul reunește câțiva actori și actrițe de primul rang: Burt Lancaster, Dean Martin, Jean Seberg (foto 2) și, mai nou sosita în rindul vedetelor, Jacqueline Bisset.

● Roberto Rossellini se va ocupa în viitorul său film de persoana lui Caligula. Pentru rolul principal a fost solicitat fiul lui de Sica, Christian de Sica, înflat la primul său film.

● Roger Vadim, care de doi ani nu a mai spus «Atenție, motor!», se reîntoarce pe platouri. Unirance ne anunță că Vadim pregătește un film, Perryl, a cărui temă ar fi conflictul dintre generații. Se spune că dorința cineastului este ca interpreții săi să fie actori-nevedete.

● Johnny Hallyday va fi protagonistul unui film pe care-l pregătesc în momentul de față Robert Hossein și Claude Desailly (acesta din urmă în calitate de coscenarist).

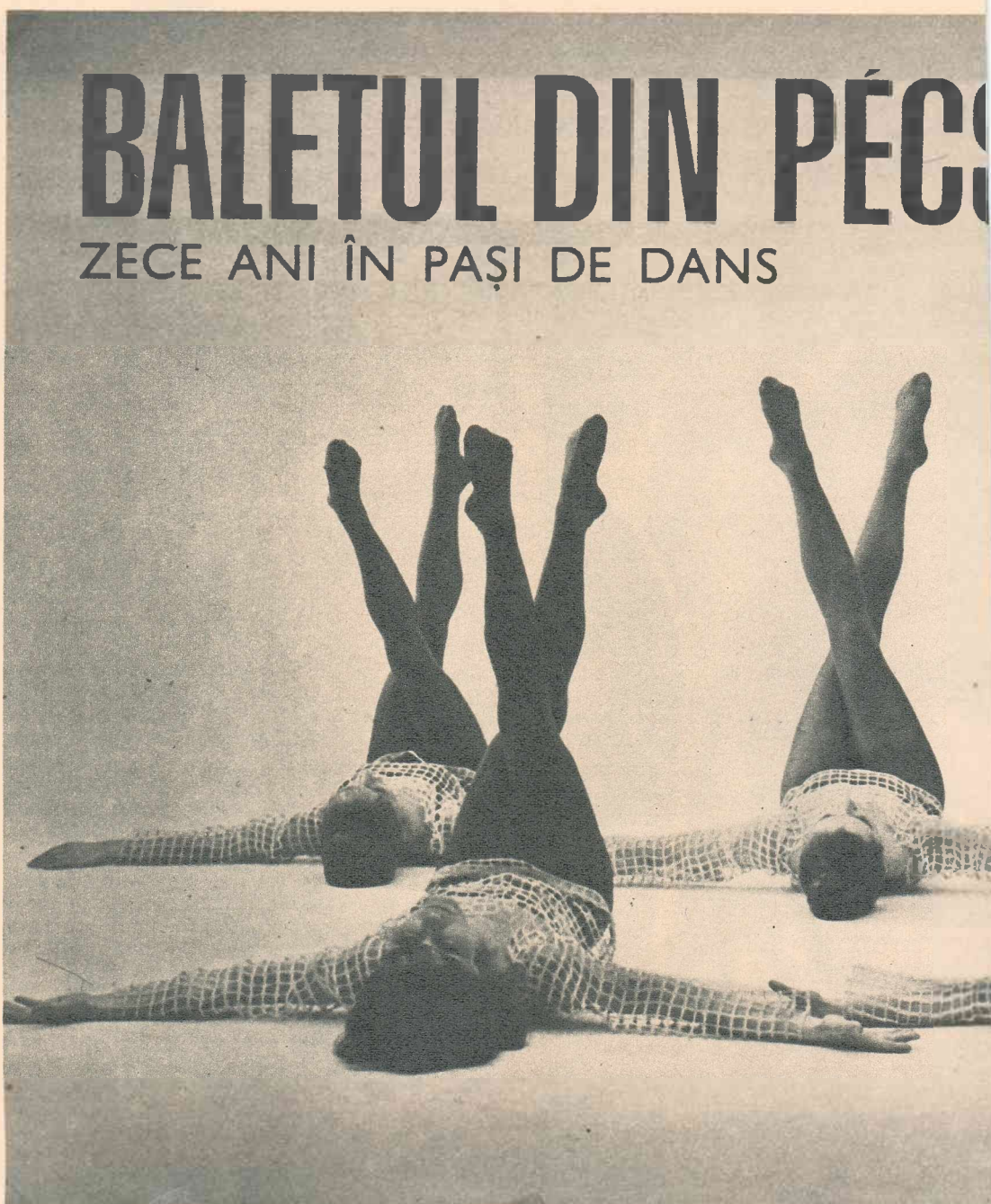
Muzica lui Vivaldi poate fi și văzută.

Cu zece ani în urmă, o echipă de băieți și fete, îndrăgostiți pînă peste cap de dansul fără poante și tu-cu, a dat buzna în viața orașului Pécs, obligîndu-i pe iubitorii de frumos să-și imagineze baletul și fără plutiri de lebede, fără frumoase adormite și prinți fermecători, fără întreg alaiul multelor personaje ce au trecut din paginile literaturii universale în mîinile coregrafilor. Văzîndu-i pe dansatorii din Pécs — astăzi celebri — la ei acasă, într-o mult prelungită seară de repetiții, obligîndu-mi imaginația să nu fie leneșă și să se supună insistențelor apeluri ale celor care desenau în aer și pe podea fantastice semne, mă întrebam cum îi va fi primit Pécsul prima dată, acum 10 ani. Mi-am transformat curiozitatea în început de interviu. Directorul trupei, Sandor Toth — el însuși balerin cu faimă — acceptă bucuros o mică și sentimentală întoarcere în trecut, după ce în prealabil încheiasem cu dînsul un contract ad-hoc: să ocolim, cît putem, cuvîntul «modern». «Noțiunea nu acoperă totul — spunea dînsul. Și apoi, la adăpostul modernismului se pun la cale tot felul de lucruri care nu aparțin în întregime artei».

— Sînt de acord cu dv., dar să vedem cum ne vom descurca.

— Cînd am sosit la Pécs, noi nu ne-am intitulat «trupă de balet modern». Eram, pur și simplu, o echipă de tineri care nu găseam în dansul clasic, cu mișcările lui oarecum limitate, cu dramaturgia lui puțin naivă, cele mai înalte posibilități de a ne exprima pe noi înșine, ființa noastră. Pînă atunci, în țara noastră exista doar baletul Operei. Vă dați seama ce răspundere ne-am luat. N-aș putea spune însă că am avut de urnit niște munți în ceea ce privește relațiile cu publicul de aici. Norocul nostru a fost că locuitorii Pécsului nu prea cunoscuseră pînă atunci arta dansului. Prima lor întîlnire adevărată noi le-am prilejuit-o. Cu timpul am format din ei spectatori ideali. Ei ne dau cea dintîi măsură exactă a unei reușite sau a unei căderi. Am verificat: ceea ce n-a plăcut aici nu a plăcut nici în alte părți. Am crescut nu numai spectatori credincioși și pricepuți, ci și compozitori care să-și consacre o parte din timpul lor dansului nostru. La început cam fugeau de noi. După 1963 cei mai talentați dintre ei s-au apropiat.

În timpul repetițiilor am observat ochiul năprasnic — nu e nici o figură de stil aici, ci o palidă imagine a unei realități — cu care coregraful Imre Eck, maestru de balet de notorietate internațională, supraveghea evoluția dansatorilor. Anii i-au îngreuiat silueta și mă gîndeam — în marea mea neștiință — că poate neîndurarea din priviri este un efect de compensație pentru o pierdută agilitate a trupului. De unde... După ce a întors o dansatoare de patru ori din drum, a prins să alunece el însuși pe podele, cu mișcări de reptilă. Rugîndu-l să participe la discuția noastră, îi spun de hotărîrea colegului de a evita, cît se poate, vorba blestemată «modern». Adeziunea dumnealui este pătimașă, vehementă pe măsura temperamentului, susținută: «Sînt împotriva cuvîntului. Ce înseamnă MODERN? Unde începe? Unde se termină? Și Beethoven, și Alban Berg sînt moderni, nu? Ca să ne păstrăm în sectorul baletului, bunăoară, Balanchine este modern, dar dacă îl comparăm cu Bêjart, nu mai este. Cel puțin asta este părerea mea. Desigur

Sandor Toth, vrăjitorul modern, în plină acțiune.

...repetiții... repetiții...

...e bine să compari personalitățile, dar uneori ești nevoit să nu uiți că tu unu ești și ea unu e. Nu vrea să nu fii comparat.

— Nu v-a ispitit niciodată, Imre Eck, să transpuneți în dans vreă capodoperă a muzicii? În general, credeți în oarta transpunerilor într-un alt limbaj artistic al unor opere gândite în alți termeni? Ați văzut *Simfonia a IX-a* a lui Béjart?

— Problema este foarte simplă. În general, de o capodoperă nu trebuie să te atingi. Numai dacă ai conștiința că ești egal cu personalitatea care a creat-o. Dar cine poate să aibă această splendidă și nesăbuită siguranță de sine? Cît despre Béjart și *Simfonia a IX-a*, mi se pare că el a ilustrat muzica și doar atât. N-a adăugat și n-a stricat nimic.

— Pe dv., Sandor Toth, v-am urmărit în timpul repetițiilor, în calitatea dv. de solist. La un moment dat, privindu-vă evoluțiile ce mi se păreau de-a dreptul demonice, gândul mi-a zburat la *Lacul lebedelor*, la geniul răului. Nu vi se întâmplă niciodată ca dv., personal, ori colegii de echipă să tînjiți după marile roluri clasice? Dacă vreți, luați întrebarea mea ca pe o simplă chestiune de natură psihologică.

— Dar nu ne despărțim niciodată de clasici. Zilnic facem două ore de antrenament de balet clasic; fără el nu am putea exista. Cultura mișcărilor ar înceta. În momentul cînd am simțit un dor nebulos după un rol clasic, vă asigurăm că l-am putea ataca foarte ușor.

Interviu realizat de
Magda MIHĂILESCU

tv

de Felicia ANTIP

ANTIKITSCH

Citesc conștiincios telecronicele din alte reviste și ziare, mi se întâmplă să mă bucur (cam galben) cînd unii colegi (bărbați, firește) critică mai bărbătește, adică mai dur, neajunsuri pe care eu una abia dacă-mi îngădui să le semnalez așa, într-o doară, mi se întâmplă să constat cu satisfacție că alții, croniciari la reviste lunare, sînt și mai handicapați decît mine de decalajul dintre momentul scrierii și cel al apariției și ajung să salute instituția «amfitrionatului» abia după desființarea ei, după cum mi se întâmplă și să nu fiu de acord cu cite o vehementă semnalare critică. De pildă, cu obiecțiile aduse de o publicație bilunară ciclului «Mai aveți o întrebare?» și animatorului său Ioan Petru. Oricît de sîrac și de anost ar fi programul unei săptămîni, emisiunea științifică de vineri îl înviorează, îi dă tinută. Vineri seara, telespectatorul cel mai naiv și telespectatorul cel mai sofisticat ar, deopotrivă, prilejul de a schimba o vorbă cu distinși oameni de știință și cultură. Și din schimbul acesta de vorbe, noi, ceilalți, aflăm puzderie de lucruri. Nu atât informațiile enciclopedice interesează aici, cît noțiunile de filozofie a culturii, extrapolările anumitor cunoștințe științifice noi și foarte specializate, concepțiile despre lume, viață, artă, care ne sînt comunicate.

Din emisiunea consacrată vechilor civilizații am reținut, ca deosebit de semnificative și strîns legate între ele, precizările în legătură cu evoluția idealului de frumusețe și cu culmile spirituale ale fiecărei epoci. Canonul antic — ne-au explicat oamenii de știință — nu mai reprezintă astăzi măsura frumosului. Încercarea de a-l transforma din nou în normă a dus, în secolul trecut, la uscăciunea academismului. Fiecare vîrstă a omenirii ne-a lăsat opere nemuritoare. Frumusețea lor nu va fi contestată niciodată. Dar încercările de a le reedita nu se pot solda decît cu jalnice epigonisme. Fiecare ghinditor de geniu și fiecare creator de geniu au exprimat, sintetic, spiritul vremii lor. E greu, ni s-a spus, e cu neputință să definești idealul estetic al zilelor noastre. Îl căutăm, tindem spre el pe căi felurite, avem idei diferite, uneori confuze, în privința lui și numai exegeții viitorului vor fi în măsură să-l descrie ca pe ceva finit, clasificabil.

Adevăruri elementare ale gândirii dialectice? Evident. Nu strică însă să fie repetate mereu și mereu. Să discutăm, în acest context, despre muzica românească, sector de creație în legătură cu care avem dreptul să vorbim nu doar de căutări înnoitoare, ci de mari certitudini. Compozitorii noștri care n-au rămas în urma vremii lor, care creează nu inspirîndu-se din modele ilustre (și, bineînțeles, nerepetabile), ci pătrunzînd cu sensibilitate contemporană realitatea contemporană și folosind mijloace de expresie contemporane, au redeșteptat interesul Europei și al lumii pentru literatura muzicală românească. Unul dintre cei mai străluciți exponenți ai acestei noi școli românești, Tiberiu Olah, a oferit televiziunii o mică bijuterie nostimă, o glumă bună: opera-parodie «Geamgiii din Toledo». Tiberiu Olah ne spune — nu în cuvinte, ci prin citate bonom ironice din repertoriul obișnuit de operă — că teatrul liric cade tot mai mult în ceea ce esteticienii numesc, cu un cuvînt practic intraductibil, «kitsch». Kitsch provine, se pare, din verbul german «verkitschen» — a iefini — și desemnează tot ceea ce este producție artistică ieftină, vulgară, de prost gust. (Inventariînd, într-o lucrare intitulată chiar «Kitsch», tot ceea ce ar trebui să poarte această etichetă în civilizația și în cultura actuală, esteticianul italian Gillo Dorfles începe cu Turnul Eiffel, cu Disneyland-ul, cu florile artificiale, pentru a lua apoi în deridere sentimentalismul de tip «școală duminicală», falsul folclor, convenționalismul teatral și multe altele.)

Ascultînd «Geamgiii din Toledo» ai sentimentul că Tiberiu Olah s-a distrat de minune atunci cînd a alcătuit această colecție de clișee muzicale, în care se recunosc cu ușurință temele — jucăuș alterate — ale unor arii celebre. Scurta operă comică este o spirituale fantezie scrisă de un creator de mare talent în ore de destindere, de recreație. Rîzi chiar dacă nu ești atent la cuvinte, rîzi chiar dacă nu privești micul ecran, principalul element comic fiind muzica însăși. Merită să urmărești însă și textul, căci versiunea românească realizată de Petre Codreanu după libretul lui Bajor Andor este de tot hazul. Creația lui Tiberiu Olah a așteptat zadarnic, vreme îndelungată, să fie inclusă în repertoriul Operei bucureștene. A avut însă, în cele din urmă, norocul de a se bucura de o montare excepțională. Nu mi-aș fi închipuit că Hero Lupescu dorește și știe să fie un excelent regizor de film muzical. Spectacolul realizat de el e intru totul în ton cu muzica: de la genericul în care sînt spînzurați, pe rînd, toți cei vinovați de comiterea spectacolului, pînă la jalnica prăbușire a cuburilor din care era clădită falnic cetatea a Castiliei. Vali Niculescu, Valentin Teodorian, Maria Săndulescu și toți ceilalți interpreți par și ei încințați de posibilitatea de a lua o dată în glumă ceea ce fac îndeobște în serios. Și tare frumos, tare tacticos se mai aranjează ca să moară sau ca să îndeplinească alte tradiționale ritualuri ale operii!

DE LA A LA Z

BANKY Vilma

Actriță americană de film, de origine maghiară, născută Vilma Loncic, la Budapesta la 9 ianuarie 1903. Urmează cursurile unei școli de cinematografie la Budapesta și debutează în filmul maghiar *Tomara*. Pleacă apoi la Viena cu intenția de a face teatru, dar nu rezistă ispititoarelor oferte ale producătorilor de film și iată-o apărînd în 1922 pe ecranele austriece în *Das Auges des Toten* și mai tîrziu în *Hotel Potemkin* (1924), filme care fac o carieră europeană și-i aduc la rîndul lor un strălucit contract pentru Paris, unde e invitată ca parteneră a popularului Max Linder în *Regele circului* (1925). Frumusețea ei face furori și un mare magnat american ca Samuel Goldwyn, veșnic în căutare de noi talente, îi oferă un contract încă mai fabulos pentru *United Artists*. Pentru ca debutul ei să fie cu adevărat senzațional i se dă ca partener pe idolul masculin al timpului, Rudolf Valentino, într-un film de mari proporții: *Vulturul negru* (1925-r: Clarence Brown). Cuplul lor armonios, de o mare frumusețe plastică, are mare succes și în următorul film, *Fiul șeicului* (1926 r: George Fitzmaurice) și probabil că Sam Goldwyn i-ar fi reunit din nou pe afix, dacă moartea nu l-ar fi răpit pe «divinul Rudi» în tragicele împrejurări cunoscute. I s-a dat alt partener celebru, pe Ronald Colman, star cu care V.B. a făcut un nou cuplu legendar în 5 filme memorabile: *Ingerul intunericului* (1925-r: G. Fitzmaurice); *Barbara, fiica deșertului* (1926-r: Henry King) — film în care debuta Gary Cooper; *Amanții* (1927-r: G. Fitzmaurice); *Flacăra amurului* (1927-r: Henry King) și *Deșteptarea* (1928-r: Victor Fleming). Cariera acestei vedete cu chip și mișcări grațioase, cu joc discret și multă sensibilitate, sfîrșește în mod inexplicabil o dată cu apariția sonorului. Un prim film vorbitor realizat în două versiuni, engleză și germană, *Orgoliul* (1930-r: Victor Sjöström) cu Edward G. Robinson și versiunea engleză a filmului german *Rebelul* (1932) unde apărea alături de Luis Trenker marchează ultimele ei apariții pe ecran. V.B. se retrage în plină glorie pentru a-și trăi viața ca simplă muritoare, alături de soțul ei, actorul Rod La Rocque.

BARA Theda

Actriță americană de film născută Theodosia Goodman, în 1890, la Cincinnati-Ohio; moartea la 5 aprilie 1955. Descoperită de cineastul Frank Powell și lansată sub numele de Theodosia de Coppet, ea devine mai tîrziu vedeta casei Fox rebotezată Theda Bara și interpretă (între 1914 și 1926) a 42 de filme, semnate de cinești ca: Herbert Brenon, J. Gordon-Edwards, Frank Lloyd și Raoul Walsh. Istoriceste prima divă a filmului american, T.B. este prototipul starului fabricat de către agenții de publicitate ai studioului, de la numele ei bizar (anagramă a lui *Arab Death = Moarte arabă*), pînă la termenul de «vamp». Lansat cu ocazia primei sale apariții pe ecran în *A Fool There Was* (1914) film inspirat din poemul lui Kipling: *The Vampire*; de la legende lansate în legătură cu presupusa ei origine orientală, pînă la excentricitățile spectaculoase practicate în viața privată, pentru a epata presa și publicul avid de extravagante, T.B. a fost, așadar, cronologic vorbind, prima interpretă a marilor roluri eternel reluate în cinematograful. Ea a apărut astfel, deghizată, rînd pe rînd în: *Carmen*, *Julietta*, *Sapho*, *Dubarry*, *Cleopatra*, *Dama cu camelii*, *Salomea*. Pe lângă aceste roluri, unde doar costumele variau, sentimentele fiind exprimate cu aceeași mimică rudimentară, T.B. a mai apărut în personaje croite pe același tipar de «fatală», într-o serie de filme cu titluri semnificative: *Destrucție*; *Fiica diavolului*; *Păcatul*; *Șarpele*; *Tigresa*; *Cintecul sirenei*; *Doamna misterioasă* etc. precum și în primele ecranizări după: *Sonata Kreutzer*; *Cele două orfeline*; *Procesul Clémenceau*; *East Lynne*; *Sub două drapele* etc. Căsătorită cu regizorul Charles Brabin, T.B. dispăre deja de pe ecran în 1919 pentru a încerca în 1926 o reintrare (penibilă) într-un film de Hal Roach, care marchează definitivul ei deces artistic. A murit în vîrstă de 65 de ani rămînînd un exemplu viu al efemerei gloriei cinematografice.

BARBARO Umberto

Om de litere, teoretician, scenarist și regizor cinematografic italian, născut la Acireale (Catania), la 3 ianuarie 1902; mort la Roma, la 19 martie 1959. Debutează ca literat de avangardă, scriind comedii, romane, povestiri, după care, atras de multiplele posibilități ale cinematografului ca nouă formă de exprimare, se consacră ca: scenarist, creator de subiecte și regizor. Activitatea lui de cineast se desfășoară între 1933, cînd debutează ca regizor, cu documentarul *I cantieri dell' Adriatico*, și 1953 cînd semnează scenariul filmului: *La Figlia del Forzato*. U.B. este regizorul unui singur film artistic de lung metraj: în *Vita veche* (*L'ultima nemica*-1937) cu: Alida Valli, Fosco Giachetti și Maria Denis, după un scenariu propriu, precum și scenaristul (în colaborare) al filmelor: *Seconda B.* (1934-r: G. Alessandrini); *Decădere* (1940-r: A. Palmieri); *Frica de dragoste* (1941-r: G. Amato); *Nufăr în maciră* (1941-r: Luigi Chiarini); *Vinătorea tragică* (1948-r: Giuseppe de Santis). A mai realizat scurt metrajele de artă: *Carpaccio* (1947) și *Caravaggio* (1948) după scenariu propriu. Ca teoretician al filmului, U.B. a lăsat o vastă operă începînd cu traducerea lucrărilor lui Bela Balasz și Pudovkin și studiul aprofundat al opereii cineastilor sovietici revoluționari, pînă la marile lucrări de critică și teorie, publicate sub titlurile: *L'attore cinematografico* (1937); *Film: Soggetto e Sceneggiatura* (1939); *Problemi del Film* (1939); *Il problema della prosa cinematografica* (1942); *Il Cinema e il Uomo Moderno* (1949); *Poesia del film*, volum de culegere de articole (1955). A fost pe rînd director al lui Centro Sperimentale di Cinematografia (CSC), al revistelor: *Bianco e nero*, *Filmcritica*, precum și conferențiar la Școala superioară poloneză de cinematografie din Lodz, care a editat lecțiile lui într-un volum. Activitatea lui critică și teoretică, cu mult mai importantă decît opera sa cinematografică propriu-zisă, este influențată de gîndirea marxistă și se concentrează în special asupra mijloacelor de expresie ale filmului, a punerii în valoare a specificului cinematografic. U.B. proclamă că filmul e o operă de artă colectivă și atrage atenția asupra legăturilor cinematului cu epoca sa, cu școala națională din care face parte, asupra influențelor politico-sociale exercitate asupra operei sale. U.B. a fost în ultima parte a vieții sale criticul cinematografic al revistei comuniste «Vie nuove».

Constantin POPESCU

PĂDUREA-

O BOGĂȚIE INESTIMABILĂ

de Liviu TIMBUS
Fotografii de Traian PROSAN

Primii zei au fost forestieri. Și tot în umbra codrilor fără sfârșit omul a devenit odrasla faptelor sale, perfectându-și ființa, formându-și etosul, obiceiurile, deprinderile și chiar concepțiile despre sine însuși. Din foșnetul verde al pădurilor au germinat deopotrivă credințele, miturile, legendele și întregul univers al producțiilor folclorice. Mai mult decât atât: strămoșii noștri cei mai îndepărtați cu puțință s-au născut în pădure și tot acolo au așteptat... răbdători și harnici desăvârșirea construcției antroppoide...

Reamintim aceste lucruri știute pentru ca, sărind peste secole și poposind în perimetrul fiuciar al veacului nostru, să avem cel puțin o imagine despre ceea ce au fost și nu mai sînt de mult pădurile de odinioară. Din păcate omul a înțeles, sub raport științific, marea importanță a vegetației forestiere la o dată cînd marile regiuni împădurite ale continentului începeau să se numere pe degetele de la o mîină. Lovită de secure, sacrificată de dragul «merinosului», gonită de civilizație, pădurea a părăsit pe rînd cîmpiile, colinele, dealurile și munții, lăsînd în urma ei o Europă pleșuvă, bîntuită de vînturi și secetă. Celebrii codri de la Windsor, de pildă, au rămas teferi doar în sonetele lui Shakespeare. La mijlocul secolului trecut Anglia, Spania, Italia, Olanda, Ungaria sau Danemarca se numărau printre țările lipsite aproape cu desăvîrșire de vegetație forestieră, terorizate de ierni seci și primăveri secetoase, dar înzestrate în compensație cu cele mai severe măsuri protecționiste. S-au mai salvat ultimele oaze de verdeață. Pădurea nu crește de la o zi la alta și nimeni nu e dispus să reclădească dispărutele zone forestiere renunțînd la ogoare, pășuni și livezi.

La aceeași dată, deci tot spre mijlocul ultimului veac, România se număra, în schimb, printre cele mai împădurite țări ale continentului. Datorăm cele mai prețioase informații privind patrimoniul forestier al patriei unui activ și generos cercetător ieșean, «ingineru-silvicultor» D. Stănescu, autorul «Chartei Silvice a României», apărută la Iași în 1869 în litografia lui Partenie. Pădurile domeniiale notate cu acest prilej (harta a fost întocmită pe baza datelor statistice din Moldova și Muntenia) cuprind o întindere de aproximativ un milion de hectare. Dacă adăugăm la aceasta zona verde a Transilvaniei (precizată în documentele oficiale ale decedatului Imperiu austro-ungar), harta silvică a României însuma la data respectivă circa 2 milioane și jumătate de hectare împădurite. O întindere considerabilă, o bogăție inestimabilă chiar pentru cel de-al 7-lea deceniu al secolului XIX.

Inginerul Stănescu tipărește prima hartă românească a pădurilor atît din dorința de a sugera organizarea unui serviciu silvic, cît și din teama unei rapide destrămări a acestei uriașe bogății naționale, aflată sub ocrotirea unei pravile șubrede, alimentată, la rîndu-i, doar de adierile codului silvic francez de la 1827. Într-o Europă golică de păduri, zona verde din jurul Carpaților putea trece în scurtă vreme în atenția capitaliștilor strălîni amatori de ciștiguri rapide, realizate cu puțină bătaie de cap și pe seama unor investiții modeste. Ceea ce, de fapt, s-a și întîmplat. Întreprinderile forestiere

au apărut ca ciupercile pe întreg versantul vestic al Carpaților, iar influența și zonele de exploatare au cuprins în numai cîțiva ani și regiunile împădurite ale Bucovinei, Moldovei și Munteniei. Ținta principală: lemnul de cherestea. Preferința de căpetenie: pădurea de rășinoase.

Despre jaful criminal care a secătuit pă-

durile patriei noastre vorbesc și astăzi, în regiunile submontane, în inima Apusenilor și în luncile Dunării, piscurile golașe, dealurile sterpe, precum și întinderile unde tăierea pe apucatelea a lăsat urme adînci în echilibrul speciilor, pustiind coastele munților și lăsîndu-le pradă eroziunii.

Din fericire, pădurea clădită cu răbdarea

și truda mileniilor n-a putut fi dobîndit într-un răstimp de 100 de ani. La sfîrșitul războiului, România posedă încă întinse împădurite, iar astăzi fondul forestier o o suprafață de 6 387 000 ha, aproxin 27% din suprafața țării. «Codrul, frat românul» rămîne pînă astăzi nu numai sens paremiologic o imagine a ceea ce putea denumi ambianța vegetală a poporului nostru. Lucrul acesta a permis nu numai instaurarea unor măsuri severe pentru servarea și refacerea patrimoniului forestier ci totodată, prin tăieri mai puține, obținerea unei producții sporite.

MODERNIZAREA UNOR MESERII STRĂVECHI

Gospodărirea rațională a bogăției silvice a impus, încă din primii ani ai construcției socialiste, instituirea unor măsuri de primă urgență: menținerea unei corelații justificabile între cota normală de exploatare și ritmul tăierilor de masă lemnoasă, precum și întreprinderea unei vaste acțiuni împădurire și regenerare a arboretelor. S-a trecut apoi la construcția unei puternice rețele de drumuri forestiere, singurele cărele stare să racordeze pădurea românească la circuitul economic al țării. Aceste ade rate artere ale lumii vegetale au facilitat

între altele, deschiderea unor bazine înfundate, întinderi masive cu munți hirsuți, patria ursului și caprei negre, grandioase laboratoare ale naturii, conservate cu fidelitate de secole întregi: Cerna-Herculane, Vilsan, Rîul Doamnei, Motru-Jiu, Jieț, Olteț, Lăpuș-Cavnic și altele. Recuperarea acestor masive împădurite, diminuarea treptată a transportului feroviar și desființarea plutăritului sălbatic au avut drept rezultat obținerea unor apreciable economii și beneficii, estimate de către specialiști la aproximativ 1 260 milioane lei anual.

Noul drum al lemnului, complexa, complicata și totală lui metamorfoză sînt îndobște cunoscute cititorilor noștri.

În prezent pe teritoriul României funcționează 27 combinate cu profil complex, toate ridicate și utilizate în anii puterii populare. Ele produc: plăci aglomerate, plăci fibrolemnnoase, placaj, furnir, plăci celulare, cherestea, parchete, binale (uși, ferestre), mobilă corp și curbată, caroserii pentru autocamioane, case prefabricate, ambalaje etc. Construcția lor a permis deopotrivă lărgirea considerabilă a produselor semifinite precum și utilizarea aproape integrală a masei lemnoase rezultate din exploatare.

Modernizarea unor meserii legate, prin forța tradiției, de lumea rece și claustrată a codrului, mutarea noilor meseriași la oraș au operat serioase modificări și în structura vechiului profil demografic al orașului, iar în ceea ce privește propriul destin, metamorfoza conferă în plan social trăsături proprii, aspecte profund originale, legate indisolubil de istoria grăbită a unei meserii, transmisă pînă nu demult, în forme identice, de la o generație la alta. Toți, absolut toți sînt originari de la țară, iar cei mai mulți au lucrat ani buni în exploatarea forestieră sau în fabricile de cherestea. Or, de la a mărunți lemnul cu toporul și ferăstrăul și pînă la formarea unor noi deprinderi prin însușirea unor cunoștințe temeinice de mecanică, matematică, electrodinamică și electrotehnică, distanța e apreciabilă. În locul clasicele ustensile ale dulgherului, mașini și agregate complicate. Freze în locul rindelei; ferăstrăul circular cu avans mecanic în schimbul obișnuitului firez; presa hidraulică, ciocanul pneumatic și marile instalații și agregate a căror respirație transpare doar prin intermediul aparatelor de control și măsură.

PĂDURE FĂRĂ USCĂTURI... ÎN SENSUL PROPRIU AL CUVÎNTULUI

Spectaculoasa ascensiune a chimiei de sinteză, capabilă să înlocuiască prin produse macromoleculare numeroase materiale clasice, n-a fost și nici nu va fi încă multă vreme în stare să detroneze supremația lemnului. Mai mult ca altădată, statele lipsite de vegetație forestieră au organizat adevărate campanii pentru refacerea zonelor despădurite.

În România, amplul program de investiții reclamă cantități însemnate de materiale lemnoase, ceea ce, evident, impune de la an la an o raționalizare și utilizare cu maximum de eficiență a rezervelor existente. Pădurea nu se refacă de la o zi la alta. La 20 de ani arborele e abia un copil, la 40 de ani, flăcău, la 60, în puterea vîrstei și abia la 80 de ani bun de tăiat. Mai mult decît atît: în timp ce volumul de construcții crește de la an la an în ritm susținut, rezervele de masă lemnoasă nu pot spori în aceeași măsură.

În lumina acestei situații, analiza modului de consum, a căilor de înlocuire și raționalizare a bogăției forestiere se impune cu acuitate. La Plenara C.C. al P.C.R. din 10-13 decembrie 1969 s-a subliniat necesitatea utilizării cu maximum de eficiență a fondului de materii prime și materiale, îndeosebi prin reducerea consumurilor specifice. În sectorul construcțiilor, de pildă, în 1970 consumul de cherestea va trebui să înregistreze o reducere de 12%. Expresată în masă lemnoasă, cantitatea totală ce se va consuma în acest an se cifrează la peste un milion de mc, cu 14,5% mai redusă decît cu 15 ani în urmă, și aceasta în condi-

țiile creșterii volumului de construcții-montaj de peste 3,8 ori.

Realizări însemnate, dar care, evident, rămîn într-o corelație strînsă cu sectorul chemat să se ocupe direct de exploatarea și valorificarea superioară a masei lemnoase. Or, în acest domeniu a rămas suficient loc pentru mai bine, gospodărirea vegetației forestiere dovedind carențe grave pe întreg parcursul procesului de exploatare și valorificare a masei lemnoase. Ne vom susține afirmația recurînd în principal la cîteva date furnizate redacției noastre de către Ministerul Industriei Lemnului.

În primul rînd, lipsa acută a drumurilor forestiere pentru foarte multe masive împădurite. De aici suprasolicitarea unor parchete, tăierea concentrată atît în pădurile exploatabile cît și în cele preexploatabile, ceea ce determină lichidarea acestora cu șapte sau zece ani mai devreme. În această situație se găsește bunăoară bazinul din valea Cernei, lipsit în mare măsură de drumuri forestiere laterale.

Vom aminti în continuare insuficiența preocupare pentru recuperarea și folosirea masei lemnoase trîntite la sol prin forța uraganelor montane, milioane metri cubi de masă lemnoasă care zace abandonată sau intră în exploatare cu întîrziere, într-un moment cînd procesul de depreciere este extrem de avansat. Așa, de pildă, în raza unităților Combinatului de exploatare și industrializare a lemnului-Focșani zac nelichidate în parchete peste 250 000 mc lemn.

Un alt exemplu nefericit ni-l oferă zona inundabilă a Dunării, unde s-au executat în acești ani masive defrișări. Au rezultat zeci de mii de metri cubi de material lemnos căruia, fapt intolerabil, nu i s-a găsit pînă în prezent nici o utilizare. Nu cunoaștem cantitatea exactă a lemnului irosit în această parte de țară, dar știm că ea acoperă deocamdată sute de hectare de teren arabil. Într-o situație asemănătoare se găsește și zona forestieră din dreptul Porților de Fier, unde, din pricina inundațiilor, o cantitate însemnată de masă lemnoasă rămîne practic inutilizabilă. Noul drum forestier se va termina probabil în 1971, iar din această cauză se suprasolicită unitățile învecinate unde tăierea intensă provoacă pagube ireparabile.

Nu este lipsit de interes să privim cu atenție și în ograda celor chemați să utilizeze cît mai bine masa lemnoasă: fabricile combinatele de exploatare și industrializare a lemnului. Pentru exemplificare vom folosi aceste date comparative: în timp ce Fabrica de plăci fibrolemnnoase din Pitești folosește ca materie primă 70% deșeuri, fabrica de P.F.L. din Comănești întrebunțează numai 49%, cea din Tg. Jiu 42%, iar fabrica din Gherla doar 19%.

*

Am amintit la sfîrșitul rîndurilor noastre aceste regretabile exemple (și care nu epuizează nici pe departe lista celor existente pe întreg cuprinsul țării) pentru a aminti cîteva adevăruri elementare: nimeni nu cîștigă construind cu o mină și stricînd cu alta. Nimeni nu obține rentabilitate adunînd pierderile cu cîștigurile, anulînd beneficiile prin risipă și hîrnicia unora prin indolența altora.

Din fericire, rezultatele pozitive obținute pînă în prezent ne îndeamnă totuși să rămînem optimiști. Valoarea produselor obținute dintr-un metru cub de masă lemnoasă — și în condițiile diminuării resurselor de lemn — a crescut continuu, depășind la finele lui 1969 cu circa 13% valoarea produselor obținute în anul 1965. În aceleași condiții de exploatare și prin sporirea gradului de valorificare superioară, producția globală și marfă a Ministerului Industriei Lemnului urmează să crească în 1970 cu 5,4% față de 1969, în special pe seama produselor cu grad avansat de prelucrare. Nimic mai concludent decît aceste cifre statistice puse la dispoziția revistei noastre de către Ministerul Industriei Lemnului: în 1969 producția-marfă vîndută și încasată a crescut față de 1968 cu circa 6%, în condițiile utilizării aceluiași volum de masă lemnoasă. Aceasta înseamnă că întregul spor al producției anului 1969 a fost dobîndit pe seama valorificării superioare și complexe a materiei prime.

FOTO PRES '70 MARTIE

1 Prezența la Erfurt a sute de ziaristi, din zeci de țări, ația în întreaga presă mondială a numeroase comeri și imagini legate de întâlnirea dintre președintele Congresului de Miniștri al R.D. Germane, Willi Stoph, și cancelar R.F. a Germaniei, Willy Brandt, oglindesc chiar și în ele importanța acordată acestui eveniment, consic ca un act pozitiv în viața internațională.

2 O fotografie luată imediat după atentatul eșuat împotriva președintelui Republicii Cipru, arhiepiscopul Makarios III, rafală de armă automată a fost trasă asupra elicopterului acestuia, imediat după ce părăsise locuința din Nicosia.

3 O etapă importantă în «Zafra celor 10 milioane» a fost înregistrată în Cuba o dată cu realizarea a cinci milioane de zahăr prin munca entuziastă a sutelor de brigăzi de macheteros și a muncitorilor din fabricile de zahăr. În fotografia pe membrii unei brigăzi frunzase din provincia Havana.

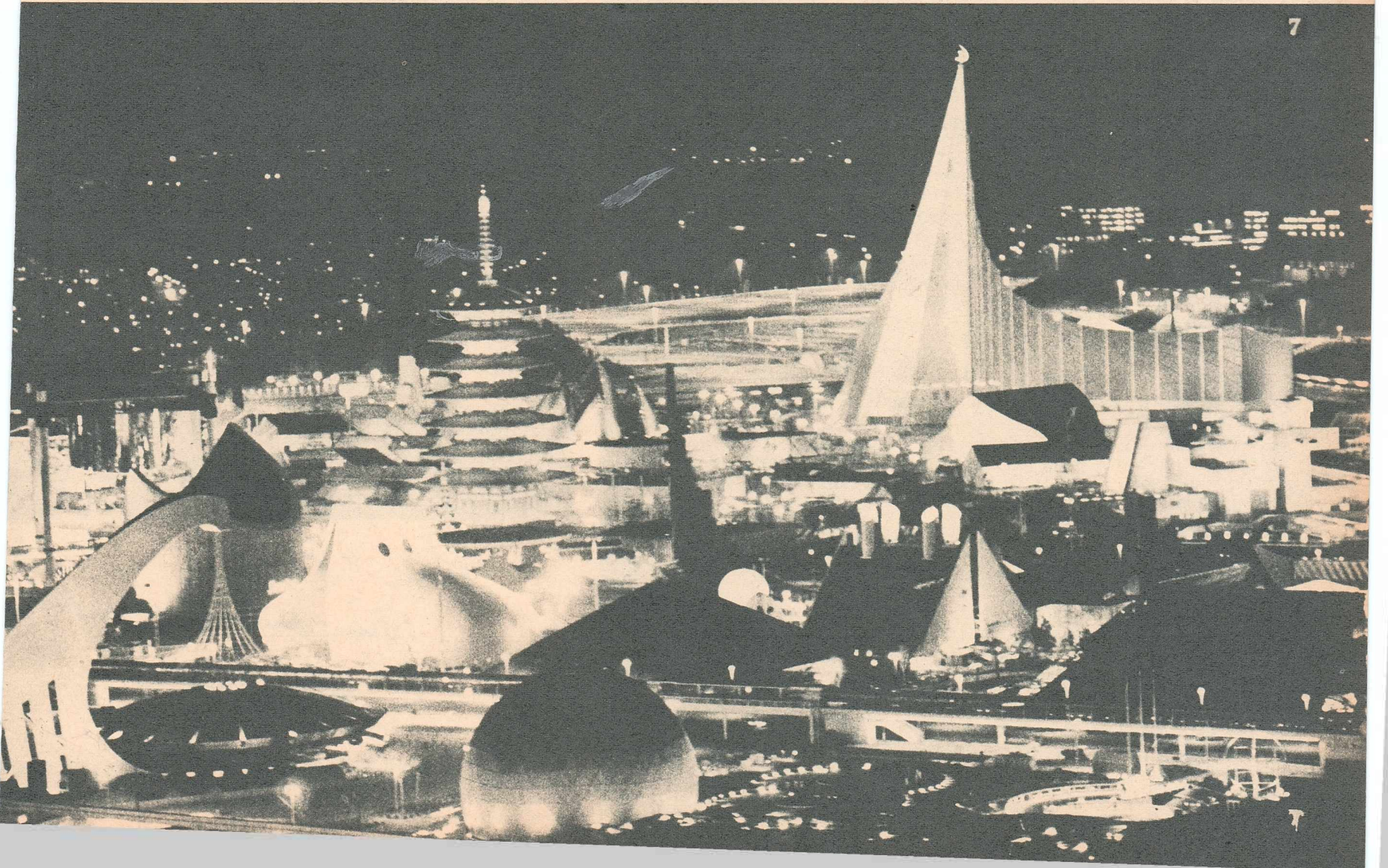
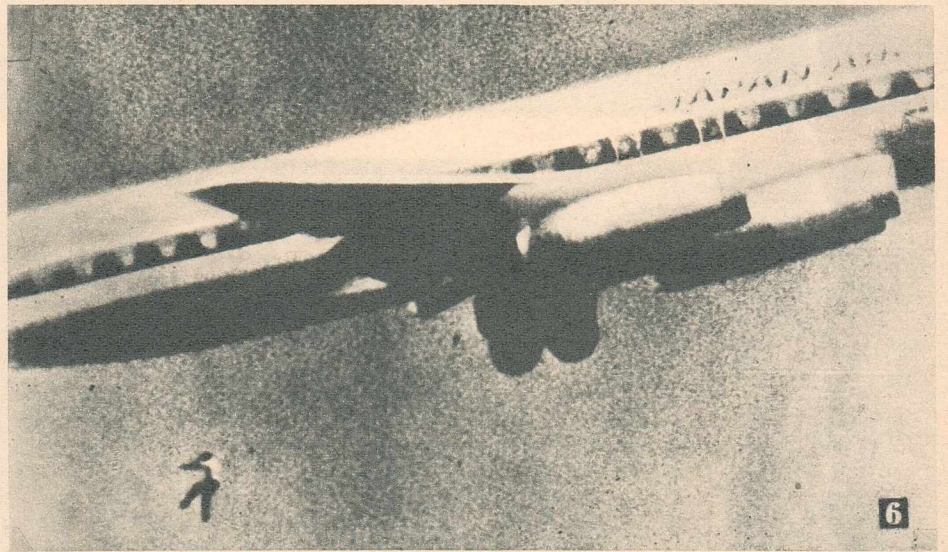
4 Noapte în plină zi — sub acest titlu s-a relatat în multe publicații despre fenomenul datorat unei eclipse de soare și care a putut fi observat numai în emisfera vestică a globului. Condițiile deosebit de interesante ale eclipsei discului solar de către Lună — îndeosebi datorită faptului că soarele se afla în perioada de maximă activitate — stârnit un puternic interes în rândul savanților, aproximativ o mie de oameni de știință din 13 țări sosiți special pe continentul american. Și al fotoreporterilor, care au întrecut în a realiza imagini cât mai sugestive, ca de obicei, de la Washington, cuprinzând mai multe fotografii într-una singură.

5 De astă dată nu într-un film, ci într-o acțiune politică detinut rolul de protagonistă binecunoscuta actriță Jacqueline Bonda: ea a fost arestată deoarece a luat parte la o demonstrație a indienilor la Fort Lawton, prin care aceștia cerut evacuarea fortului militar de aici și transformarea sa într-un centru cultural al indienilor. Ea a răstos totodată o cuvântare în fața soldaților în legătură cu războiul din Vietnam și necesitatea de a i se pune capăt.

6 Reacția promptă a posesorului unui nou aparat fotografic venit pe aeroportul din Sydney (Australia) să-l încerce, prilejuit surprinderea pe peliculă — și apariția în multe reviste din lume — a acestui tragic accident, căruia i-a căzut victimă un băiat de 14 ani. Animat de spiritul aventurii, el s-a ascuns în nișa trenului de aterizare pentru să vadă lumea; el nu știa însă că, în momentul răsirii ariilor avionului, trapa se deschide. Și căzut de la 50 m înălțime, s-a zdrobit de pământ.

7 Iată, concretizat, rodul pregătirilor întreprinse de-a lungul a aproape trei ani pe o suprafață de 330 ha — la 16 km de centrul orașului japonez Osaka: «Expo '70» cu cele 15 pavilioane reprezentând 77 țări.

Saint Lawrence, fluviul care
duce spre și dinspre nord
bogățiile țării.

CANADA DUS-ÎNTORS

Însemnări dintr-o călătorie de Margareta PÎSLARU

Înapoiată de curind dintr-un turneu de două luni în Canada, răst în care a prezentat un număr mare de spectacole și de concerte la po- rile de radio și televiziune și a adunat un număr și mai mare de apla- și aprecieri elogioase din partea publicului și a cronicarilor de presă, Ma- garetă Pislaru își împărtășește, la solicitarea redacției noastre, impri- din această călătorie. Din modestie, probabil, ea nu se referă în însem- rile sale la latura «pur profesională» a turneului, la succesele înregist- (succese pe care, de altfel, atât revista noastră cât și alte publicații le consemnat la timpul lor), ci numai la cele văzute ca simplu călător în ț- din nordul continentului american.

Și exploatarea petro- lui s-a intensificat aici în ultimii ani. În foto- grafie, muncitori petro- liști într-unul din mo- mentele dificile ale ac- tivității lor.

Pom "Flacăra"
Bun amicalment
Omar Sharif

Alături de Omar Sharif, după una din emisiunile în culori ale televiziunii din Winnipeg, în care au apărut împreună. Cu acest prilej, Omar Sharif a transmis, prin intermediul Margaretei Pislaru, un „foarte amical salut cititorilor «Flăcării».”

York. În vaporul care, din oră duce vizitatorii la bătrîna Sta- Libertății, inverzită de ploii și ne.

Într-o emisiune la televiziunea din Montreal. Margareta Pislaru, Georges Boulanger — actor și cîntăreț canadian de mare popularitate — și cunoscuta formație malgășă «Les Surfs», care, de asemenea, transmit prietenilor lor din Româ- nia «Simpatie și cele mai bune sentimente».

Manifestație a partizanilor independenței provinciei, cu predominanță francofonă. Quebec.

*Avec nos meilleurs souvenirs
et nos sympathies*

Les Surfs

ni curg gîndurile, așa ca nisipul printre degete, tîrîite
ăbite...

nu voi face ordine în ele, ar suna fals. Le voi lăsa să
cum vor ele, amintirile. Să se prezinte singure, să
nă tot ce au de spus și apoi să plece cînd sacul s-a golic.
șă, ca Micul Prinț, privesc lumea asta mare și nouă
tru mine, plină de ciudătenii, de contraste, de parado-
l. Noul, sub toate formele, mă atrage ca un magnet
nă străduiesc cu tot ce am să-l înțeleg, să-mi mențin
erea de adaptare de care avem atîta nevoie în acest
al al noutăților zilnice.

DECEMBRIE 1967. Primul zbor peste Ocean. Cuba,
soarelui și a mării, pe care o iubesc atît (notam eu în
nda mea).

DECEMBRIE 1969. Al doilea zbor peste Ocean. Con-
t puternic. O lume nouă, Canada, țara zăpezilor scîn-
toare, a căsuțelor de zahăr, a vinatului bogat și de tot
l, a pădurilor fără sfîrșit. Canada, cu fărîșit, cu comori,
bogății naturale ca-n povești — dacă ne gîndim cît ni-
l, aur, zinc, azbest, minereu de fier are. Rezerve im-
tante de uraniu și plumb, o agricultură avansată (a
ra țară producătoare de grîu a lumii capitaliste), bo-
ia apelor (energie electrică) sînt doar o parte din
urile pe care natura le oferă aici cu generozitate oa-
nilor (numai aproximativ 20 000 000 locuitori pe o
indere aproape cît a bătrînei Europe). Canada, țară al
ei drapel alb cu frunza-i roșie de arțar simbolizează
ea și dragostea pentru natură.

/întul șuieră povești fantastice. Gerul năprasnic pic-
ză obrajii bătrînilor și ciupește în joacă năsul copiilor;
— ce să-i faci? — viscolul nu e de acord cu noua modă
xi și dezgolește genunchii fetelor.

Mașini enorme gonesc ca turme de animale preistorice
căutarea hranei. Alunecă, se învîrtesc în loc, se îmbrîn-
sc din cînd în cînd, apoi își continuă cursa frenetică. Ză-
da înaltă amortizează orice zgomot, totul amintește de
mul mut. Oamenii se duc și vin, zgribuliți, grăbiți de
iji, infoliți după ultimul jurnal. Parcă-s năluci moto-
tate.

Ca niște monștri ce scot foc pe nări, reclame uriașe pulsea-
șuvoaie multicolore de lumină, marcînd ritmul demen-
al al vieții. Parcă-i un nou dans la modă și parcă cel mai
zblîntuit din cîte au fost. Trepidant, continuu, obsedant.
i s-a părut că deslușesc un cîntec cu un singur refren care
repetă cu încăpăținare zi și noapte, fără oprire, înne-
unitor:

GRĂ-BEȘ-TE-TE
GRĂ-BEȘ-TE-TE
N-AI TIMP
N-AI TIMP
GRĂ-BEȘ-TE-TE

Aici, la Winnipeg, numai bătrînul Parlament rămîne ne-
ăsător în fața acestei goane după nu se știe bine ce, a
cestui joc de-a v-ați ascunselea care se rotește în jurul
ui. Iarna i-a dăruit în semn de omagiu o mantie imaculată,
ar «Golden Boy», băiatul de aur scăpat din miinile pira-
lor, care-i împodobește creștetul, dă parcă sfoară în țară
ă anul 1970 este an de sărbătoare pentru provincia Ma-
nitoba (una din cele 10 provincii ale Canadei, cu capitala

la Winnipeg), că anul acesta aniversază împlinirea unui
secol de la crearea sa. «La mulți ani», i-am urat la rîndu-mi,
și, atrasă de frumusețea picturilor și sculpturilor pe care
le găzduiește clădirea, am pășit pe lungile coridoare care
mi-au depănat istoria acelor locuri.

Muzeele canadiene pe care le-am vizitat au adunat fru-
museți de tot felul. Aici s-au interferat idei și curente re-
zultate din aportul naționalităților care au încercat să
creeze în această țară un ansamblu armonios, echilibrat,
solid.

Canada este — se știe — o țară bilingvă, aici se vorbe-
sc atît engleza cît și franceza (sînt și școli, și ziare, și emisiuni
la radio și televiziune într-una sau alta din aceste limbi).
Între cele două comunități lingvistice armonia nu este
totdeauna deplină, balanța avantajelor, în special econo-
mice, înclinînd ceva mai mult de partea cetățenilor de
limbă engleză. Mi-a fost dat însă uneori să aud, în această
țară binațională și bilingvă, un mod combinat de a vorbi,
în genul «Of course, demain at five. Today je suis busy...
See you, au revoir...» Și aceasta mai ales în Montreal —
supranumit «cel mai mare oraș francofon al lumii» dinafara
granițelor Franței.

Totul este ciudat și nou pentru mine. Filmele sînt în-
terrupte, cînd ți-e lumea mai dragă, de reclamele pastelor de
dinți X și Y, recomandate cu un «smile» fermecător de
fete, care de care mai frumoase. Cînd viața eroului este în
pericol și te întrebți cu teamă dacă va fi sau nu împușcat,
brusc, tu, spectator, ești întrebât: «Vrei să fii iubit cu ade-
vărat? Spală-te pe cap numai cu șamponul «Beautiful!»

Între timp, după o luptă crîncenă, eroul nostru a murit...
Nu mai pot pricepe nimic, pierd firul acțiunii, devine erva-
nt și nu deconectant... Cei cîțiva tineri din jurul meu
continuă să mestece chewing-gum, urmăresc mai departe
desfășurarea filmului.

Firește, pe lista locurilor interesante de vizitat au figu-
rat și catedralele, bisericile, mărturiile vieii ale culturii și artei
de-a lungul veacurilor. Stiluri diferite, de la gotic pînă la
construcțiile contemporane din sticlă și beton. Și aici sur-
prizele s-au ținut lanț. Sutele de scări din fața catedralei
Sf. Iosef din Montreal, odinioară urcate în genunchi
«spre iertarea păcatelor», au fost înlocuite cu scări ru-
lante ca în metrouri. Luminările, altădată de ceară, au
acum în vîrf beculuțe care se aprind la introducerea unei
monede de zece cenți. Ca să nu mai amintesc că slujbele
religioase se rostesc la microfon, prin stații stereo, în
acompaniment de muzică «beat» și se transmit în culori
pe unul din cele 12 canale ale televiziunii.

Aș vrea să mă mai refer la acele cîteva aspecte pe care
le-am putut remarca cu privire la tineret. Desigur, nu este
cazul, nici nu intenționez să fac o analiză sociologică sau
psihologică. Dar nu pot trece fără să observ și fără să-mi
fac o părere despre tot ceea ce mă înconjură. Pe lângă ti-
neretul studios, preocupat de problemele reale ale vieții
(și am vizitat Universitatea din Winnipeg, construită chiar
de studenți), există și numeroși pierde-vară, copii de bani-
gata, fără griji, fără dorințe, fără preocupări, plictisiți pentru
că au tot, pentru că au fost prea răsfățați și care, în căutarea
senzaționalului — a acelor bucurii și plăceri (pe care ei nu
știu că doar în muncă le poți găsi) — consumă stupefiante,

creindu-și o lume de himere, o lume falsă, decad treptat
și ajung într-o stare apropiată primitivismului. Și asta unde?
În centrul unei civilizații evidente. Mie una mi-au provocat
milă.

În drum spre New York stătea în fața mea în avion un
tînr hippy. Părea pașnic, nimic de spus. Dar, Doamne...
răspîndea un miros asfixiant.

Mi s-a spus: «E o modă...» Nu cred, cînd vorbim despre
progres și civilizație, mi se pare ridicol să se susțină că
murdăria ar fi o modă a zilelor noastre.

Cum mai sînt atîtea de spus mă voi strădui să abordez
pe cît posibil un stil telegrafic.

...La concertele lui Tom Jones, admiratoarele, parcă
ieșite din minți, distrug scaunele, sălile, își pierd graiul
răcînd bezmetic; consumă o energie pe care n-au, pe-
semne, unde s-o întrebuițeze. Așa iau naștere adevărate
crize de isterie generală.

...Ziarele cotidiene au zeci de pagini, simbăta ating chiar
suta (cine are oare timp să le citească?). Nu-i mai puțin
adevărat însă că 80% din spațiul îl ocupă reclamele.

...Parcajul mașinilor a devenit o reală problemă. Dacă
ai norocul să găsești totuși un loc, iei după aceea un taxi
și te duci unde ai nevoie.

...La Toronto, spre surpriza mea, mulți, foarte mulți
italieni care te îmbie la tot pasul cu tradiționala plăcintă
italiană «pizza». La numai o oră de oras, vestita cascadă
Niagara pe care n-am putut-o admira din pricina celor
45° sub zero.

După 48 minute de zbor ajung la New York. Uriaș stup
cu biziit asurzitor, cu străzi paralele interminabile, de-a
lungul cărora ai senzația că asîști la curse automobilistice.
Cînd se aprind reclamele, cel mai cuminte este să-ți pui
ochelarii de soare (cel puțin așa am încercat eu să-mi pro-
tejez ochii). Hîrtii cad de la etajele zgîrie-norilor, strivești
sub picioare coji de portocale. Șlagăre țîșnesc din difuzoare,
se amestecă, se concurează, se confundă. Și iar lumini, și
iarăși curse, iar hîrtii și fete-n pantaloni. Mulți încearcă
o evadare spre periferie, afară din oraș, departe de biziitul
asurzitor...

În comparație cu New Yorkul, orașele canadiene sînt
totuși ceva mai potolite. Deși vecinătatea cu Statele Unite
se resimte destul de puternic în multe domenii ale vieții,
dacă faci o paralelă între cele două țări, Canada îți apare
ca o oază de liniște. Canadianii țin la liniștea asta și la tot
ce au ei specific și încearcă să se apere, să se smulgă de sub
influența — moravuri, încercare de acaparare a resurselor
naționale etc. — americană.

Acum, după ce am văzut cu ochii mei cîteva dintre marile
orașe ale lumii capitaliste, realități care de departe păreau
îmbrăcate într-un fel de aureolă mi-au apărut în adevărata
lor lumină. Am putut fi martora tumultului acestor mari
aglomerări umane, a întrecerii continue cu timpul, dar
am întîlnit și atîția oameni singuri, înstrăinați de tot și de
toate, oameni care nu știu ce să facă cu viața lor și oameni
care, în căutarea unei fericiri iluzorii, se autodistrug, pradă
viciului drogării. Spectacol tragic și paradoxal care mi-a
lăsat pe undeva un gust amar.

GO CITEV

Autoportret (1815) ▾

Colosul

Francisco José Goya y Lucientes, fiul unui mediocru poleitor de rame aragonez, aduce în pictură nu numai sufletul său bintuit de fantastic și eresuri, de obsesii și spaime, dar și un nou înțeles pentru artă. El destramă și nimicește canoane și, în numele libertății spirituale, proclamă în pictură dreptul egalitar al uritului și frumosului. Pentru el în fiecare există străluciri de sublim. Creînd o nouă tradiție, el aduce pe scena gravurilor, cartooanelor și pinzelor pe lângă atâtea neliniști și viziuni stranii, și scene și pasiuni populare. Se presimt în toată arta marelui spaniol mișcările artistice novatoare ale secolului următor. «După cum poezia antică se trăgea din Homer, tot astfel pictura modernă începe cu Goya» (L. Venturi).

Cartoanele încă nu trădează spiritul goyesc. Nimic fantastic sau terifiant. Ele prezintă o primă și senină etapă plină de candorile manifestărilor colective, o revărsare impetuoasă a unei fantezii prolifice: «Vinzătorul de veselă», sau «Chitaristul orb», «Toamna», sau «Baba-oarba», sau «Manechinul» (pe care-l publicăm). Adeseori avem impresia că intrăm în domeniile mirifice ale feeriei. Modele de tapiserii pentru manufactura regală, cartoanele erau în ton cu gusturile aceluia sfârșit de secol, cu predilecția de a imagina jocuri, spectacole și serbări cîmpenești, din care, la Goya, nu va lipsi spiritul popular. Neavînd pretențiile unui finisaj academic, cartoanele pictate pot permite artistului să fie și spontan, și inventiv. Fără să fie geniale, lucrările aduc în schimb o lume autentică, adeseori trivială și dominată de instincte. Peisajul e estompat, dar e prezent omul, grație gesturilor lui, bucuria cu care trăiește evenimentul. Scenele sînt realizate în tușe rapide (trădînd plăcerea artistului care le pictează) și în tonuri cu transparente suave...

...Un tablou din 1795. Să privim pe această doamnă proiectată într-un peisaj banal. Are grație, e frumoasă, dar pozează rigid, ca un manechin. O revedem, într-o superbă rochie neagră, într-o altă pinză din 1795. Este Maria del Pilar Teresa-Cayetana, a treisprezecea ducesă de Alba. Goya, generos, a luat-o cu el în istorie, lăsînd posterității critice o controversă: tot ducesa de Alba e reprezentată în cele două capodopere: «La Maja desnuda» și «La Maja vestida»? Dar pînă cînd controversa va fi încheiată s-o acceptăm pe ducesă ca ipotetic model. Ceea ce surprinde însă e apariția unui nud în opera lui Goya: în Spania nudul era interzis, pedepsit cu exil sau închisoare. Tablourile, ferite de ochiul puritanilor, au zăcut însă în colecția privată a

Manechinul ▸

A —

BLOURI DIN PRADO

La Maja vestida.

primului ministru Godoy pînă în 1808. Apoi cînd sînt confiscate, fiind considerate obscene, Goya apare (în 1815) în fața Tribunalului Inchiziției... Cele două **maja** reprezintă un alt mod de a recepta frumusețea, în care voluptatea e destăinuită fără ipocrizie.

Invazia francezilor, războiul de guerilă din anii 1808-1814 dezlănțuie în Goya ura și deznădejdea, neliniștea și durerea. «Autoportretul» din 1815 ni-l arată obosit, cu ochii neliniștiți, un bătrîn surd.

Omul acesta, martor al atîtor acte de violență și de in-justiție, trăiește o dublă tragedie: una personală și alta a întregii națiuni spaniole, ridicată într-o luptă de rezistență eroică împotriva cîmpitorilor. Țara trecută prin foc și sînge îl umpluse de minie pe omul Goya. La Saragossa văzuse ruinele orașului, la Madrid asistase la revolta populației împotriva cavaleriei lui Murat. Urise din tot sufletul pe invadatorii care au înecat în suferință pămîntul Spaniei, dar în același timp, ca un adevărat patriot, se mindrise și participase afectiv la eroismul popular. Ciclul de gravuri «Dezastrele războiului» vor povesti patetic despre această epocă. Tot din această perioadă datează și «Colosul»...

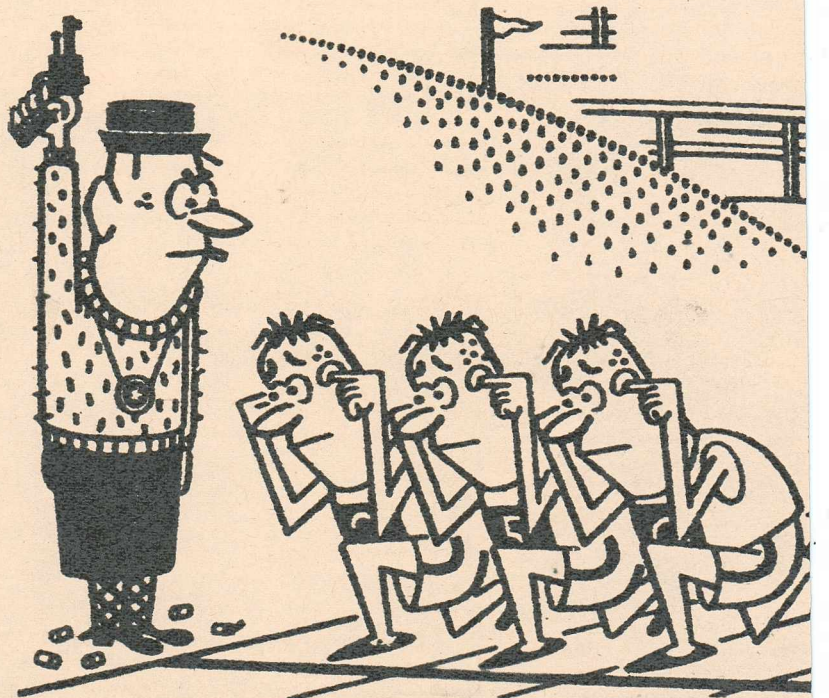
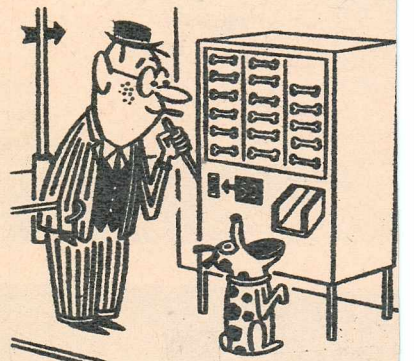
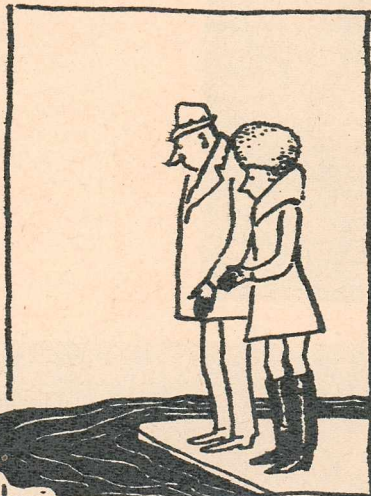
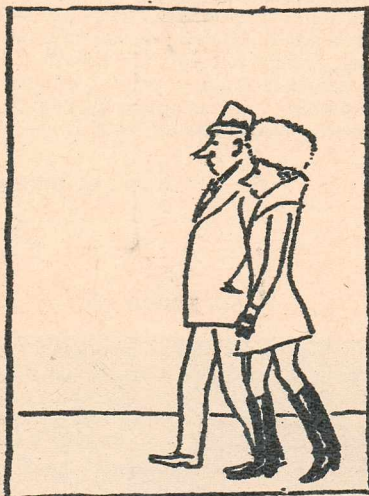
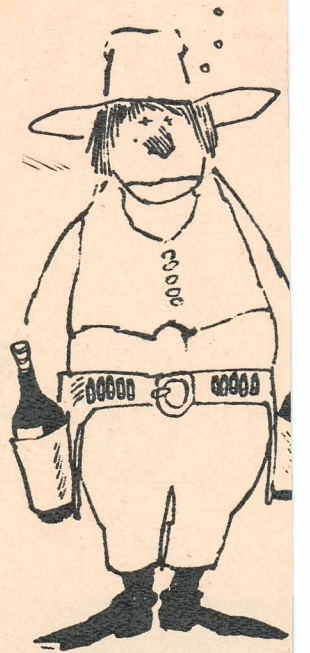
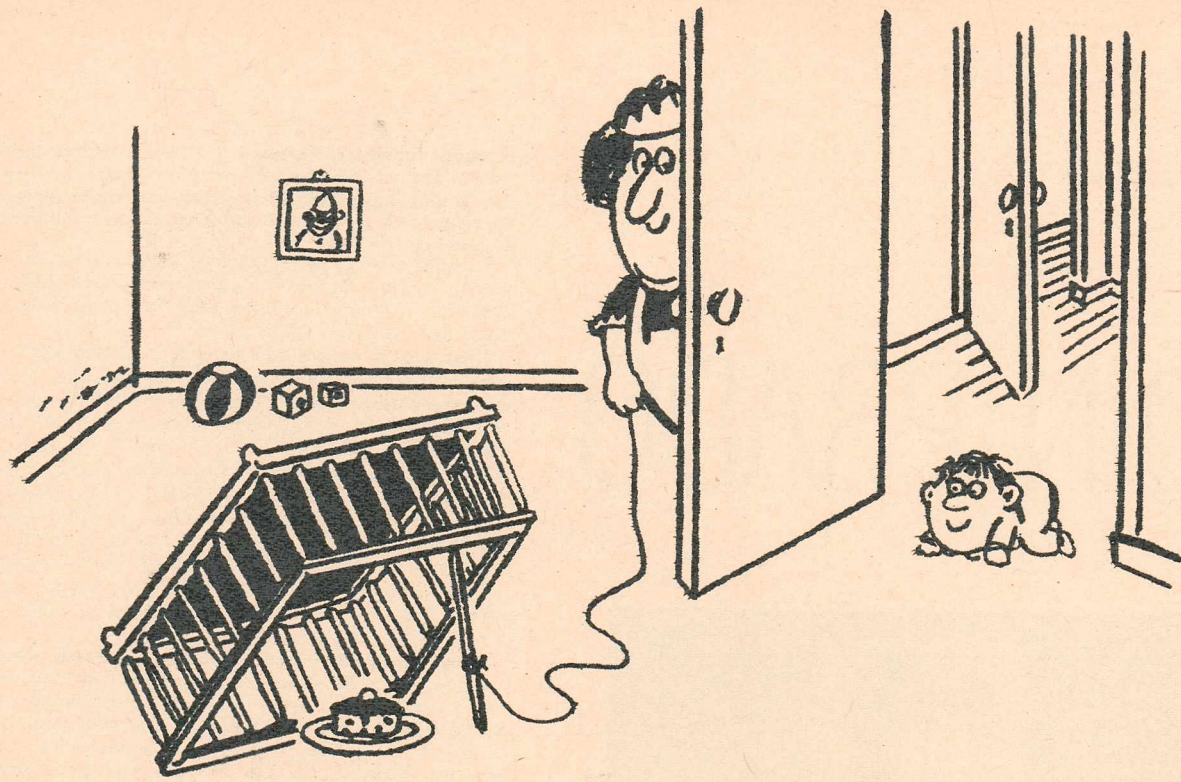
Apoi va veni relegarea.

Izolată în casa lui de lîngă Madrid — Quinta del Sordo — lucrează o serie de stampe («Desperatele»), invenții cu caracter criptic, dar și ciclul mural al «picturii negre» de pe pereții «Casei surdului». Picturi aproape monocrome, lucrate în tierra di Sienna și tierra de Sevilla, fără legături între ele, în care «... ca niște vrăjitoare își vor da întâlnire Melancolia, Mizantropia, Spaima, Disperarea... tripla văduvie: Boala, Bătrînețea, Surzenia» (E. d'Ors). Realul, miticul și fantezia se amestecă în aceste scene, mai degrabă viziuni terifiante, în care chipurile oamenilor par a fi măști și viața — oroare. Priviți pe cei «Doi bătrîni mîncînd supă». Comentînd picturile murale din «Quinta del Sordo», ulterior transpuse pe pinză și expuse la Muzeul Prado din Madrid, istoricul de artă L. Venturi remarcă: «S-a spus că această operă este „deruta picturii”. Credem că oricine trebuie să-și dea seama că în aceste fantezii, dimpotrivă, pictura își găsea drumul... Este cucerirea autonomiei picturii, atît sub raportul formei plastice, cit și în raport cu natura fizică».

C. BOZBICI

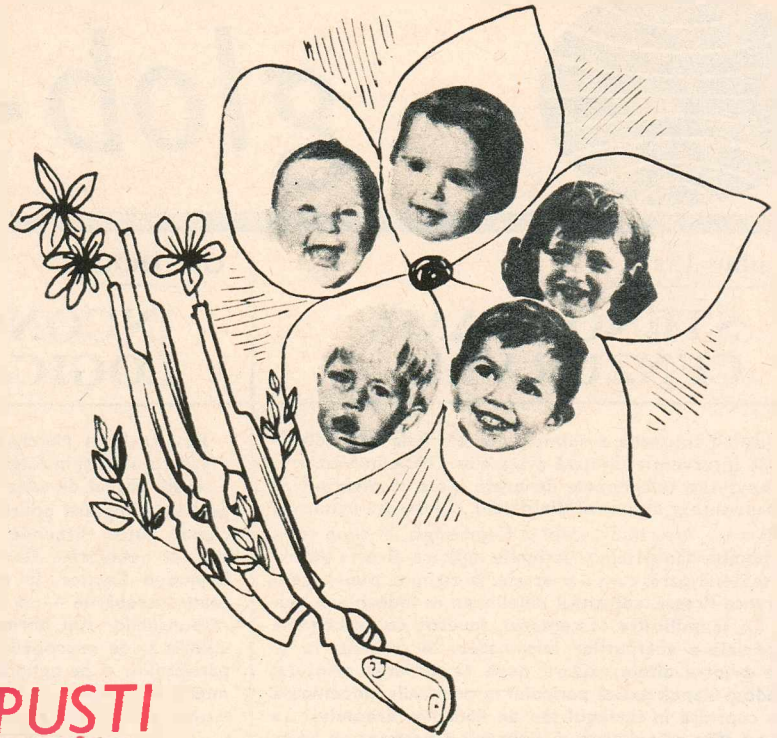
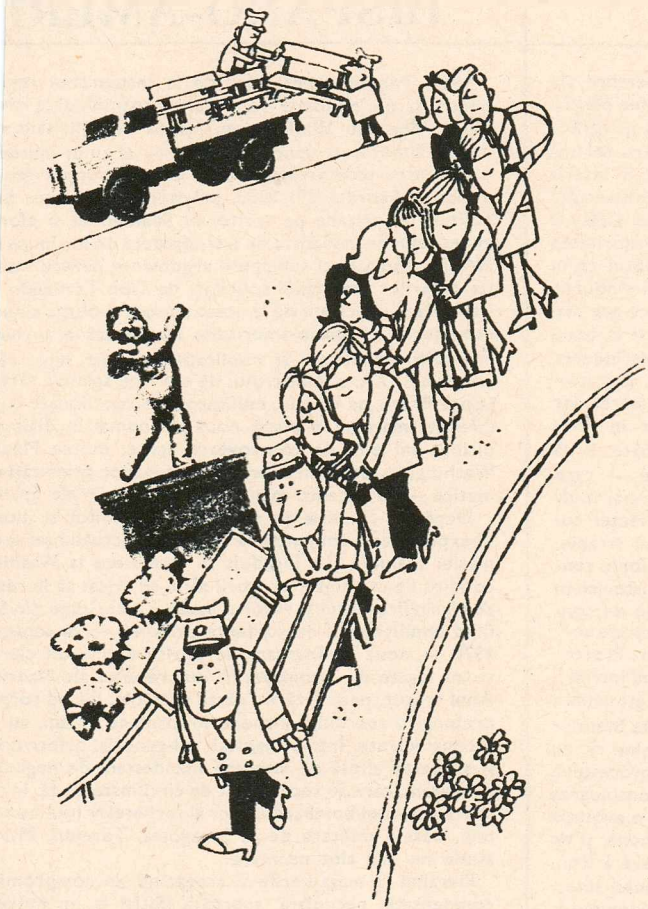
Doi bătrîni mîncînd supă.

arietăți

MOR DE PESTE HOTARE

PUȘTI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

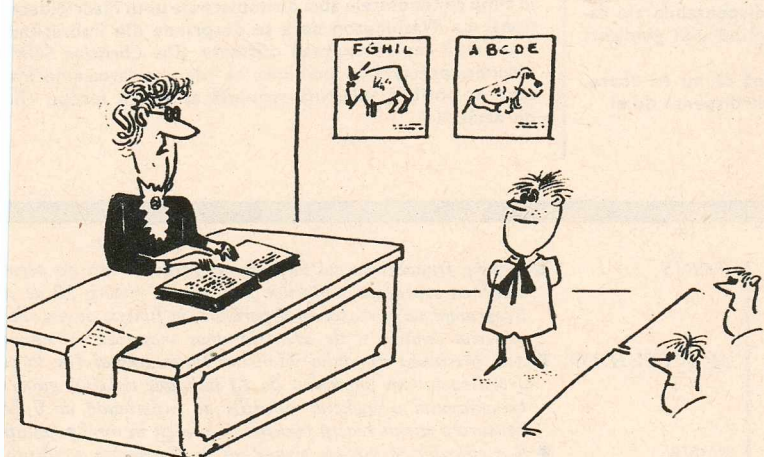
ORIZONTAL: 1) Puști — La ochi. 2) Puști (sing.) — Patul puștilor (pl.). 3) Detectează mirosul prafului de pușcă — Frumos, la puști — Seve! 4) Mobilul războaielor — Împușcătură — Sfișiate. 5) Întoarceți-vă! — Stabilește condițiile în care poate fi purtată o pușcă (pl.) — Riu în Elveția. 6) Apărută pe neașteptate — Cu pușca la ochi. 7) Fluviu european — Eroina nuvelei «Drept la țintă» de Alexei Tolstoi, care se clasează pe locul întâi la o întrecere de tir — Împușcat pe la spate! 8) Țară asiatică. — Parte a puștii — Literă chirilică. 9) Pușcă... mare — Prenume bărbătesc. 10) Inofensiv — Tirul, de pildă. 11) Stau sub amenințarea puștii.

VERTICAL: 1) Se păstrează în

pușculiță — Cu capsă pusă. 2) Apasă pe trăgaci — Marini! 3) Întreprindere metalurgică de stat — Caută lei... cu pușca. 4) Inimă de gheață! — Gol pușcă... (fem.). 5) ...și iar gol pușcă (fig.) — Riu în R.S.F. Iugoslavia. 6) Se împrășteie din pușcă — Operație la cap! — Comandă de marș. 7) Jăritic (inv.) — Stirnește vînatul spre pușcași. 8) Expus la aer — Salt înainte! 9) Localitate în Pakistan — Atac pe centru! — Capabil. 10) O împușcătură, la sfîrșit! — Susține spicul — Viteji. 11) Montează și demontează țeava. 12) Exigent — Se ia la ochi cu pușca.

Adam STOICA

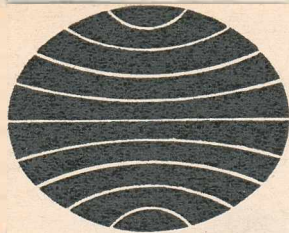
Cuvinte rare: AAR, ETI, NIN, SEG, IGAU.

— Cum te cheamă? Și să nu sufle nimeni!

Dezlegarea jocului CÎND ÎȚI PIERZI CAPUL..., apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) CAIETE — SPIC. 2) INOVAȚII — RA. 3) TALONAT — LIP. 4) LACAT — IUTA. 5) AI — A — EMANAT. 6) UZATA — ATA — A. 7) TAT — CARA — AT. 8) OTELURI — OCA. 9) A — NETA — CAT. 10) RUTA — RIUSOR. 11) EFECT — UMERE.

globe-comentar

Nicolae LUPU

STENOGRAMA CENZURATĂ

În ultimii ani scena evenimentelor din Asia a fost dominată de intervenția militară a Statelor Unite în Vietnam. De citeva zile telegramele de presă încep să menționeze în acest context nu numai Vietnamul, ci întreaga peninsulă indochineză, incluzând Laosul și Cambodgia. În timp ce în Laos bombardamentele și acțiunile militare directe americane se desfășoară, cum s-ar spune, la «lumina zilei», agenția France Presse, sub titlul «Nelinește în Indochina», publică un semnificativ comentariu, investit cu autoritatea semi-oficială a «cercurilor informate». În comentariu se spune printre altele: «Oare după răsturnarea prințului Norodom Sianuk există pericolul ca peninsula indochineză să fie cuprinsă în întregul său de flăcările războiului? La Paris s-a aflat cu nelinește că avioanele americane au bombardat o poziție «inamică» pe teritoriul cambodgian. În cercurile informate franceze acesta este considerat un semn prevestitor al gravității situației create».

De altfel acesta nu este primul semn. Încă mult înainte de a avea loc răsturnarea din Cambodgia, în zilele de 18 și 19 noiembrie 1969, la o ședință închisă a Comisiei afacerilor externe a Senatului S.U.A., s-a desfășurat un dialog, cunoscut dintr-o versiune cenzurată, între senatorul Gore și ministrul apărării, Laird. Fiind întrebat în legătură cu afirmațiile administrației asupra duratei implicării S.U.A. în Vietnam, Laird a spus: «Nu vreau să prezic că nu va mai fi vreun război în curs de desfășurare peste trei ani în Asia de sud-est». Ziaristul francez Jacques Decornoy arăta în «Le Monde diplomatique» că această «declarație nelineștitoare» nu prevestește «nici dezangajarea militară din Asia, nici nu oferă asigurarea că noi intervenții sint excluse». Evenimentele din Laos și Cambodgia vin să ofere însă exemple concrete asupra înțelesului stenogramei cenzurate. Un alt senator, Javits, a constatat, în urma unor convorbiri cu înalte oficialități americane, că ar exista un plan al «vietnamizării», pe care administrația nu vrea să-l aducă la cunoștința opiniei publice deoarece consideră că un asemenea lucru «nu este înțelept». Un corespondent semnalează că, chiar și pe cale particulară, li se refuză senatorilor orice informații privind durata planului și implicațiile sale. Dar se pare că evoluția evenimentelor și-a asumat sarcina să dezvăluie, nu numai senatorilor, informațiile pe care administrația le ține ascunse. Opinia publică începe să observe că «vietnamizarea» nu numai că nu duce la încetarea intervenției militare americane în Vietnam, dar implică primejdia extinderii conflictului în întreaga peninsulă.

Noile elemente de încordare în regiunea Asiei de sud-est, intensificarea bombardamentelor americane asupra teritoriului Laosului, precum și situația creată în Cambodgia ca urmare a recente lovituri de stat, arăta ministrul de externe român, la ultima sesiune a Marii Adunări Naționale, provoacă îngrijorare, deoarece ele complică și agravează situația în această regiune, aducând prejudicii mișcării de eliberare a popoarelor, luptei lor pentru apărarea libertății și independenței naționale. Comentatori și personalități mondiale consideră evoluția din Asia de sud-est încărcată de amenințări la adresa păcii, tocmai în momentul când s-au creat posibilități apreciabile pentru stingerea focarului din acea parte a lumii. De aceea este reafirmată opinia că nu-i prea târziu pentru ca glasul rațiunii să impună evoluției un alt curs.

Gh. DOLGU

INCONȘECVENȚĂ LOGICĂ

Revista «Paris Match» organizat în țările membre ale Pieței comune și în Anglia un mare sondaj de opinie pentru a stabili gradul de adeziune la ideea continuării integrării pe linia integrării politice. La cele cinci întrebări, cel anchetat putea răspunde «da», «nu» sau putea fi înscris printre nehotărâți. Comentariul îi aparține cunoscutului Raymond Cartier. În toate țările membre ale CEE, la toate întrebările — cu o singură excepție — majoritatea răspunsurilor sint afirmative. Las la o parte faptul că, în euforia sa de «europeist», Cartier înglobează în rindurile partizanilor și pe nehotărâți. Mă întreb însă de ce are mai multă încredere în judecata continentalilor decât în cea a insularilor? În timp ce pe primii îi laudă pentru deschiderea la idei noi, pe englezi, al căror răspuns «a căzut ca o lovitură de măciucă», pentru că s-au declarat în marea lor majoritate ostili pînă și ideii intrării țării lor în Piața comună, îi face cu ou și cu oțet. Înainte de toate, îi dă cuvîntul lui Jean Monnet — Monsieur Europe — care apreciază că «cifrele sondajului englez exprimă mai mult reacțiile asupra prețului untului decât asupra Pieței comune însăși». Apoi emite această idee, cel puțin stranie, că «în toate țările, în toate epocile, adevăratele forțe conservatoare se găsesc în masele populare». Las istoriei în general, istoriei Franței în particular, sarcina de a-l confirma sau infirma pe Cartier. Să revenim la rezultatele sondajului în rindurile continentalilor. Ce constatăm? Procentul de răspunsuri afirmative este maxim atunci cînd întrebarea este pusă în termenii cei mai abstracti: «Sînteți pentru sau contra evoluției Pieței comune spre formarea Statelor Unite ale Europei?» Și este explicabil. Atîta vreme cît nu realizează cele mai importante implicații ale procesului, omul se poate pronunța relativ ușor pentru continuarea lui. Oricum, el este condiționat psihologic și de o evoluție economică pe care o leagă, global, de Piața comună, și de reducerea la minimum a formalităților de trecere a frontierei, și de dezvoltarea extraordinară a turismului internațional, și de «suprimarea» distanțelor, grație avionului. În formula unor state unite, omul vede o consfințire a unei situații de fapt mai curînd decât un proces menit să transforme radical viața statală a națiunilor. Vin apoi întrebările concrete, printre care una capitală: «Ați accepta ca deasupra guvernului dv. național să existe un guvern european, răspunzător de politica comună din domeniile afacerilor Externe, Apărării și Economiei?» Acum omul începe să se trezească. El este surprins: cum adică, asta înseamnă integrare politică, State Unite? Ca rezultat, 20% din cei ce au spus inițial «da», răspund de astă dată: «nu!» Procentul celor ce au răspuns «nu» la prima întrebare se dublează. Crește numărul celor ce ezită. Inconșecvența apare cît se poate de logică.

Semnificația acestui fapt face de prisos comentariul. Și să nu uităm: cu toate fricțiunile și momentele de criză care au existat pînă în prezent, ideea «integrării» încă nu a fost supusă unui examen foarte serios. După cum nimic nu confirmă că națiunea, statul național și suveranitatea ar fi încetat să mai reprezinte elemente indispensabile ale cadrului dezvoltării popoarelor, cum pretind unii gânditori și publiciști.

Cînd stomacul nu te doare, înseamnă că nu te doare, nu că nu l-ai mai avea sau că te-ai putea dispensa de el.

Dic. BABOIAN

SCADENTE HISPANO-AMERICANE

1960. Pentru prima oară de la instaurarea regimului franchist, un ministru de externe spaniol urca trape Casei Albe din Washington. Venea ca solicitant — drept, timorat și condescendent — al unui ajutor acordat pentru scoaterea țării sale dintr-un impas economic declarat. Acordul din 1953, privitor la instalarea bazei militare americane pe teritoriul Spaniei, ca și eforturile guvernului de la Madrid de a-și adjuca un loc în gările NATO erau atunci suficiente argumente pentru înțelegerea dolarilor americani solicitați de Don Fernando Castiella. La zece ani de la acest episod, evoluția sinuoză a raporturilor hispano-americane marchează o turnură multiple semnificații și implicații. În acest sens, reamintim că în S.U.A. a ministrului de externe spaniol, Gre Lopez Bravo, se înscrie, edificator, pe coordonate cu diferite, marcînd o etapă nouă nu numai în dialogul dintre cele două țări, dar și în abordarea actualilor priorități comune — cu accente manifest europene — ale Spaniei.

Depășind condiția de solicitant prevenitor și începînd să exploateze o conjunctură favorabilă, actualul șef al diplomației spaniole și-a îngăduit să formuleze la Washington condiții pe care interlocutorii săi n-au riscat să le respingă. Prezentul și viitorul bazelor americane din Spania sînt fiind condiționate de scadența proximă — 26 septembrie 1970 —, noua confruntare de poziții a prilejuit clarificări strîns legate de reconsiderări mai recente ale Madridului. Anul trecut, pertractările părții spaniole, vizînd torpida prelungirea acordului încheiat în urmă cu 17 ani, au putut fi contracarate, într-o manieră sui-generis, printr-o susținută și suspectă «dipsă de interes» manifestată de negocierile americane, care au recunoscut de circumstanță că, în condițiile existenței bombardierelor și rachetelor intercontinentale, bazele militare de la Saragossa, Torejón, Morón și altele nu mai sînt necesare.

Pierzînd la masa verde și acceptînd un compromis compensația pecuniară scontată inițial la un miliard de dolari, Madridul și-a rezervat cu grijă atenția pe rîndurile rîndului actuală. Cîteva elemente noi și esențiale au devenit minate, între timp, partenerul american la o reconsiderare a pozițiilor sale în ajunul vizitei domnului Bravo la Washington. «Căderea» bazei militare americane de la Wheeling Field, după răsturnarea din Libia, a obligat Pentagonul să redescopere virtuțile «bazei uitate» de la Saragossa. Pe de altă parte, tendințele spaniole de neutralizare a planului mediteranean și de angajare mai activă pe plan european au început să producă reacții alergice în rîndul beneficiarilor americani ai acordului care expiră în septembrie.

Enunțînd axiomatic permanența compensației, Lopez Bravo declara înaintea întîlnirii cu Rogers: «Istoria nu noaște oferte gratuite...» Referirea directă la sacrificiile grele impuse de o eventuală aderare a Spaniei la Piața comună în Europa lasă să se înțeleagă, indirect și implicit, ofertele neonorate substanțial de S.U.A. nu constituie o alternativă și nici stimulent. Drept consecință imediată în timp ce tendințele abia disimulate ale unui Madrid condiționat de Washington de a se desprinde din îmbrățișarea americană capătă expresii oficiale. The Christian Science Monitor apreciază cu luciditate că «dezangajarea americană dintr-o posibilă mlaștină spaniolă ar putea începe chiar de astăzi».

telex

MOSCOVA

■ În Siberia, unde se află 80% din resursele energetice ale Uniunii Sovietice, ritmul de creștere al energiei va fi de 3-4 ori mai mare decît în partea europeană a U.R.S.S. Hidrocentrala de la Saian-Şuşenskoe, de pildă, va avea 6,3 milioane KW.

WASHINGTON

■ Un raport al Ministerului Justiției din S.U.A. relevă că în 1969 criminalitatea a fost cu 11% mai mare decît în anul precedent. Cea mai mare parte a crimelor au fost săvîrșite cu arme de foc.

LONDRA

■ Armata șomerilor britanici n-a fost niciodată atît de numeroasă din 1963 încoace: potrivit datelor oficiale, 660 000 persoane. «Șomajul de iarnă», devenit cronic, a continuat și în martie.

ANKARA

■ Directorul Corpului american al păcii din Turcia i s-a înmînat o scrisoare oficială cerîndu-i-se să retragă din țară pe toți membrii acestei organizații. Presa turcă subliniază că organizatorilor Corpului păcii le vine din ce în ce mai greu să-și ascundă activitatea subversivă.

KINSHASA

■ Comitetul O.N.U. pentru problemele refugiaților și guvernul Republicii Democratice Congo (K) au elaborat un proiect potrivit căruia se vor putea instala în regiunile rurale ale țării 15 000 refugiați din Zambia și 66 000 din Sudan.

PARIS

■ Experți francezi au pus la punct un program care va permite dublarea suprafeței pădurilor franceze în viitorii 50 de ani. Programul va fi reexaminat periodic, în funcție de nevoile material lennos și de apariția unor materiale concurențiale.

MONTEVIDEO

■ Sub presiunea Fondului Monetar Internațional (de la care a contractat un împrumut de 13 milioane dolari), guvernul Uruguayului a înghețat salariile pe o perioadă de 6 luni. Măsura a stîrnit reacții violente de protest în sînul populației.

BONN

■ S-a calculat că într-un singur an, în Germania occidentală, eșapamentele automobilelor, coșurile fabricilor și ale casei poluează atmosfera cu 20 milioane tone de substanțe nocive dintre care 7 milioane tone de monoxid de carbon și 2,5 milioane de pulberi toxice.

ROMA

■ «Bilanțul tehnologic» (diferența dintre sumele plătite pentru achiziționarea brevetelor și cele obținute din vânzarea acestora) e deficitar în Italia cu peste 96 miliarde lire. Sectoarele cu pasivul cel mai pronunțat: construcții de mașini, electricitate, chimie.

PRETORIA

■ Salariul mediu lunar al unui minier alb este de 303 ranzi, cel al unui minier negru — de 15,47 ranzi.

NTÎNARU

PASUL URMĂTOR: KASSEL

... pagină a fost întoarsă în istoria postbelică — a scrii «Monde» sintetizând consensul ecorurilor cu privire la decizia de la Erfurt a șefilor guvernelor R.D.G. și R.F.G. Legitimă întrebarea: ce se va scrie pe noua pagină isă?

... i, optimiștii se despart de sceptici, întocmai ca în scuta anecdotă cu cei doi regizori care apreciază pasul premierii: optimistul relevă că sala a fost pe tate plină; pesimistul — că a fost pe jumătate goală. entatorii din categoria scepticilor caută acum să con- i că e prea devreme să vorbim despre «dezgheț» în file dintre cele două state germane și previn asupra iilor». Prudența este, incontestabil, un apanaș al înțe- unii. Dar virtutea supremă a înțelepciunii este consi- rea faptelor. Să ne adresăm deci faptelor: «Din strin- a de mină istorică din gara Erfurt — se spune în ziarul mai sus — rămâne faptul esențial — dar de ce impor- ! — că cei doi oameni de stat s-au întâlnit și se vor ni din nou, la 21 mai, la Kassel în Republica federală». cum a spus Brandt: «O antenă funcționează deja între e și Willi Stoph». Am apoi în vedere declarațiile post rt. Analizii lor au degajat, în pofida distanței conside- le între pozițiile de pornire, o serie de puncte suscepti- de a fi armonizate, negociate și transpuse în acorduri- daug un element semnificativ — de domeniul faptelor, doar al declarațiilor. La Erfurt, W. Stoph s-a referit la esitatea de a se suprima așa-numitul «Travel Board» oul de voiaj din Berlinul occidental) — care acorda refuza vize cetățenilor din R.D.G. ce doreau să călăto- că în Occident. S-a anunțat acum că activitatea acestui anism a fost suspendată.

... fine, la 26 martie în Kleistpark din Berlinul occidental i întâlnit pentru prima oară, după 11 ani, reprezentanții ivelul ambasadurilor, ai U.R.S.S., S.U.A., Angliei, Fran- pentru a discuta probleme privind destinderea, legate Berlinul occidental. Comunicatul publicat a consemnat discuțiile au servit la clarificarea punctelor de vedere a s-a convenit o nouă întâlnire la 28 aprilie.

Coroborați toate aceste fapte cu calendarul prevăzut tru noile runde de negocieri dintre R.F.G. și U.R.S.S., tre R.F.G. și Polonia. Concluzia nu poate fi decât aceea deea tratativilor s-a plasat în mod sigur pe orbita vieții itice a continentului, a demarat într-un mod pe care mai mulți îl consideră ireversibil. Firește, nu sînt de orat inerțiale și cu atît mai puțin obstacolele ridicate de versarii destinderii. Este de aceea legitimă presupunerea tratativele vor fi îndelungate, laborioase, dificile. Cu te acestea...

La sesiunea recentă a Marii Adunări Naționale s-a amintit România s-a situat de mult și în mod consecvent (subl.) pe poziția necesității eforturilor pentru normalizarea ațiilor dintre cele două state germane, în scopul de a se gura participarea lor, pe baze egale, la viața politică a ntinentului. Unele ziare — de pildă «Washington Post» au relevat meritul de pionier al României în această ăterie. Faptul că mersul evenimentelor a confirmat clar- ițiunea politicii noastre, că viața impune calea contactelor tratativilor ca singura cale logică, ne dă temeiul de a nu plasa în tabăra scepticilor; dimpotrivă, de a manifesta redere în capacitatea forțelor păcii, în rațiunea de stat oamenilor politici lucizi, în a face să prevaleze interesul mun al înaintării pe calea securității europene și gene-

Ilie SERBĂNESCU

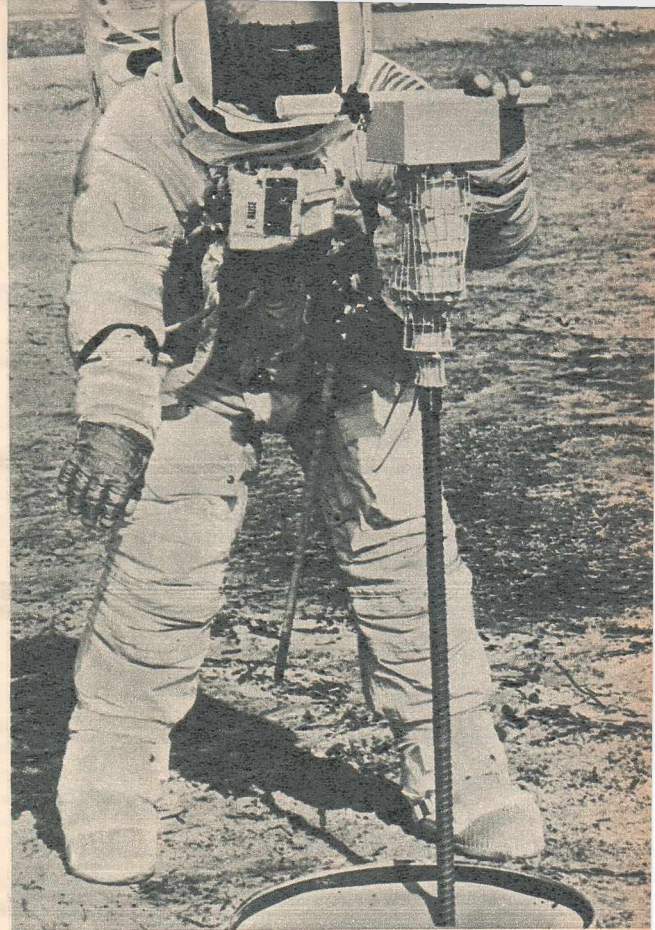
„LE DÉFI“... NIPON !

«Japonezii au devenit concurenții noștri cei mai peri- culoși». O asemenea afirmație — făcută încă acum doi ani — nu putea să nu sune ca un semnal de alarmă pentru cer- curile de afaceri americane, întrucît ea venea din partea lui Henry Ford, unul dintre cei mai de notorietate «big busi- nessmeni», figura poate cea mai reprezentativă a acelei industriei în care superioritatea și dominația americană asupra piețelor occidentale sînt deosebit de marcate. Într-adevăr, japonezii au reușit să se infiltreze printre coloșii americani ai industriei de automobile chiar la ei acasă, plasînd anual pe piața S.U.A. 150 000 de exemplare.

Nu este însă vorba doar de atît. Oțelul, încălțămîntea, textilele japoneze au invadat piața americană. Aparatele de fotografiat și de radio, magnetofonele și televizoarele nipone, după ce au făcut înconjurul lumii, pătrund, mai încet dar sigur, și în casele americanilor. Se afirmă chiar că, în ultimul timp, cercurile de afaceri din S.U.A. par să se fi obișnuit să privească relațiile economice americano- nipone «în noii termeni» ai comerțului reciproc. Față de echilibrul de la începutul anilor '60, sfîrșitul deceniului tre- cut a găsit balanța schimburilor comerciale S.U.A.-Japonia înclinînd în deficitul părții americane cu sume ridicate.

Dar ce s-a întimplat de foarte curînd pune și mai mult pe gînduri cercurile de afaceri din Statele Unite. Fujitsu — una dintre cele mai mari producătoare de computere japo- neze — a vîndut două mașini electronice de mărime medie (de fabricație proprie) în Statele Unite. Este pentru prima dată cînd o firmă niponă de ordinatoare străpunge piața americană. Apărent nimic deosebit, întrucît plasarea unei noi mărfi japoneze în S.U.A. a devenit de acum un fenomen curent. Pentru cercurile de afaceri americane îngrijorător este faptul că această ultimă penetrare japoneză a avut loc pe piața industriei în care problema supremației ame- ricane părea să fie un subiect «tabu» — S.U.A. deținînd peste 90% din producția totală de ordinatoare a lumii occidentale. În cadrul acestei industrii, covîrșitoarea ma- joritate a firmelor neamericane lucrează pe bază de licențe importate din Statele Unite; nici o firmă străină nu a reușit, deocamdată, să plaseze o licență de computer pe piața nord-americană. Și, ceea ce este considerat și mai alarmant: Fujitsu este singura dintre firmele japoneze pro- ducătoare de ordinatoare care nu funcționează pe baza unei licențe importate din S.U.A. Dimpotrivă, ea nu are nici o legătură cu tehnologia americană, fiind, în același timp, printre puținele firme neamericane care au vîndut licențe de computere în străinătate. Îngrijorarea pare să fie amplificată de perspectiva continuării în ritm alert a «boom»-ului industriei japoneze de ordinatoare, precum și de faptul că, în Japonia, importul de calculatoare nu se poate face decît în cazul în care companiile industriale japo- neze justifică necesitatea comenzii și probează cu date concrete că un computer «made in Japan» nu poate înde- plini activitatea programatică propusă.

Cu «Le défi américain» J.J. Servan-Schreiber nu făcea poate decît să asambleze într-o imagine globală coordona- tele dominației economice a S.U.A. asupra celorlalte țări occidentale, să atragă atenția asupra dimensiunilor și pe- ricolelor ei și să-i confere o denumire de simbol — «le défi» (tradus în românește prin amenințarea, sfidarea). Iată că, acum, americanii înșiși par să-și însușească termee- nul, dar pentru a căuta o expresie pertinentă fenomenului care îi îngrijorează — expansiunea economică japoneză pe propria lor piață.

Pregătirile în vederea lansării, la 11 aprilie, a navei «Apollo-13» au culminat cu o repetiție gene- rală, la 26 martie, pe poligonul de la Cape Kennedy. În fotografie: cosmonautul Fred Haise — care îm- preună cu James Lovell și Thomas Mattingly vor alcătui echipajul navei «Apollo-13» — în timpul unui antrenament, pentru a se obișnui cu minuirea aparatelor de cercetare științifică ce vor fi instalate pe Lună.

NOUL VAL AL LUPTEI GREVISTE

Acțiunile greviste din Occident s-au am- plificat în ultimele săptămîni cuprinzînd pă- turi și ramuri de activitate dintre cele mai diferite. Una dintre cele mai virulente ac- țuni greviste a constituit-o greva celor 200 000 de factori poștali din S.U.A. Faptul că președintele Nixon a fost nevoit să ordo- ne intervenția armatei arată măsura rezis- tenței și solidarității greviștilor. Fiecare zi de grevă a însemnat o pierdere de 300 mili- oane dolari; bursele din diferite orașe s-au aflat în situația de a-și închide porțile.

Tot la New York, neprezentarea la lucru a 5 000 de controlorii ai traficului aerian a atras după sine anularea diferitelor curse. Pe aeroportul internațional «Kennedy» 64 avioane cu reacție au fost blocate, 200 de zboruri au fost anulate. Controlorii trafic- ului aerian, considerați funcționari de stat, nu au dreptul la grevă. De aceea ei au re- curs la o stratagemă: simulează oboseala și suprasolicitatea.

Dincoace de Ocean, în Franța, ca urmare a unor greve ale personalului aeroporturilor Orly și Le Bourget, curse ale companiei «Air France» au fost suspendate. Grevele au izbucnit în semn de protest împotriva unor proiectate măsuri de reorganizare, care ar afecta interesele lucrătorilor. Activitatea u- nor sectoare economice din Italia a fost de asemenea serios afectată, peste 350 000 de salariați din industria textilă revendicînd, prin grevă, majorarea salariilor. Participă la acțiune Asociația șoferilor agricoli, ca și personalul societăților concesionare de trans- port auto. În sectorul industriei miniere, 50 000 de muncitori au încetat lucrul, ca urmare a întreruperii negocierilor dintre reprezentanții sindicali și cei ai patronatu- lui în vederea înnoirii contractului de muncă.

În Spania, minele din Asturia înregistrează noi acțiuni revendicative. În întreprinderile miniere «Hulleras del Norte Sax» (HUNO- SA), peste 4 200 de muncitori se află în gre- vă, afectînd 11 mine din acest important sector carbonifer. La Terrasa, cîteva mii de salariați ai firmei «AEG-Telefunken» se află în grevă de peste trei săptămîni. Mișcarea revendicativă a cuprins și pe crescătorii de vite din Țara Bascilor și Navarra. Aceștia au

Avalanșele
— dintre care unele
soldate tragic-
care s-au abătut
supra unor localități
vest-europene
s-au făcut simțite
înă în ultimele clipe
ale iernii.
otografia înfățișează
un sat elvețian,
Breitenfeld,
ale cărui case
au fost literalmente
acoperite de zăpadă.

(Urmare din pag. 35)

blocat șoselele exprimându-și nemulțumirea față de prețurile fixate la lapte.

«Ofensiva de primăvară» a muncitorilor japonezi, în sprijinul revendicărilor lor, a mobilizat sute de mii de participanți din 45 de prefecturi. În 44 de porturi din Australia, docherii greviști au imobilizat 300 de nave sub diferite pavilioane. Mărfurile nu au putut fi încărcate sau descărcate. 40 de nave europene au înregistrat pierderi evaluate la aproximativ 2,5 milioane dolari austrieni. Peste 19 000 de lucrători portuari și

tehnicieni de la stațiile radar și serviciul telecomunicațiilor se află acum în grevă, revendicând majorarea salariilor și condiții de muncă mai bune. Caracteristic pentru această largă mișcare de luptă revendicativă este faptul că se depășește cadrul strict al unor revendicări cu caracter economic, căpătînd, în multe cazuri, pronunțate nuanțe politice, ceea ce explică, de altfel, îngrijorarea manifestată de autoritățile de stat și patronale.

Const. BONDOR

GENEVA — NEW YORK COORDONATE NOI ALE ORIENTĂRII PROFESIONALE

La invitația Institutului elvețian de știință și educație (fostul Institut Jean-Jacques Rousseau), Constantin Zahirnic, conducătorul laboratorului de psihologie al Ministerului Industriei Alimentare și membru al Secției de orientare profesională din Institutul de Științe pedagogice din București, a ținut la Geneva două conferințe de specialitate («Aspecte noi ale orientării profesionale în România»; «Timpul liber și rolul caselor de cultură și creație din Republica Socialistă România»), care au găsit un profund ecou în rândul unui auditoriu format din cercetători în domeniul atît de larg dezbătut astăzi al orientării profesionale în lumea contemporană.

Solicitînd un interviu specialistului român, care este unul dintre primii absolvenți ai Institutului Rousseau, marele cotidian elvețian «La Suisse» expune pe larg părerile și concepțiile acestuia privitoare la mutațiile

survenite după cel de-al doilea război mondial în orientarea muncii și a timpului liber și la imperativele studierii științifice a relațiilor de muncă.

«La Suisse» consemnează: «Mutațiile importante intervenite în domeniul industriei de azi au ca latură pozitivă tocmai faptul că ele îi obligă pe specialiștii în domeniul muncii să regîndească activitatea profesională; nu este modest meritul domnului Zahirnic care a propus soluții hotărît noi». Cele două expuneri prezentate de acesta s-au axat mai cu seamă asupra efectelor revoluției tehnico-științifice, care se reflectă astăzi în mobilitatea fără precedent a muncii, și — implicit — în creșterea continuă a numărului de profesioniști.

Răspunzînd unei invitații a Departamentului de psihologie de la Teachers College — Columbia University — Constantin Zahirnic a plecat la New York, unde a ținut două conferințe pentru profesorii și studenții acestei universități.

Reîntors în țară, după o lungă călătorie de studii, C. Zahirnic ne-a împărtășit emoțiile și satisfacțiile încercate în fața interesului și simpatiei cu care numeroși oameni de știință și cultură cu care s-a întîlnit în Occident le-au manifestat față de realitățile din România modernă care urcă treptele civilizației socialiste.

B. D.

JUBILEU UNGAR

...Și am ieșit din nou la lumina zilei, rînd pe scări rulante patruzeci de metri, în fața gării de Est, parte a Budapestei, unde acum un sfert de veac, militarii români duceau grele lupte pentru fiecare stradă, pentru fiecare colț de casă, înaintînd spre inima marelui oraș din direcția cimitirului Kerepes. Alt fel decît atunci, în infernul înclăstării cu fasciștii, mi s-a părut cartierul, cu totul alt fel și cu totul altul chiar și față de acum doi ani, cînd l-am văzut ultima dată. Gara din capătul bulevardului Rakoczi — alt drum, și acest bulevard, de jertfe și sînge pentru ostașii români — părea, în ocrul auriu în care fusese de curînd văruiată, mi-reasă gătită de nuntă. O autostradă trecînd în arc lin pe deasupra bulevardului mi-a amintit de grațiosul sistem de circulație interurbană al orașului Tokyo, iar imensul Népstadion se asocia în memorie cu Coliseumul roman.

Invariabil, am putea spune, cei care au de scris sau comentează Budapesta pornesc de la înălțimea Gelert, colină ce domină din dreapta Dunării orașul, sau încheie cu aceasta evocînd frumoasa panoramă ce se desfășoară, cîntînd de aici, în fața privirilor. Și este, într-adevăr, un tablou care impresionează: Dunărea spintecînd în două marea așezare, podurile de peste fluviu, între care și cel mai nou, «Elisabeta», alb ca laptele în bătaia soarelui, alcătuiesc o fericită pereche cu vechiul și innegritul Pod pe lanțuri din amonte, insula Margareta înlănțuită drăgăstos cu Dunărea. Și este plăcut să descoperi — în afara celor știute din constatări anterioare — construcții noi și impresionante între care se detașează cu prestanță hotelul turistic «Duna», construit pe cheiul stîng al fluviului, ori surprinzător, cîntînd în direcția lacului Balaton, să vezi întinse cartiere noi de locuințe. Elementul cel mai spectacular, adaos urbanistic de dată recentă, nu este

însă accesibil privirii, investigînd pesta de pe colina Gelert. Este un construit în subteran, cu funcțion precis determinată în sistemul de circulație al orașului — metropolitanul nou, în inaugurat și pe ale cărui șine am lunea la stația Déak, din centrul orașului, la Gara de Est.

...Acolo, privind piațeta, aflată în de finisaj, a stației metroului, am vădit la partea de contribuție dată de românii la eliberarea Ungariei, mo jubileu sărbătorit la 4 aprilie de popoul ungar.

N. POPESCU-BOGDĂN

arhivă-foto

„AM SOSIT LA POLUL NORD“

Documentul care atestă prezența primilor oameni la Polul Nord se află pus într-o sticlă, alături de drapelul înfipț în gheață, la punctul zero al «căpătului lumii». Pe acest document stă scris: «Am sosit aici azi, 6 aprilie 1909, după un drum cu 24 de etape. Am cu mine cinci oameni: eschimoșii Ootah, Egingwah, Seegloo și Ooqueab și un om de culoare, Matthew. Ultima etapă am parcurs-o cu 5 sănii și cu 38 de ciini. Vaporul nostru, «Roosevelt», se află în cantonamentul de iarnă de la Cap Sheridan. Expediția pe care o comand, și care a reușit să atingă Polul Nord, a fost organizată sub auspiciile societății Peary Arctic Club din New York». Documentul este semnat de șeful expediției, exploratorul Robert E. Peary, binecunoscut în lumea întreagă prin cele trei încercări anterioare de cucerire a Polului: în 1886, 1898 și 1902.

Performanța lui Peary a fost contestată, un timp, de către un alt explorator mai puțin cunoscut — Frederick A. Cook — acesta pretinzînd că a fost primul care a ajuns la Polul Nord, cu un an mai înainte. În cele din urmă însă Peary a fost recunoscut, de către cei mai mulți, drept primul «cuceritor» al mult căutatului Pol, deși, recent, vechea controversă a fost readusă în fața opiniei publice.

Ion MUNTEANU

Una din principalele pretendente la Cupa «Jules Rimet» — echipa Braziliei — în plin antrenament în vederea finalelor Campionatului mondial din Mexic. Al treilea jucător (de la stînga spre dreapta) este faimosul Pele.

cronica de trei secunde

GLUMA ȘI CRIMA

Sigur că toate condamnările astea americane la sute de ani închisoare pentru fapte mult mai îngrozitoare decît războiul de o sută de ani sfîrșesc prin a fi amuzante, ceea ce nu e de loc în intenția judecătorilor. Nu există judecători care să dorească a fi amuzanți. Cît o fi un om de criminal, dacă-i dai 1 000 de ani temniță grea — cum s-a întîmplat de curînd în Texas — nu mai rămîne nimic din crimă iar condamnatul devine mai degrabă simpatic pentru că te face să rîzi și să devii mualic: cum adică, dom'le, unul — tot un texan — violează o femeie și pentru asta-i dai 800 de ani pușcărie? Chiar și femeia violată nu vîd de ce ar mai plînge... Asta nu mai e crimă, nu mai e pedeapsă, nu mai e viol, nu mai e

simbol, nu mai e roman, nu mai e o informație — e o glumă.

E întotdeauna grav ca o crimă urmată de o judecată să dea naștere pînă la urmă unei glume. Și se înmulțesc în lume crimele care sfîrșesc prin glume — sărate sau nesărate, nu asta contează...

GLUMA ȘI TIMPUL

Se ajunge chiar la crime al căror final e interzicerea glumelor pe vaste teritorii — ceea ce duce, bineînțeles, la înmulțirea atît a criminalilor cît și a glumeților. Care e rezultatul? Judecătorii devin glumeți, glumeții devin criminali, iar criminalii... — de criminali nu mai știe nimeni, nici măcar timpul, căci chiar pentru el, cît o fi el de timp, 800 de ani temniță grea pentru o

efemeridă de om sînt o glumă bună ca ca orice glumă bună, se uită repede.

E adevărat că una singură, o singură glumă bună, ține așful de milioane de ani — cî nimeni nu mai știe cui aparține, cînd a fost spusă prima oară, care îi e poanta și — n-ales — dacă e o glumă sau o crimă.

Cam așa e cu orice se pierde sau se lăbește în eternitate. Eternitatea — cît e de lungă — nu ia în considerație decît ce e de scurt și cuprinzător. De aceea, probab războaiele devin tot mai scurte, tragediile caută să se încadreze în clasicele 5 acte, c-mediile — în trei, mașinile vor doi timp iar crimele — doi timpi și trei mișcări. atunci de ce să ne mai mirăm dacă atîtu și atîtea condamnări devin și ele prapitu

Radu COSAȘI

F varietăți

replici fără replică

Orbind despre ciinele său, un bătrîn n spunea: «Ciinele e fără îndoială ai devotat animal. Pe al meu l-am de trei ori și de trei ori s-a întors din a mine!»

Un eschimos care își așteaptă iubita la termometrul său și spune: Dacă nu vine pînă la minus douăzeci ide, plec.

Opriți pentru exces de viteză, automobil explică polițistului:

Mi-am dat seama că frînele nu mai ionează și m-am grăbit să ajung i.

Tînărul soț către soție — proaspătă scătoare de automobil:

Cînd stopul e roșu, te oprești, cînd de, treci, cînd eu devin alb, frinezi. Pescarul scapă un pește din plasă consolează:

Nu-i nimic! Nu părea să fie proaspăt. Mama încearcă să-și adoarmă plodul mînd un cîntec de leagăn, cînd acesta une cu o voce rugătoare:

Simți într-adevăr nevoia să cînți. id? Sînt atît de obosit!

Pictorul către ucenic: Tocmai acum erminat tavanul. Ai grijă să nu umble va pe el.

punct și de la capăt

După ce a furat un mare număr de cte de artă din diferite localități, tînă-Corentin Laurent, în vîrstă de 22 de s-a stabilit în orașelul francez Quimper, e și-a deschis un magazin pentru vin-a acestor obiecte. Spre ghinionul lui i, chiar în ziua inaugurării magazinului trecător și-a recunoscut în vitrină o hetă de aur, care-i fusese furată, cu ani în urmă, la Paris. Era obiectul cu e inculpatul debutase în cariera lui de și care l-a demascat din prima zi a ierei de negustor...

Înapoiindu-se din vacanță, după trei tîmîni de absență, familia Jules Bernd din Toulon s-a trezit în fața unor omene uluitoare: punîndu-și valizele o canapea din casă, aceasta s-a pră-șit brusc, sub greutatea lor; o măsă, la e membrii familiei au vrut să se așeze, prăbușit de asemenea, și tot astfel unele pe care s-au așezat, patul, șiforele, ba chiar și zidurile clădirii au eput să se dărîme. Însăpămîntați, oonii și-au părăsit în grabă casa care, i constatat apoi, fusese invadată în sa lor de o colonie de termite extrem vorace.

Despre un om atacat de vulpi nu s-a zît pînă acum. Dar iată că aceasta i s-a împliat recent unui miner din regiunea enoble, în timp ce străbătea o distanță cîtiva kilometri între oraș și locul lui muncă. A fost atacat de o haită de lpi înfometate care l-au rănit grav și care a reușit să scape numai datorită tervenției energice a altor trecători care neau în urma lui.

Două țigănci nomade care au intrat tr-o farmacie din orașul Bergamo (Italia), u reușit s-o hipnotizeze pe o tînără vinză-are, pe nume Carla Maria Carasso, și o determine astfel să le predea, cu mina i, o casetă cu bani și mai multe medica-mente scumpe. Prinse de un polițist au eușit să-l hipnotizeze pe loc și pe acesta i să plece mai departe nederanjate. Ele înt căutate acum, nu atît pentru furtul omis, cît pentru calitățile excepționale în aterie de hipnoză pe care le-au demons-trat și care n-au mai fost întîlnite pînă azi.

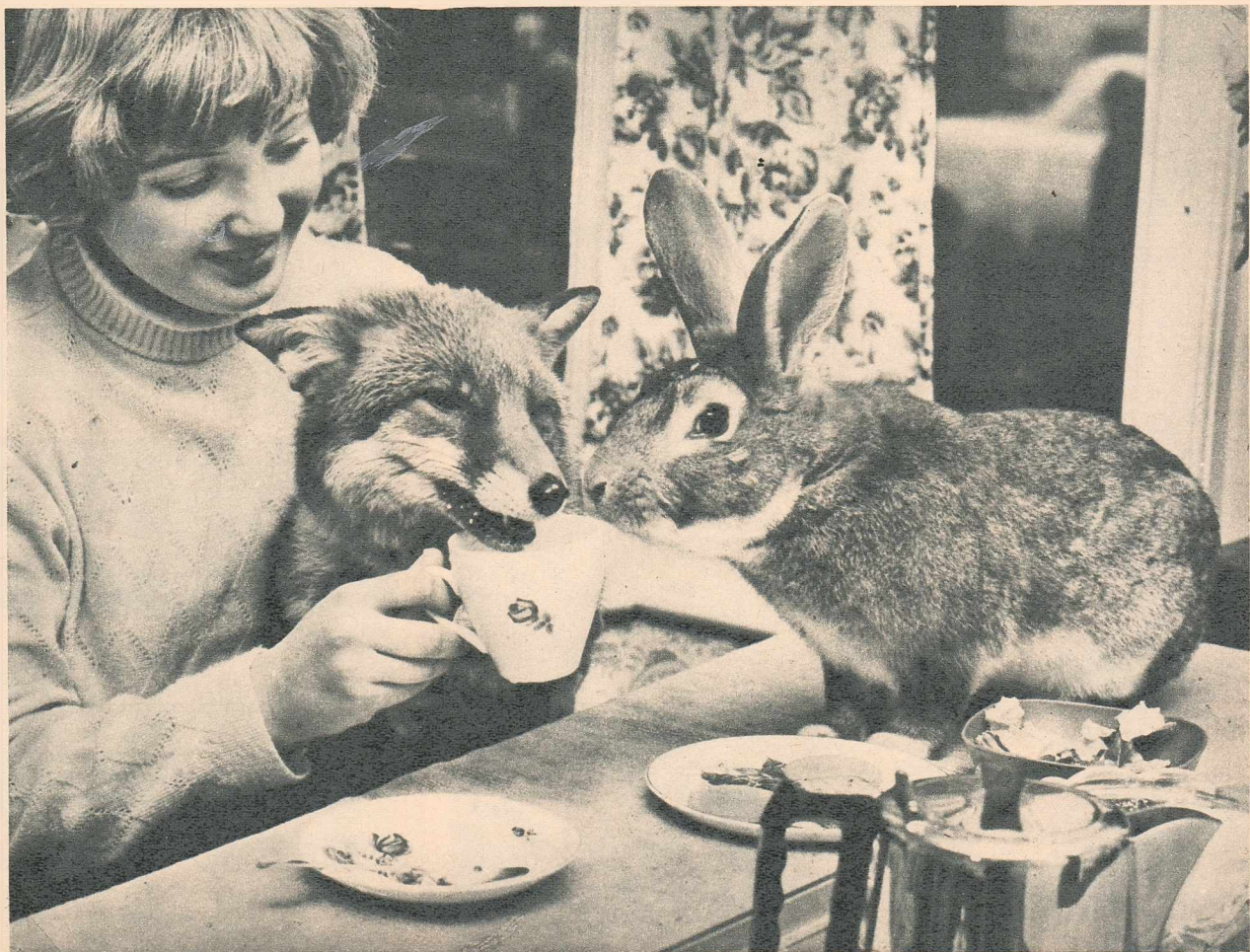

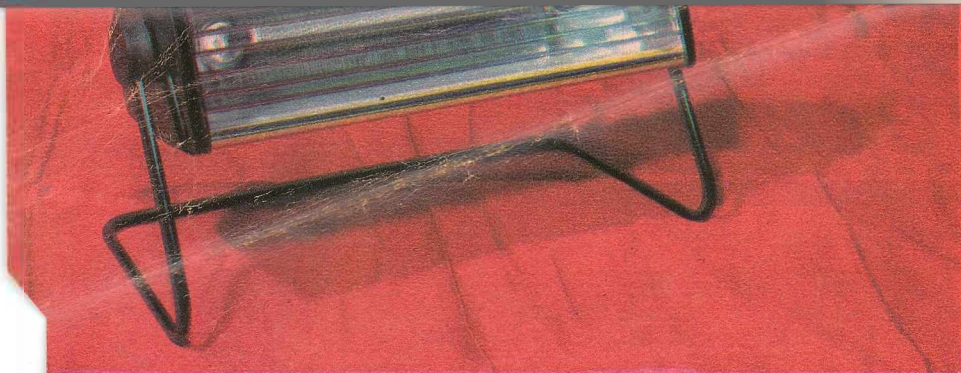
YAK-40 se recomandă

Aflat într-un turneu publicitar, noul avion sovietic de pasageri YAK-40 își demonstrează virtuțile pe diferite aeroporturi europene. Noua realizare a constructorilor sovietici de avioane este un aparat solid și simplu putînd transporta 33 de pasageri. Printre alte avantaje: poate ateriza și decola pe o pistă nu mai lungă de 800 metri și care nu e neapărat nevoie să fie construită din beton, ci poate pur și simplu să fie din pămînt acoperit cu iarbă. Spre exemplificare — iată-l pe o asemenea pistă cu gazon pe micul aeroport elvețian Agno de lingă Lugano.

A fost odată o vulpe pe nume Ferdy și un iepure pe nume Robertson... Asta în fabulă. Din fabulă s-a inspirat tînăra Cherry, în vîrstă de 12 ani, care a creat cu aceste personaje o istorie adevărată. Ferdy și Robertson, adoptați de Cherry, s-au împrietenit la cataramă, își trăiesc viața împreună, refuză să mănînce în alt chip decît din aceeași farfurie, iar în zilele de sărbătoare își însoțesc stăpîna în lungi plimbări, stîrnind stupefaccia trecătorilor.

a fost odată ca niciodată

I.I.S. „ELECTRO-MUREȘ” produce:

- Fiare de călcat
- Plite electrice
- Radiatoare electrice
- Termoplonjoare
- Perne electrice
- Antene televiziune
- Conductoare electrice
- Papuci cablu
- Mașini de calculat
- Bare de distribuție electrice
- Mașini de găurit
- Vibratoare pentru beton
- Manșoane de legătură și derivație
- Cutii terminale

Produsele I.I.S. «Electro-Mureș» Tg.-Mureș, concepute și executate la un nivel de calitate superioară, răspund cerințelor celor mai exigente ale beneficiarilor noștri.

Produsele I.I.S. «Electro-Mureș» au un aspect plăcut, funcționare ireproșabilă și o linie constructivă modernă:

UZINA DE REPARAȚII GALAȚI

BD. Gh. COȘBUC Nr. 256
TELEFON 1.58.30—1.58.31

EXECUTĂ:

• Agregat de pompare tip D-108—12 (toli)

• Mașină de punctat electrică

• Remorcă monoax pentru transportat lădițe cu struguri din vii, cu distanța minimă între rinduri de 1,8 m și 3 metri, precum și remorcă pentru transportat lădițe cu fructe

• Ridicător hidraulic monobloc

• Nicovaje pentru forjă tip 63 kg; 100 kg și 150 kg

• Diverse piese de schimb pentru tractoare și mașini agricole

carte

Sub egida Institutului de studii rice și social-politice de pe C.C. al P.C.R., la Editura itică a apărut Unirea Transilva- cu România — 1 decembrie 8, un compact volum de peste te sute de pagini în care întil- studiul ce urmăresc aprofundat nplexul împrejurărilor social- rrice ale împlinirii acestui even- ent de importanță istorică în a poporului român. Autorii diilor: Marin Badea, Gheorghe dea, dr. Augustin Deac, Ion os, Ion Ilincioiu, Alexandru nănescu, dr. Gheorghe Unc, Na- ia Vilcu. Lucrarea apare sub lacția lui Ion Popescu-Puțuri dr. Augustin Deac.

● În cartea Momente și portrete neuitat, îngrijitorul ei, Nicolae e, a selectat din scrierile mai ltor prozatori unele pagini în re sînt redare cu multă căldură ipuri de tineri comuniști, mun- ori, elevi, studenți și ostași ce luptat în anii ilegalității cu ab- gație și eroism pentru cauza ritudinii (Editura politică).

● La Editura «Albatros» au arut două volume de Pagini ese din poezia și proza lui Za- ria Stancu. Antologie și note : Adrian Mitescu.

● În librării se află Crăiasa zine- r (povești ardelenesti) de Ion op-Reganul.

● La Editura științifică a apărut rtea Visul și structurile subcon- ientului de Ion Biberi. E cunoscu- i activitatea autorului ca proza- r și om de litere, conjugată cu cea a omului de știință. Medic sihiatru, Ion Biberi a dat la reală pină acum mai multe lu- rări de investigație a «psihologiei bisale». Cartea pe care o anun- am acum reprezintă, după mă- rșirea autorului, «o concepție ersonală asupra vieții omnice, priințită pe numeroase observații i verificări, urmărite de-a lungul nilor».

● Tot la aceeași editură a apărut artea Pe valea Moldovei (pri- elisti și evocări) de Victor Tufescu, n care elementul documentar se mbină organic cu observația asu- ra devenirilor actuale ale locu- ilor străbătute de apa Moldovei.

● Ioan Slavici — opera literară constituie al doilea volum din monografia întreprinsă de D. Va- tamaniuc asupra autorului «Ma- rei», primul intitulându-se «Ioan Slavici și lumea prin care a trecut» (1968) (Editura Academiei Re- publicii Socialiste România).

cinema

● Fuga buieștrășului. Debutul regizoral al cunoscutului operator sovietic Serghei Urusevski («Zboară cocorii», «Scrisoare neexpedia- tă»). Exercițiindu-și măiestria pe un subiect poetic — comuniunea om-cal — cineastul se dezlănțuie în infinite arabescuri și jocuri de culori ce impiețează puritatea filmului. Interpreți — N. Janturin, B. Kidikeeva, F. Saripova, K. Aliev.

● Republica fetelor. Comedie anemică, străbătută de la un capăt la altul de locuri comune și de prea multă încredere în farmecele unui detasament de fete. Autor — Hieronim Przybyl. Interpreți — Aleksandra Zawierusanka, Sofia Merce, Wiesława Kwasniewska, Elzbieta Starostecka, Krystyna Sienkiewicz, Jan Machulski.

● Asterix și Cleopatra. O «super- producție» de animație, cu faimoasa regină a Nilului, desenată pe celuloid cu multă grație și vervă. Rezistă amintirii Elizabethei Taylor. Autori — René Goscinny și Albert Uderzo (coproducție fran- co-belgiană).

● Programul de documentare de la cinematograful «Timpuri Noi» omagiază cea de-a 100-a aniversare

Tatiana Doronina

a nașterii marelui Lenin. Este vorba de scurt metrajele: Cele trei primăveri ale lui Lenin; Lenin la Samara; Ultima perioadă din ilegalitate a lui Lenin; Monumentul lui Lenin.

● Mari cineaste pe ecranele noastre: Bunuel (Viridiana), François Truffaut (Mireasa era în negru), Antonioni (Blow up), Arthur Penn (Urmărirea).

● Nu pierdeți aceste filme, chiar dacă nu le mai găsiți decât la cinematografele mărginașe: Tandrete. Alexandru cel fericit, Profesioniștii.

● Tuturor cinefililor și, în special, iubitorilor lui Erich von Stroheim, le recomandăm cartea pe care D.I. Suchianu o închină marelui cineast. Scrisă cu pasiunea și minuția analitică ce fac farmecul publicisticii profesorului Suchianu, lucrarea tipărită de Meridiane este un bine- venit îndemn de a ne aduce aminte de un regizor pe nedrept uitat.

● Scriitorul francez Romain Gary pregătește cel de-al doilea film în calitate de regizor: «Petricol total».

● Un grup de cineaste italiene și bulgari vor realiza în coproducție o ecranizare după Vadim al lui Lermontov. Scenariul aparține scri- torului Ugo Piro.

plastică

● Xilografurile din satul Hășdate (județul Cluj) erau celebre încă din secolul trecut, cînd ele au fost larg răspîndite nu numai în Transilvania, ci și în Principate. Icoane pe hirtie sau stampe decorative, acestea erau gravate pe scîndură de măr sau păr, imprimate cu o cerneală preparată de meșteri și colorate ulterior. Începuturile acestui centru rural de cultură plastică se pierd în anonimat. Meșterii secolelor XVIII și XIX îi dau însă o mare strălucire, conținînd tradiția artei zugrăvilor pe lemn sau zid. Muzeul de artă reunește peste o sută de xilografuri din Hășdate, astăzi rarități, provenite din colecții de stat și particulare.

● Scoarțe populare românești. Scoarțele expuse la Muzeul de artă populară dau o imagine exactă, nemistificată, asupra concepției plastice și imaginației creatorilor de lăicere, păretare, procuturi, țoluri etc., meșteri populari din toate regiunile tradiționale ale țării. Selecția e prețioasă și prin faptul că însumează numeroase scoarțe din secolul XIX (Calea Victoriei 107).

● S-a deschis anualul Salon al umoriștilor, care reunește 37 de profesioniști ai imaginii acide, reprezentînd toate generațiile, nume sonore ale caricaturii românești, care expun lucrări atestînd de multe ori subtile preocupări de realizare grafică (Sala de expoziții a Ateneului român).

● Ultimii laureați ai premiilor Uniunii Artiștilor Plastici (1969) expun la «Apollo» lucrări premiate sau de dată recentă. Reamintim numele lor: Octav Grigorescu (Marele premiu), Wanda Vladimirescu-Sachelarie (Premiul pen-

tru pictură), Mircea Spătaru (Pre- miul pentru sculptură), Ethel Lucaci Băiaș (Premiul pentru gra- fică), Ana Lupăș (Premiul pentru artă decorativă), Naum Corcescu (Premiul pentru artă monumen- tală), Costel Badea (Premiul tîne- retului) și Ion Gh. Vrăneanțu (Pre- miul criticii).

● Victor Papa — sculptură. Ar- tistul expune chipuri imaginare ale lui Traian, Decebal, Zamolxe, sau portrete asupra cărora nenu- mărăți sculptori și-au încercat ta- lentul (Eminescu, Veronica Micle). V. Papa este un descriptiv și decla- rativ, din păcate fără adîncimi și sclipiri în interpretarea formelor (Galeriile de artă, Bd. Magheru 20).

muzică

● Monique Haas, din nou oaspe- te plăcut al melomanilor bucu- reșteni. Appreciată pianistă fran- ceză este solista concertului de azi al Filarmonicii dirijată de Mir- cea Basarab. Ea va fi interpreta Concertului nr. 4 pentru pian și orchestră de Beethoven. Mai ascu- tăm: Simfonia de cameră de Mircea Chiriac, «Omăgiu lui Petrarca» de Gerard Victor și frumosul poem simfonic «Ucenicul vrăj- tor» de Paul Dukas (4 aprilie, Ateneu).

● O nouă și remarcabilă mani- festare în cadrul BICENTENARU- LUI NAȘTERII LUI LUDWIG VAN BEETHOVEN: Orchestra simfonică (dirijor, Iosif Conta) și corul (dirijor, Aurel Grigoras) RTV prezintă «Missa solemnă» în Re- major (datînd din 1823), grandios monument — alături de Simfonia a IX-a — al creației beethoveniene. Soliști vocali: Emilia Petrescu, Martha Kessler, Valentin Teodori- an, Gheorghe Crăsnaru (9 aprilie, Studioul de concerte al RTV).

● Remarcabilul bas Tadeusz Wierzbicki de la Opera din Liège este oaspete al Operei române pe scena căreia va apărea în capo- opera verdiană «Don Carlos» în rolul regelui Filip (4 aprilie) și în acela al lui Mefisto din «Faust» de Gounod (7 aprilie).

● Alți oaspeți ai sălilor de con- certe din Capitală: Corul liceului de muzică din Cluj de sub conduc- rea prof. Mihai Gutman cu lu- crări de Brahms, Kodaly, Cornel Țăranu, Vasile Herman, Dumitru Capoianu (5 aprilie, Ateneu).

● Continuă să atragă un public numeros concertele duminicale de muzică populară românească. Mîine, pe podiul Ateneului, în două concerte, Orchestra «Barbu Lăutaru» dirijată de Ionel Bu- dișteanu și Florian Economu.

Mircea Basarab

disc

● Acum cităva vreme regretam absența unor discuri dedicate crea- torilor Alexandru Mandy și Florin Bogardo, talente bogate și com- plexe, însumînd arta de a compune cu darul poeziei, iar în cazul lui Bogardo și cu harul cîntării. Iată însă că între timp a și apărut

un disc (de proporții reduse, din păcate) intitulat: Florin Bogardo. Patru inspirate melodii: «Ora cin- tecului», «Izvorul nopții», «Să nu uităm trandafirii» și «Tablouri». Să reținem numele celor care au făurit versurile: Lucian Blaga, Ma- rin Sorescu, Ioana Diaconescu, Ovidiu Dumitru (EDC-10 105).

● Laura Lavric nu-i (deocam- dată) un nume prea cunoscut. Dar fără îndoială că va fi. Un glas ca al ei nu se întilnește pe toate drumurile și nici pe toate discurile. Numai că repertoriul de pe micro- recitalul înregistrat cu orchestra lui Victor Predescu e nițel cam monoton: «Tot mi-ai zis bădiță- așa», «Bade-al meu e moldovean», «Hai, bădiță, hai la joc», «Uite, cela-i bade-al meu». Un bade sau doi, mai merge. Dar... patru! Parcă-s prea mulți. Ceea ce, însă, nu împietăește cu nimic asupra evidentelor calități vocale și inter- pretative ale solistei (EPC-10 092).

● Frumoasă salbă de cîntece populare ne dăruiește și Florica Bradu. Nu numai prin interpre- tarea ei măiastră, ci și prin măies- tria înmănunchere a cîntecelor, autentice nestemate ale folclorului nostru. Ascultați mai întii și-apoi să judecați: «Lioară, lioară», «Bă- trînit-am da' nu-i modru», «De-aș avea draguț să-mi placă» sau «Am oleacă de uritu». Acompaniază Orchestra de muzică populară a RTV, dirijată de George Vancu. Cui s-o fi datorînd alegerea cînte- celor de mai sus, cîntăreței sau dirijorului, nu știm, dar oricine-ar fi, merită mulțumirile tuturor (EPC-10 094).

teatru

Irina Petrescu

● Léonce și Lena de Georg Büchner la Teatrul «Lucia Sturdza Bulandra» — eveniment teatral al stagiunii bucareștene. E de fapt un adevărat «festival» Liviu Ciule- i — regizor și scenograf totodată. Surprinzător, adeseori uluitor, scîn- teind de vervă și culoare, insolitul situațiilor scenice, originalitatea viziunii creatorare pornesc din substanța textului dramatic. Într-o traducere excelentă (Nina Cassian) armonia unitară a reprezentației cere totuși evidențierea unor inter- preți: Virgil Ogășanu, Ion Cara- mitru, Marin Moraru, Irina Pe- trescu. Nu întimplător acest spec- tacol va putea fi aplaudat în luna aprilie în Italia și R.F.G.

● Virgil Stoescu rămîne unul dintre puținii autori dramatici de- dicați fidel problemelor tineretului. În premieră la Teatrul Național «I.L. Caragiale», Moartea ultimului golan, o piesă inspirată din problematica tineriei generații, nu are tonul grav sau didacticist al unei «lecții», ci aduce vervă, spirit, fantezie literară și o excelentă tehnică a scrisului dramatic. Ion Fintesteanu, cu binecunoscutul său mestesug scenic, a dat viață unui spectacol viu, cald, uman, în cen- trul căruia se află — promițător — la primul său rol mare în București tinărul actor Costel Constantin, alături de Ilinca Tomoroveanu, Rodica Popescu, Chiril Economu.

Ovidiu Moldovan și Ion Fintesteanu.

● Paul Everac prezent la Teatrul Giulești cu două interesante piese într-un act: Vizită la Malu și O întilnire neașteptată, într-un spectacol coupé intitulat «Plimbări cu urmări». Se rețin două creații actio- ricesci: Ernest Maței și Mircea Dumitru.

televiziune

DUMINICĂ. Caprele și verzele teleotbalistice s-au împăcat, sperăm, pentru întregul retur: «U»- Petrolul, în transmisie de la Cluj (14.00) ● Mosaic duminical, moste- nitorul în toate drepturile al fostei «Realități ilustrate» prezintă un sumar atractiv cu: teatru scurt, Tarzan, jaz și altele (18.00) ● Un reportaj de pe Ostrovul Șimian, viitorul muzeu al fostelor Porți de Fier (19.40) ● «Răscoala de pe Cain» un film semnat Stanley Kramer și onorat cu un Premiu Pulitzer. Mari interpreți: Fred Mac Murray, Lee Marvin și Humphrey Bogart (20.00) ● Pe programul 11, Seară de teatru. Cei ce au pierdut premiera spectacolului cu piesa «Cazul Pinedus» de Paolo Levi, să nu piardă, în nici un caz, re- luarea (20.00).

LUNI. Agenda politică semnată de Gheorghe Dolgu (22.20) ● Emi- siunea de actualitate teatrală Scena își închină programul microsta- giunii Teatrului Național din Iași (22.40).

MARȚI. Biometeorologia face parte din terminologia științifică născută sub ochii noștri și defi- neste raporturile dintre mediul me- teorologic și sănătatea oamenilor. Mai multe amănunte, în emisiunea Ce știm și ce nu știm despre om? (19.45) ● Seară de teatru cu cu- noscuta piesă pirandelliană «Astă seară se improvizează» (20.15) ●

MIERCURI. Cu participarea acad. Gr. Moisil și a adjunctului ministrului învățămîntului, prof. univ. Alexe Popescu — o anchetă interesantă prin însuși enunțul teme- mei: absolvenții institutelor de în- vătămînt superior în primul an de existență ca profesioniști (19.20) ● Telecinemateca: «Mandy», un film care la vremea sa (1953) a făcut un fel de record de populari- tate și a lansat, e drept pentru acest unic film, o mică vedetă în vîrstă de 10 ani (10.25).

JOI. Cea de-a treia Seară de teatru a săptămîinii re-afilează pie- sa lui Radu Cosagu «Un nasture sau absolutul» într-o distribuție fără cusur: Rodica Tapalagă, Gh. Dinică, Gina Patrichi, Draga Ol- teanu, Mariella Petrescu, Dem. Ră- dulescu, Mihai Fotino și alții (20.20) ● Filmul documentar, rea- lizat de televiziunea sovietică, «Lenin» (21.40) ● Interviziunea ne transmite de la Moscova un «Con- cert al laureaților concursurilor internaționale» (20.10).

VINERI. Prima parte a filmului eroic-dramatic «Vii și morți» după cunoscutul roman al lui Konstan- tin Simonov (20.55).

SÎMBĂȚĂ. Noul eveniment cos- mic — lansarea lui Apollo-13 — în transmisie directă (20.50) ● O seară închinată Televiziunii finan- deze (20.40).

pronosport

Pronostical antrenorului TITUS OZON pentru concursul Prono- sport nr. 14, etapa din 5 aprilie 1970

I. A.S.A.-Steaua	2
II. Jiul-F.C. Arges	1
III. Rapid-U.T.A.	1
IV. Polit.-C.F.R. Cluj	1
V. Dinamo Bc-«U» Craiova	1
VI. Dinamo Buc.-Steagul roșu	1
VII. Farul-Crișul	1
VIII. «U» Cluj-Petrolul	1
IX. Bari-Inter	x
X. Lanerossi-Sampdoria	x
XI. Milan-Torino	1
XII. Napoli-Bologna	x
XIII. Roma-Fiorentina	1

PLACĂRA-ALBU

Paul Scofield, magistralul Rege L de pe scenă, nu mai puțin magist lului Thomas Morus de pe ecran (Un pentru eternitate), va fi încă o dată terpretul nefericitului rege shakespearean într-un film aflat în lucru în studiourile engleze.

FOTO KEYSTON

